

Kontrollutvalget i Hasvik kommune

KONTROLLUTVALGSMØTE

Møtestart: 04.12.2024 kl. 10:30
Møtested: Rådhuset - møterom i 2. etasje

Saksliste:

- 23/24 Godkjenning av protokoll fra møtet i kontrollutvalget den 26.september 2024
- 24/24 Orientering fra kommunedirektøren om barneverntjenesten i Hasvik kommune
- 25/24 Orientering fra kommunedirektøren om arbeidsmiljøutvalget i Hasvik kommune
- 26/24 Henvendelse om disponering av midler i bolystfondet - Hasvik kommune
- 27/24 Revisjonsstrategi 2024 - Hasvik kommune
- 28/24 Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltning 2024- risiko- og vesentlighetsvurdering
- 29/24 Rapport etter eierskapskontroll av Vefas IKS- Hasvik kommune
- 30/24 Forslag til plan for forvaltningsrevisjoner i perioden 2025- 2028 - Hasvik kommune
- 31/24 Forslag til plan for eierskapskontroll i perioden 2025- 2028 - Hasvik kommune
- 32/24 Rammer for kontrollutvalgets virksomhetsbesøk i Hasvik kommune
- 33/24 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2025 - Hasvik kommune
- 34/24 Årsplan og møteplan 2025 for kontrollutvalget i Hasvik kommune
- 35/24 Referater møte 4-24

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01607

Sak 23/24

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET I KONTROLLUTVALGET DEN 26. SEPTEMBER 2024

Saksdokumenter:

- Forslag til protokoll fra møte i kontrollutvalget den 26. September 2024
- E-post dater 9.10.24, om godkjenning av møteprotoll

Sekretariatets tilrådning:

Saken legges frem uten tilrådning.

Saksopplysninger:

Sekretariatet har sendt møteprotokollen fra møtet den 26. september 2024 til godkjenning via e-post. Protokollen er ikke godkjent, og leder har satt godkjenning av protokollen som sak på dagens møte.

Nesteleder Sverre Thomassen og medlem Steinar Mikalsen har innvendt at protokollen ikke kan godkjennes på grunn av manglende innkalling av varamedlem. Medlemmene krever en ny avstemming av sak 21/24 orienteringer fra kommunale virksomhet og en protokolltilførsel om det.

Kontrollkomiteens nestleder Sverre Thomassen og medlem Steinar Mikalsen finner det ikke riktig å godkjenne protokollen slik den er i dag.

Dette med bakgrunn av at det i ettertid viser seg at innkalling ikke er utført etter gjeldende regler. Det var ikke blitt innkalt varamedlem for Anette M Eriksen, og det ble opplyst at hun ikke hadde meldt forfall til møtet.

Dette viser seg i ettertid å ikke stemme.

Anette M Eriksen hadde meldt forfall i god tid før møtet. (Nærmere 2 uker før)

Vi ber derfor om at bestemmelsene/avstemningene som ble avvist/avgjort ved leders dobbeltstemme,

i sak: 21/24 ORIENTERINGER FRA KOMMUNALE VIRKSOMHETER blir kjent ugyldige og tas opp til ny avstemming. (Resten av protokollen kan godkjennes med en protokolltilførsel om dette)

Alternativt at hele møtet blir underkjent og at sakene tas opp på nytt.

Sekretariatet hadde ikke innkalt varamedlem til kontrollutvalgets møte 26. September 2024. Under godkjenningen av innkallingen ble kontrollutvalget informert om at varamedlemmet ikke var innkalt. På det tidspunktet var det usikkerhet om medlemmet faktisk hadde meldt forfall. I ettertid er det blitt avklart at medlemmet hadde meldt forfall, men dette var ikke registrert hos sekretariatet. E-posten fra medlemmet om forfall var havnet i søppelposten hos rådgiver.

Kommunelovens § 11-4 angir regler for hvordan møteprotokoller skal føres. Alle møter i folkevalgte organer skal dokumenteres i en møtebok. Den skal inneholde følgende informasjon:

- a. Tid og sted for møtet.
- b. Hvem som deltok, og hvem som var fraværende.
- c. Hvilke saker som ble behandlet.
- d. Hvilke vedtak som ble fattet.
- e. Resultater av avstemninger.

Disse kravene skal sikre at møteprotokollen gir en nøyaktig oversikt over møtets gjennomføring og beslutninger.

Kommunestyret i Hasvik kommune har vedtatt reglement for styrer, råd og utvalg pr. 22.11.23, som blant annet angir rammer for møtegjennomføring, saksbehandling i råd og utvalg og andre relevante forhold til arbeid i kommunale utvalg.

Sekretariatets vurdering:

Møteprotokoll er et formelt dokument som skal dokumentere hvem som deltok, hvilke saker som ble behandlet, og hvilke vedtak som ble fattet. I den aktuelle møteprotokollen har sekretariatet inkludert en presisering under punktet om godkjenning av innkallingen: "Kontrollutvalget fikk orientering om at forfall ikke var registrert i sekretariatet, og varamedlem derfor ikke innkalt." Sekretariatet vurderer at protokollen oppfyller kravene i kommuneloven, og at vedtakene er korrekt dokumentert.

Det har imidlertid oppstått en feil ved innkallingen, ettersom varamedlem ikke ble innkalt ved forfall. Under godkjenningen av innkallingen ble kontrollutvalget informert om at varamedlem ikke var innkalt. På det tidspunktet var det usikkerhet om det faste medlemmet faktisk hadde meldt forfall. I ettertid er det blitt avklart at medlemmet hadde meldt forfall, men dette var ikke registrert hos sekretariatet.

Kontrollutvalget må derfor vurdere om denne feilen er vesentlig og om den kan ha påvirket beslutning og utfall, spesielt i sak 21/24.

Sekretariat peker på følgende handlingsmuligheter for kontrollutvalget i henhold til gjeldende bestemmelser i lov og reglement.

- Kontrollutvalget kan beslutte å føre inn en tilførsel i protokollen for å tydeliggjøre at det har skjedd en prosedyrefeil ved innkallingen. Dette markerer feilen formelt uten nødvendigvis å endre vedtakene.

- Dersom det anses som sannsynlig at feilen har påvirket utfallet i sak 21/24, kan kontrollutvalget vedta å behandle saken på nytt for å sikre en korrekt prosess og validiteten av beslutningen.

Kontrollutvalget i Hasvik kommune

M Ø T E P R O T O K O L L

Møte nr. 03-2024
Tid: 26.09.2024 kl. 10:30 –12.10
Sted: Rådhuset - Breivikbotn

Til stede: Thomas Hansen, leder
Sverre Thomassen, nestleder
Steinar Mikalsen, medlem
Eva D. Husby, medlem

Meldt forfall: Anette Eriksen, medlem

Andre: **Komrev Nord IKS**
Revisor Guro Strand Eilertsen
Forvaltningsrevisor Marit Jørgensen Hauge

Kusek IKS
Rådgiver Anne Berit Bæhr

SAKSLISTE

- 14/24 Uavhengighetserklæring oppdragsansvarligrevisor forvaltningsrevisor
- 15/24 Uavhengighetserklæring oppdragsansvarlig regnskapsrevisor
- 16/24 Revisors oppsummering - årsregnskapet 2023
- 17/24 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltning 2023-revisors uttalelse
- 18/24 Rapport fra forvaltningsrevisjon i avvik og varsling
- 19/24 Rutiner for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget
- 20/24 Kurs for kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer i Hasvik kommune
- 21/24 Orienteringer fra kommunale virksomheter
- 22/24 Referatsaker møte 03-24

Leder Thomas Hansen åpnet møtet og ønsket velkommen.

Innkallingen ble godkjent uten merknader. Kontrollutvalget fikk orientering om at forfall ikke var registrert i sekretariatet, og varamedlem derfor ikke innkalt.

Saksliste godkjent uten merknader.

SAK 14/24 UAVHENGIGHETSERKLÆRING OPPDRAGSANSVARLIGREVISOR FORVALTNINGSREVISOR

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets tilråding ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 15/24 UAVHENGIGHETSERKLÆRING OPPDRAGSANSVARLIG REGNSKAPSREVISOR

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Laina Karlsens egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets tilråding ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Laina Karlsens egenvurdering av uavhengighet i forhold til Hasvik kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

SAK 16/24 REVISORS OPPSUMMERING - ÅRSREGNSKAPET 2023

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget tar revisors oppsummeringsbrev til orientering.

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om å sende til utvalget kopi av sitt svarbrev til revisor.

Behandling:

Medlem Eva D. Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun har vært ordfører i Hasvik kommune til oktober 2023. Eva D. Husby fratrådte ved avgjørelsen.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Eva D. Husby er inhabil etter kommunelovens § 11-10. Eva D. Husby fratrådte møtet under behandling av saken

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors oppsummeringsbrev til orientering.

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om å sende til utvalget kopi av sitt svarbrev til revisor.

SAK 17/24 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNING 2023-REVISORS UTTALELSE

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 01. Juli 2024 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2023.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Hasvik kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene som gjelder for Finansreglementet.

Behandling:

Medlem Eva D. Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun har vært ordfører i Hasvik kommune til oktober 2023. Eva D. Husby fratrådte ved avgjørelsen.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Eva D. Husby er inhabil etter kommunelovens § 11-10. Eva D. Husby fratrådte møtet under behandling av saken

Sekretariatet orienterte om saken.

Revisjonen orienterte om revisors undersøkelse, funn og konklusjon.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisors uttalelse av 01. Juli 2024 om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen - regnskapsåret 2023.

Kontrollutvalget tar revisjonens uttalelse til orientering.

Kontrollutvalget har merket seg revisors konklusjon som sier at

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Hasvik kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene som gjelder for Finansreglementet.

Medlem Eva D. Husby tiltrådte møtet igjen.

SAK 18/24 RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON I AVVIK OG VARSLING

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget viser til rapporten «Avvik og varsling» utarbeidet av kommunens revisjon. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonen i rapporten til orientering. I rapporten har revisor ikke funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter.

Kontrollutvalget oversender sak om rapport fra forvaltningsrevisjon i «Avvik og varsling» til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til sak fra kontrollutvalget om rapport etter forvaltningsrevisjonen « Avvik og varsling».

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til oppfølging etter denne forvaltningsrevisjonen.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for følgende oppfølging av anbefalinger gitt i revisjonens rapport:

- Sikre at alle ansatte blir gjort kjent med kommunens styrende dokumentasjon innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS).
- Sikre at alle ansatte har tilgang til kvalitetssystemet og er kjent med kommunens rutiner for avvik.
- Sikre at alle ansatte blir informert om varslingsrutinene og hvor de er tilgjengelige.

Kommunestyret ber i tillegg kommunedirektøren sørge for at rutiner for dokumentasjon av HMS-arbeid, avvikshåndtering og varsling er godt integrert i kommunens internkontrollsystem.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for gjennomføring av tiltakene innen august 2025.

Behandling:

Medlem Eva D. Husby tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hun har vært ordfører i Hasvik kommune til oktober 2023. Eva D. Husby fratrådte ved avgjørelsen.

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at Eva D. Husby ikke er inhabil etter kommunelovens §11-10. Eva D. Husby tiltrådte møtet.

Revisor orienterte om revisors funn, konklusjoner og anbefalinger.

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget stilte spørsmål og drøftet saken.

Sekretariatets tilråding ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til rapporten «Avvik og varsling» utarbeidet av kommunens revisjon. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonen i rapporten til orientering. I rapporten har revisor ikke funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter.

Kontrollutvalget oversender sak om rapport fra forvaltningsrevisjon i «Avvik og varsling» til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til sak fra kontrollutvalget om rapport etter forvaltningsrevisjonen « Avvik og varsling».

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til oppfølging etter denne forvaltningsrevisjonen.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for følgende oppfølging av anbefalinger gitt i revisjonens rapport:

- Sikre at alle ansatte blir gjort kjent med kommunens styrende dokumentasjon innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS).
- Sikre at alle ansatte har tilgang til kvalitetssystemet og er kjent med kommunens rutiner for avvik.
- Sikre at alle ansatte blir informert om varslingsrutinene og hvor de er tilgjengelige.

Kommunestyret ber i tillegg kommunedirektøren sørge for at rutiner for dokumentasjon av HMS-arbeid, avvikshåndtering og varsling er godt integrert i kommunens internkontrollsystem.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for gjennomføring av tiltakene innen august 2025.

Medlem Eva D. Husby tiltrådte møtet.

SAK 19/24 RUTINER FOR HÅNDTERING AV HENVENDELSER TIL KONTROLLUTVALGET

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget vedtar det framlagte forslaget til rutiner for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar det framlagte forslaget til rutiner for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget.

SAK 20/24 KURS FOR KONTROLLUTVALGETS MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER I HASVIK KOMMUNE

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering og gir fullmakt til leder og sekretariatet til å planlegge og gjennomføre kurset.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken.

Sekretariatets forslag til vedtak ble enstemmig vedtak.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering og gir fullmakt til leder og sekretariatet til å planlegge og gjennomføre kurset.

SAK 21/24 ORIENTERINGER FRA KOMMUNALE VIRKSOMHETER

Sekretariatets tilrådning:

1. Kontrollutvalget inviterer kommunedirektøren til å orientere om status, drift og utfordringer i barnevernet i Hasvik på neste møte i kontrollutvalget, den 7. november 2024.
2. Kontrollutvalget planlegger et etatsbesøk hos pleieavdelingen ved Hasvik Helsesenter våren 2025, i forbindelse med et møte i kontrollutvalget.
3. Kontrollutvalget legger opp til å gjennomføre ett virksomhetsbesøk per år i denne valgperioden. Disse besøkene skal planlegges og inkluderes i årsplanen for å sikre en strukturert og målrettet gjennomføring.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken. Kontrollutvalget drøftet saken.

Forslag fra medlem Eva D. Husby.

Stryke pkt. 2 og 3 i sekretariatets forslag og vedta:

Kontrollutvalget inviterer kommunedirektøren til å orientere om status, drift og utfordringer i barnevernet i Hasvik på neste møte i kontrollutvalget, den 7. november 2024.

Forslaget fra Eva D. Husby ble vedtatt med 3 stemmer (Husby og Hansen) mot 2 stemmer (Thomassen og Mikalsen) med leders dobbeltstemme

Vedtak:

Kontrollutvalget inviterer kommunedirektøren til å orientere om status, drift og utfordringer i barnevernet i Hasvik på neste møte i kontrollutvalget, den 7. november 2024.

SAK 22/24 REFERATSAKER MØTE 03-24

1. **Referatsak 6/24**
Protokoll fra møte i kontrollutvalget i Hasvik kommune

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 6/24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak 6/24 tas til orientering.

2. Referatsak 7/24

Melding om vedtak - oppfølging av forvaltningsrevisjon om rus og psykiatri

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 7/24 tas til orientering

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak 7/24 tas til orientering.

3. Referatsak 8/24

Melding om vedtak- kontrollutvalgets årsmelding

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 8/24 tas til orientering

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak 8/24 tas til orientering.

4. Referatsak 9/24

Protokoll fra møte i representantskapet i Vefas IKS

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 9/24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak9/24 tas til orientering.

4. Referatsak 10/24

Protokoll fra møte i representantskapet i Kusek IKS

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 10/24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak 10/24 tas til orientering.

5. Referatsak 11/24

Protokoll fra møte i representantskapet i KomRev Nord IKS

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 11/24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak 11/24 tas til orientering.

6. Referatsak 12/24

Protokoll fra årsmøte i Forum for kontroll og tilsyn (FKT)

Sekretariatets tilråkning:

Referatsak 12/24 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets tilråkning enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsak 12/24 tas til orientering.

Møtet avsluttet kl. 12.10

Thomas Hansen / sign.

Sverre Thomassen / sign.

Steinar Mikalsen / sign.

leder

nestleder

medlem

Eva. D. Husby
medlem

Anne Berit Bæhr
rådgiver/sekretær

steinar@mikalsen.info

From: steinar@mikalsen.info
Sent: 09 October 2024 11:04
To: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>; Thomas Hansen <th90988708@hotmail.com>; sverrethomassen2@gmail.com
Subject: SV: Godkjenning av protokoll fra møte i kontrollutvalget 26.09.2024

Hei beklager men:

Kontrollkomiteens nestleder Sverre Thomassen og medlem Steinar Mikalsen finner det ikke riktig å godkjenne protokollen slik den er i dag.

Dette med bakgrunn av at det i ettertid viser seg at innkalling ikke er utført etter gjeldende regler.

Det var ikke blitt innkalt varamedlem for Anette M Eriksen, og det ble opplyst at hun ikke hadde meldt forfall til møtet.

Dette viser seg i ettertid å ikke stemme.

Anette M Eriksen hadde meldt forfall i god tid før møtet. (Nærmere 2 uker før)

Vi ber derfor om at bestemmelsene/avstemningene som ble avvist/avgjort ved leders dobbeltstemme, i sak: 21/24 ORIENTERINGER FRA KOMMUNALE VIRKSOMHETER blir kjent ugyldige og tas opp til ny avstemming. (Resten av protokollen kan godkjennes med en protokolltilførsel om dette)

Alternativt at hele møtet blir underkjent og at sakene tas opp på nytt.

Saken det henvises til er:

SAK 21/24 ORIENTERINGER FRA KOMMUNALE VIRKSOMHETER

Sverre Thomassen

Steinar Mikalsen

Fra: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>

Sendt: tirsdag 8. oktober 2024 13:12

Til: Thomas Hansen <th90988708@hotmail.com>; sverrethomassen2@gmail.com; steinar@mikalsen.info; snenisse@gmail.com

Emne: Godkjenning av protokoll fra møte i kontrollutvalget 26.09.2024

Hei !

Vedlagt sendes protokoll fra møte i kontrollutvalget til godkjenning. Send eventuelle merknader, endringsforslag eller bekreftelse for godkjenning på mail så snart som mulig.

Med vennlig hilsen / dearvuodáiguin

Anne Berit Bæhr

Rådgiver/ráððeaddi

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO

annebb@kusek.no

Tlf: 483 08 377

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01603

Sak 24/24

ORIENTERING FRA KOMMUNEDIREKTØR OM BARNEVERTJENESTEN I HASVIK KOMMUNE

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere kommunedirektøren til neste møte i kontrollutvalget for å orientere om barneverntjenesten i Hasvik kommune.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har i sak 21/24 vedtatt at kommunedirektøren skal inviteres å orientere om barneverntjenesten i Hasvik kommune.

Leder har satt saken på sakslista og sekretariatet har sendt en invitasjon til kommunedirektør med forespørsel om en generell orientering om barneverntjenesten, med fokus på følgende områder:

- Organisering og bemanning
- Ressursbruk
- Overholdelse av lovfestede tidsfrister, som for eksempel 3-måneders fristen i undersøkelsessaker
- Antall barn som mottar tiltak via tjenesten, herunder tiltak- og omsorgsplaner
- Andel barn i institusjon eller fosterhjem, med særlig fokus på oppfølging av fosterhjem
- Eventuelle utfordringer innen tjenesten

Formålet med orienteringen er å gi kontrollutvalget innsikt i hvordan barnevernstjenesten fungerer.

Kommunedirektøren har den 19.11.24 sendt melding til sekretariatet om at han er opptatt på styremøte i Hammerfest den 4.12. 24.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til vanlig saksprosedyre for nye fokusområder i kontrollutvalget, er at kontrollutvalget først inviterer kommunedirektør til en orientering om området. Kontrollutvalget vurderer deretter om og eventuelt hvordan saken skal følges opp:

- Ta informasjonen til orientering og avslutte saken
- Hente inn mer informasjon som grunnlag for en beslutning
- Gjøre en utredning eller gjøre nærmere undersøkelse av området (som for eksempel forvaltningsrevisjon eller andre undersøkelser)

Sekretariatet anbefaler at kommunedirektøren inviteres til neste møte for å orientere eller redegjøre om barneverntjenesten. Kontrollutvalget oppfordres til å komme med forslag til spesifikke temaer eller spørsmål som de ønsker at kommunedirektøren skal belyse under denne orienteringen eller redegjørelsen. Dette gir kontrollutvalget mulighet til å styre diskusjonen mot områder de anser som viktigst.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01604

Sak 25/24

ORIENTERING FRA KOMMUNEDIREKTØR OM ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU) I HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Innspill om sak til kontrollutvalget, datert 15.10.2024

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere kommunedirektøren til neste møte i kontrollutvalget for å orientere om arbeidsmiljøutvalget (AMU) i Hasvik kommune.

Saksopplysninger:

Nestleder Sverre Thomassen og medlem Steinar Mikalsen har i e-post av 15.10.24 kommet med innspill til sak til kontrollutvalget og anmodet at det gjøres en utredning av arbeidsmiljøutvalgets arbeid.

I henhold til kommunelovens § 11-3, 1. ledd skal en sak settes på sakslista når minst 1/3 av organets medlemmer krever det.

«Lederen av et folkevalgt organ setter opp saksliste for hvert enkelt møte. Innkalling til møtet skal sendes til organets medlemmer med rimelig varsel. Innkallingen skal inneholde en liste over de sakene som skal behandles, og dokumentene i sakene. En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det.»

Leder har satt saken på sakslista og sekretariatet har sendt en invitasjon til kommunedirektør med forespørsel om en generell orientering arbeidsmiljøutvalgets arbeid med informasjon om utvalgets mandat, sammensetning, saksomfang og møteaktivitet. Målet med orienteringen er å få innsikt i utvalgets arbeid.

Kommunedirektøren har den 19.11.24 sendt melding til sekretariatet om at han er opptatt på styremøte i Hammerfest den 4.12. 24

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til vanlig saksprosedyre for nye fokusområder i kontrollutvalget, er at kontrollutvalget først inviterer kommunedirektør til en orientering om området. Kontrollutvalget vurderer deretter om og eventuelt hvordan saken skal følges opp:

- Ta informasjonen til orientering og avslutte saken
- Hente inn mer informasjon som grunnlag for en beslutning
- Gjøre en utredning eller gjøre nærmere undersøkelse av området (som for eksempel forvaltningsrevisjon eller andre undersøkelser)

Sekretariatet anbefaler at kommunedirektøren inviteres til neste møte for å orientere eller redegjøre om arbeidsmiljøutvalget. Kontrollutvalget oppfordres til å komme med forslag til spesifikke temaer eller spørsmål som de ønsker at kommunedirektøren skal belyse under denne orienteringen eller redegjørelsen. Dette gir kontrollutvalget mulighet til å styre diskusjonen mot områder de anser som viktigst.

steinar@mikalsen.info

From: steinar@mikalsen.info
Sent: 15 October 2024 22:34
To: Thomas Hansen <th90988708@hotmail.com>; Anne Berit Bæhr
<Annebb@kusek.no>; sverrethomassen2@gmail.com
Subject: Sak til kontrollutvalget
Attachments: Innspill til sak AMU.pdf

Hei.

Vi ber om at følgende sak tas opp i førstkommende møte i kontrollutvalget:
Anmodning om utredning av arbeidsmiljøutvalgets sammensetning og arbeide

Steinar Mikalsen
Medlem
Kontrollutvalget i Hasvik kommune

Undertegnede medlemmer i kontrollutvalget for Hasvik kommune,
Sverre Thomassen og Steinar Mikalsen ber om at følgende sak settes opp på
førstkommende møte i kontrollutvalget:

**Etter innspill fra flere ansatte i Hasvik kommune som har etterspurt et fungerende
AMU/Arbeidsmiljøutvalg ønsker vi å få tilbakemelding fra kommunedirektøren på
følgende:**

1. Om kommunedirektøren mener at kommunen har et fungerende AMU
2. Hvem som er valgt inn i utvalget i år
3. Hvem som er leder i år / og hvem har vært ledere de foregående tre år
4. Hvorfor antallet møter og saker har falt brått siste år
5. Hvor mange saker er behandlet de siste 12 mnd, samt de foregående tre år, og
hvilke saker dette er.
6. Vi ønsker også svar på hvilke arbeide som ble gjort i 2020 og årene før. Samt
hvorfor dette ikke er med i Årsrapportene.

AMU hadde i henhold til kommunens årsmeldinger siste 4 år følgende møter

År:	Antall møter:	Antall saker:
2020	0	0
2021	3	11
2022	3	21
2023	1	3

[https://www.arbeidstilsynet.no/hms/roller-i-hms-
arbeidet/arbeidsmiljoutvalg-amu/#Saksbehandlingiutvalget](https://www.arbeidstilsynet.no/hms/roller-i-hms-arbeidet/arbeidsmiljoutvalg-amu/#Saksbehandlingiutvalget)

Hasvik 15 Oktober 2024

Sverre Thomassen

Steinar Mikalsen

Sverre Thomassen

Steinar Mikalsen

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01605

Sak 26/24

HENVENDELSE OM TILDELING AV MIDLER FRA BOLYSTFONDET I HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Henvendelse fra Hasvik arbeiderparti, sendt 9. oktober 2024
 - Spørsmål til ordfører datert 21.05.24
 - Svar fra ordfører datert 27.05.24
 - Spørsmål til ordfører datert 06.06.24
 - Svar fra ordfører datert 27.06.24
- Vedtatte retningslinjer for bolystfondet i Hasvik kommune,
- E- post fra ordfører datert 15.11.2024

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar henvendelsen om tildeling av midler fra bolystfondet til orientering.

Kontrollutvalget forventer at regelverk og retningslinjer vedtatt av kommunestyret etterleves ved tildeling av midler fra kommunale fond. Kontrollutvalget oppfordrer revisor til å ha søkelys på tildeling av midler til eksterne formål ved revidering av regnskapet til Hasvik kommune.

Kontrollutvalget vurderer at det ikke er behov for ytterligere oppfølging av denne henvendelsen og avslutter saken.

Kontrollutvalget ber sekretariatet å sende kontrollutvalgets vedtak til Hasvik arbeiderparti.

Saksopplysninger:

Leder i kontrollutvalget har fått en henvendelse fra Hasvik arbeiderpartiet om tildeling av midler i bolystfondet. Leder har i samarbeid med sekretariatet satt saken på sakslista som orientering til kontrollutvalget.

I henvendelsen viser Hasvik arbeiderparti til at det er gjort tildeling av midler fra bolystfondet til dagsturhytta til Finnmark friluftsråd uten at det er forelagt søknad eller behandlet i fondsstyret. Hasvik arbeiderparti har fått skriftlige svar på forespørsler fra ordfører og ordfører har svart på spørsmål fra Hasvik arbeiderparti om forholdet i åpen time på kommunestyret 10. september 2024. På bakgrunn av disse svarene har Hasvik arbeiderparti sendt henvendelse til kontrollutvalget om å gjøre undersøkelser som gjelder ordførerens økonomiske disponeringer av felleskapets midler.

Kommunestyret i Hasvik kommune har bevilget kr. 1 000 000 til et bolystfond og vedtatt retningslinjer for fondet i sak 15/24 den 15. februar 2024. I henhold til de vedtatte retningslinjene fungerer formannskapet som fondsstyre og har ansvaret for å vurdere og avgjøre tildelinger basert på en samlet vurdering av hver enkelt søknad. Retningslinjene inneholder detaljer om fondets formål, avgrensninger av virkeområder, betingelser for innsendelse av søknader og kriterier for utbetaling av tilskudd.

Sekretariatet har invitert ordfører å orientere kontrollutvalget om forholdet. Ordfører har ikke anledning å komme på dette møtet, men har sendt en skriftlig redegjørelse i e- post datert 15.11.2024.

Sekretariatets vurdering:

Kontrollutvalget har i sak 19/24 vedtatt «Rutiner for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget». Sekretariatet legger de vedtatte rutinene til grunn for behandlingen av denne henvendelsen.

Kontrollutvalget skal vurdere om henvendelsen skal følges opp og på hvilken måte. I denne vurderingen skal kontrollutvalget også ta hensyn til tilgjengelige ressurser (budsjettmidler) for videre undersøkelser.

Som angitt vedtatt rutine pkt. 2.7 har kontrollutvalget følgende handlingsalternativer ved behandling av henvendelser:

- a. Kontrollutvalget vurderer at dette ikke er en sak som kontrollutvalget vil følge opp og tar henvendelsen til orientering. Saken avsluttes.
- b. Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen ved å be om mer informasjon. Utvalget kan for eksempel be kommunedirektøren om å gi informasjon i neste møte. Utvalget kan også be sekretariatet om å hente inn mer informasjon.
- c. Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen med en kontrollhandling.

Det anbefales det at kontrollutvalget bruker kontrollspørsmål basert på «trafikklysmodellen» jf. pkt. 2.6 i rutiner for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget, som et verktøy for å avgjøre om henvendelsen egner seg for videre oppfølging.

Kontrollutvalget bør unngå å følge opp henvendelser som gjelder enkeltsaker under behandling i andre organer eller saker som naturlig hører hjemme hos politiet, rettsvesenet, statsforvalteren, sivilombudet, KOFA, kommunale klageorganer eller kommunens varslingskanal.

Imidlertid kan vedtak og forhold i enkeltsaker avdekke mulige systemsvikt som kontrollutvalget kan se nærmere på. Hvis henvendelsen gjelder et avvik, bør det vurderes om andre instanser i kommunen bør involveres først, og om saken er dekket av internkontrollen.

Dersom kontrollutvalget mener at henvendelsen dreier seg om et saksfelt som utvalget bør se nærmere på, må kontrollutvalget vurdere følgende:

- Tilsier en risiko- og vesentlighetsvurdering at utvalget skal bruke ressurser på saken, nå eller senere?
- Hvilken kontrollaktivitet er det mest hensiktsmessig å iverksette dersom det skal gjennomføres en kontroll? Eksempler på kontrollhandlinger:
 - Informasjonsinnhenting
 - Orienteringer (skriftlig og/eller muntlig)
 - Høring
 - Undersøkelse (forvaltningsrevisjon, gransking, eierskapskontroll etc.)
- Skal den aktuelle henvendelsen brukes direkte i selve kontrollen eller skal den brukes indirekte til å indikere risikoen på et område?

Når kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon eller andre undersøkelser, følges vanlige prosedyrer for det.

2. Sekretariatets vurdering i tilknytning til den konkrete henvendelsen som saken gjelder

Denne konkrete henvendelsen gjelder tildeling av midler fra bolystfondet i Hasvik kommune, med søkelys på om praksisen er i tråd med retningslinjene vedtatt av kommunestyret.

Henvendelsen reiser følgende problemstillinger:

- Beslutningsmyndighet til å tildele midler fra fondet.
- Prosedyrer for søknader og behandling av disse.

Saken omhandler etterlevelse av retningslinjer ved tildeling av midler i to spesifikke enkeltsaker i Hasvik kommune. Henvendelsen er ikke en klagesak og er ikke til behandling i noen andre organer utover ordførerens redegjørelse for tildelingene under et møte i kommunestyret den 10. september 2024. Manglende etterlevelse av retningslinjer har blitt påpekt i disse sakene, men dette synes ikke å avdekke noen generell praksis utover det spesifikke tilfellet.

Sekretariatet vurderer at det ikke er behov for ytterligere oppfølging av denne henvendelsen, da det ikke foreligger indikasjon på systemsvikt som krever videre undersøkelse. Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget tar henvendelsen til orientering og avslutter saken.

Retningslinjene for tildeling av midler fra bolystfondet er relativt nye, og kommunen arbeider med å iverksette dem fullt ut. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget understreke at utvalget forventer at retningslinjene vedtatt av kommunestyret etterleves. For å sikre dette vil kontrollutvalget anmode revisor om å være særlig oppmerksom på tildelinger til eksterne formål ved revisjon av kommunens regnskap. Kontrollutvalget mener at dette kan bidra til at praksis rundt tildelinger samsvarer med de vedtatte reglene.

Kontrollutvalget kan eventuelt vurdere saken på nytt dersom ny informasjon eller lignende problemstillinger oppstår i fremtiden.

Sak til kontrollutvalget

Med bakgrunn i opplysninger framkommet i kommunestyremøtet 10.09.24 ber Hasvik Arbeiderparti om at kontrollutvalget i Hasvik kommune undersøker om ordfører i Hasvik har gjort økonomiske disponeringer han ikke har hjemmel til.

Bakgrunn for at vi ber kontrollutvalget undersøke om ordfører har gjort økonomiske disponeringer han ikke har hjemmel til:

Bolystfondet ble tatt inn i budsjettet for 2024 og det ble satt av 1.000.000 til fondet. Det ble vedtatt et eget reglement for fondet i kommunestyremøtet 15.02.24, sak 12/24.

Reglementet er vedlagt.

I pkt. 2 i reglementet står det : «De årlige fondsmidlene i Hasvik kommunes kommunale bolystfond bevilges av kommunestyret. **Formannskapet er fondsstyre og avgjør tildelingene i den rekkefølge som er hensiktsmessig**»

I punkt 3 står det under betingelser.

1. Fondet skal særlig bidra til å styrke unges og barnefamiliers ønske om å bo og etablere seg i Hasvik kommune.

2. Søkere må kunne vise at tiltaket skal komme allmennheten til gode.

3. Ved søknad om tilskudd fra bolystfondet skal følgende opplysninger oppgis/vedlegges.

- Regnskapstall og/ eller budsjett
- Investeringsplan
- Kostnadsoverslag
- En prosjektplan m.m

Søknad skal fremsettes før prosjektet igangsettes. I utgangspunktet har ingen søker krav på tilskudd. Et eventuelt tilskudd vil bli gitt etter en samlet vurdering av hver enkelt søknad. Hasvik Kommune skal også kunne benytte seg av midlene der styret finner det nødvendig.

I punkt 7 Kriterier for utbetalinger av tilskudd står det:

«1. Søker kan anmode om 50 % av tilskuddet ved prosjektstart og resterende beløp blir utbetalt ved dokumentert prosjektslutt.

2. Dersom prosjektet ikke fullføres, kan kommunen kreve utbetalt tilskudd tilbake.

3. Tiltak som krever søknad etter plan- og bygningsloven, skal være godkjent før utbetaling finner sted.

4. Ved slutføring av prosjekter skal det legges frem en sluttrapport innen 1 måned som angir at midlene er brukt etter forutsetningene og hvilken samfunnsnyttig verdi tiltaket kan gi. Det skal avlegges et bekreftet regnskap som viser bruk av midlene».

Etablering av dagsturhytte i Hasvik kommune har ikke vært til politisk behandling, foruten om byggesaken som var oppe i Formannskapetets møte 25.07.24-sak 92/2024.

Arbeiderpartiet har stilt spørsmål i kommunestyret vedr dagsturhytte og har henvendt seg to ganger skriftlig til ordfører om saken. Det er konkret etterspurt hvor store kostnadene for kommunen vil være, om det er budsjettet med dette for 2024 og hvilket ansvarsområde man har utgiftsført egenandelen på.

Ordfører har svart at det lå i budsjettet som ble vedtatt 13.12.23 og der kom ikke alle detaljer fram. (Før budsjettbehandling forespurte vi administrasjonen om egenandel lå inne i administrasjonens budsjettforslag, noe det ikke gjorde. Det kom heller ikke fram i verbaldelen på det politiske forslaget).

30.08.24 sendte Hasvik Arbeiderparti innsynsbegjæring til Hasvik kommune der en ba om dokument fra regnskap som viser hvilket ansvarsområde egenandelen til dagsturhytte er utgiftsført under. Dokumentet vi fikk 03.09. viser at dagsturhyttens egenandel var utgiftsført Bolystfondet 22.04.24, altså 3 måneder før byggesaksbehandlingen i formannskapet.

I kommunestyremøte 10.09.24 spurte Arbeiderpartiet om ordfører kunne bekrefte eller avkrefte at egenandelen på 60.000 til dagsturhytte er utgiftsført ansvarsområdet bolystfondet, uten at saken har vært behandlet av fondsstyret - noe ordfører bekreftet.

På oppfølgingsspørsmål om ordfører har gjort andre disponeringer av bolystfondet uten at det har vært behandlet i fondsstyret svarte ordfører at han hadde utgiftsført Hasvik Idrettslags sine utgifter til merking av perleturene fra fondet.

Reglementet sier at Hasvik kommune kan benytte seg av midlene, men sier ikke noe om at Hasvik kommune ikke skal gjennom samme søknadsprosess og dokumentasjonskrav som andre søkere. Reglementet åpner heller ikke for at tildelinger kan skje utenom fondsstyret.

Formannskapet, som fondsstyre, har ikke vært fremlagt søknad om støtte fra Bolystfondet til å dekke kommunens egenandel til dagsturhytte eller Hasvik Idrettslags utgifter til merking av perleturer. Ordfører har heller ikke orientert formannskapet /fondsstyret om disse overføringene. Det har, i følge kommunes møtekalender, vært avholdt 9 møter i formannskapet etter kommunestyret vedtok reglementet for bolystfondet i februar, og fram til kommunestyremøtet 10.september.

Arbeiderpartiet er positive til begge tiltakene, men ønsker lovlige og ryddige prosesser rundt disponering av bolystfondets midler. For oss synes dette som et grunnlag for at kontrollutvalget må igangsette undersøkelser vedrørende ordførerens økonomiske disponeringer av felleskapets penger.

Vedlegg

1. Spørsmål til ordfører 21.05.24
2. Svar fra ordfører 27.05.24
3. spørsmål til ordfører 06.06.24
4. svar fra ordfører 27.06.24
5. Reglement bolystfondet

Monika Ober
leder
Hasvik arbeiderparti

Siv O. Gørst
Gruppeleder for
Hasvik Arbeiderparti

Hasvik Arbeiderparti

V/ Gruppeleder Siv O. Gamst

ggamst@online.no

Til Formannskapsmøtet 22.05.2024

Hasvik 21.05.24

Spørsmål fra Hasvik Arbeiderparti vedrørende dagsturhytte.

Ordfører,

Arbeiderpartiet har stilt spørsmål til prosessen vedrørende dagsturhytta på Håen.

Arbeiderpartiet er for dagsturhytte, og har dette programfestet.

Vi har aldri sagt at det å be om innspill i saka er en dårlig eller feil prosess. Det vi stiller spørsmål ved er måten en har startet prosessen på med tanke på politisk involvering og avklaring av beslutningsorgan.

Etter vårt syn så betyr ordbruken innspill at det skal være en videre prosess når innspillsrunden er over. Denne prosessen skal kunne følges av og opplyses om til politikerne. Det har Arbeiderpartiets politikere ikke fått mulighet til.

Ordføreren svarte i kommunestyret at dagsturhytta skal bygges på Håen på Hasvik etter en medvirkningsprosess.

Det er ikke et eneste politisk vedtak om dagsturhytte som vi er kjent med. Politikerne er ikke gjort kjent med finansiering, og har heller ikke gjort politiske vedtak om det i de organ hvor Arbeiderpartiet er representert. Arbeiderpartiet ønsker en redegjøring rundt økonomien i prosjektet, og om en allerede har funnet finansiering. Vi kan ikke se at det finnes økonomiske vedtak på finansiering av prosjektet for 2024. Hva har dagsturhytta kostet oss hittil, og hva er den totale kostnadsrammen for Hasvik kommune?

Arbeiderpartiet er heller ikke gjort kjent med at det foreligger noen avtaler med Finnmark friluftsråd i saken. Forefinnes dette, så ber vi om at den fremlegges Hasvik Arbeiderparti.

Det er alle disse prosessene og beslutningene vi nå avkrever en skriftlig redegjørelse om fra Ordfører. Vi vil ha innsyn i de prosesser som har vært, og hvem som har fattet de ulike beslutningene. Arbeiderpartiet hadde forventet politisk involvering før byggesaken skal opp til politisk behandling.

På vegne av Hasvik Arbeiderparti

Gruppeleder i kommunestyret.

Opprinnelig melding -----

Fra: Lars Hustad <Lars.Hustad@hasvik.kommune.no>

Dato: 27.05.2024 07:37 (GMT+01:00)

Til: Siv Gamst <ggamst@online.no>

Ko: "raymond@sammenforsørøya.no" <raymond@xn--sammenforsrya-knbb.no>, Thomas Hansen <th90988708@hotmail.com>, Erik Arnesen <radmann@hasvik.kommune.no>

Emne: Dagsturhytte - spørsmål fra Hasvik Arbeiderparti

Det vises til brev datert 21. mai 2024 mottatt under formannskapetets møte den 22. mai 2024.

Hasvik Kommune er medlem i Finnmark Friluftsråd. Friluftsrådet bidrar med stor aktivitet og denne aktiviteten kan en liten kommune dra nytte av. Ved utgangen av 2023 har Finnmark Friluftsråd bygd dagsturhytter i 14 av Finnmarks 18 medlemskommuner.

Som ordfører er jeg tilfreds med at også HAP ser verdien av en dagsturhytte, og at prosessen så langt har vært tilfredsstillende.

Ordfører erfarer at prosessene i andre kommuner i forbindelse med plassering har vært av den enkle typen, alt fra «administrativt over en kaffekopp» til noe medvirkning ute i samfunnet via sosiale medier. Fra Hasvik Kommunes side er det anmodet om innspill i forhold til plassering. Disse innspillene er som kjent mottatt og publisert.

Det har pr nå ikke vært noen saksbehandlingsprosess internt eller politisk prosess fra noen politiske parti. Det er imidlertid forventet at det vil skje om relativt kort tid.

Finnmark Friluftsråd har som målsetning at det skal bygges dagsturhytter i alle medlemskommuner i Finnmark. Finnmark Friluftsråd har søkt FEFO om plassering, grunnet den medvirkningsprosess som har vært hittil. Friluftsrådet har også sendt byggesøknad til Hasvik Kommune. Høringsfristen er 5. juni 2024. Det vil være viktig at oppfølging av dagsturhytta legges til et lag eller forening, slik det også gjøres i andre kommuner.

Hasvik Kommune bidrar med et tilskudd, finansiert via Hasvik Kommunes budsjett for 2024, behandlet i kommunestyret den 13. desember 2023. Hasvik Kommunes andel utgjør ca 8 % (kr 60.000) av totalkostnaden. Det resterende finansieres av Finnmark Friluftsråd gjennom tilhørende prosesser, herunder spillemiddelordningen. Det er forventet at det vil komme en søknad fra Finnmark Friluftsråd om forskuttering av spillemidler. En eventuell slik søknad vil bli behandlet politisk.

Som nevnt tidligere så har ordfører tatt initiativ til at dagsturhytter blir lagt til i *Temaplanen for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet* når denne skal rulleres i 2024. Målet er at det skal oppføres flere slike dagsturhytter i Hasvik Kommune.

Ved en eventuell neste runde med et slikt positivt tiltak, vil innspill bli vurdert organisert på en litt annen måte. Uansett skal slike prosjekt være typiske *lavterskeltilbud*. Det kan ligge til formannskapet å gjøre stedsbeslutningen politisk. Støy kan det uansett bli.

Dette til orientering.

Kopi: Gruppeledere SfS og FH
Kommunedirektør

Til ordfører

060624

SPØRSMÅL FRA HASVIK ARBEIDERPARTI VEDR. DAGSTURHYTTE- OPPFØLGING

Viser til brev, datert 21.mai og ditt epostsvar fra 24.juni.

Jeg kan ikke se at jeg har fått konkrete svar på spørsmålene mine.

I min innledning ville jeg presisere mitt syn på at denne saken burde vært politisk avgjort og initiert før prosesser ble igangsatt.

Ang. plassering av dagsturhytte så ville jeg ha svar på hvem som har besluttet plasseringssted for hytta. Du skriver *Finnmark Friluftsråd har som målsetning at det skal bygges dagsturhytter i alle medlemskommuner i Finnmark. Finnmark Friluftsråd har søkt FEFO om plassering, grunnet den medvirkningsprosess som har vært hittil. Friluftsrådet har også sendt byggesøknad til Hasvik Kommune. Høringsfristen er 5. juni 2024.* Det er da vel et kommunalt anliggende å bestemme hvor en slik hytte plasseres og ber om svar på hvem som har tatt denne beslutningen, da den ikke er behandlet i noen politiske råd eller utvalg. Hvem er eier av hytta når den står ferdig; friluftsrådet eller Hasvik kommune? Dette er viktig for oss å få svar på i og med du sier *Det vil være viktig at oppfølging av dagsturhytta legges til et lag eller forening, slik det også gjøres i andre kommuner.* Hvem er økonomisk ansvarlig for vedlikehold? Går ut fra at ingen lag og forening påtar seg utgiftene med oppfølging og vedlikehold, selv om de kanskje påtar seg den praktiske oppgaven. Skal oppfølging/vedlikehold være en kommunal utgift, så må jo også dette kostnadsberegne og legges fram som en utgift, da vil jo den reelle utgiften være høyere enn 60.000.

Ang. utgifter så har jeg fått svar på at egenandelen er 60.000. Du sier *Hasvik Kommune bidrar med et tilskudd, finansiert via Hasvik Kommunes budsjett for 2024.* Så vidt meg bekjent var det i desembermøtet ikke vedtatt noe budsjett som inkluderte dagsturhytte. Ber om tilbakemelding på hvilket ansvarsområdet utgiftene til dagsturhytta belastes fra.

Hytten skal finansieres av spillemidler, som kommunen trolig må forskuttere. Er det friluftsrådet som søker spillemidlene eller Hasvik kommune? Kan ordfører svare på hvor mange av dagsturhyttene som er satt opp i samarbeid med friluftsrådet i Finnmark har fått tildelt spillemidler gjennom søknad og hvor mange prosjekter er foran oss i køen? Kan iverksetting starte før spillemiddelsøknad er behandlet av fylkeskommunen? Hva er tidsperspektivet fra en leverer søknad om spillemidler til de utbetales?

Ba også i min henvendelse at dersom det foreligger noen avtale med friluftsrådet angående dagsturhytte, så måtte den fremlegges. Kan ikke se den er vedlagt og tolker det da som at kommunen ikke har inngått noen avtale. Hvorfor har ikke Hasvik kommune inngått samme avtale med friluftsrådet som andre kommuner har gjort i forbindelse med dagsturhytte? En avtale som avklarer ansvarsforhold og økonomisk fordeling bør jo ligge i bunn før en tildeler plassering og betaler kommunens andel.

Siv O Gamst
Gruppeleder Hasvik Arbeiderparti

----- Opprinnelig melding -----

Fra: post@hasvik.kommune.no

Dato: 27.06.2024 15:31 (GMT+01:00)

Til: ggamst <ggamst@online.no>

Emne: Brev fra Hasvik kommune

Vår ref 2023/1001

Dagsturhytte - svar på oppfølgingsspørsmål fra Hasvik AP

Det vises til epost mottatt fredag 7.6.24 kl 15:29 i anledning tilleggsspørsmål om dagsturhytte.

Jeg oppfatter det slik at det er enighet om at en dagsturhytte i Hasvik kommune er positivt. Det å be om innspill slik utført kan være en av flere måter å gjøre det på.

Jeg registrerer ditt syn på at denne saken burde ha vært politisk avgjort. Jeg har en annen oppfatning, ut fra det syn at det ikke er Hasvik Kommune som bygger denne. Jeg har videreformidlet et råd som er innhentet fra en medvirkning i Hasvik Kommune. Det er i utgangspunktet ingen som har stilt spørsmål om selve måten å gjøre det på.

Det er ikke nødvendigvis et politisk anliggende å bestemme plassering, men det er et politisk (hos oss) anliggende å byggesak behandle en søknad i aktuelt fora.

Eier av hytta er Finnmark Friluftsråd og det er dette organet som søker om plassering og byggetillatelse. Ansvar for vedlikehold er også plassert der i utgangspunktet.

Jeg sier at oppfølging av dagsturhytta bør være i regi av et lag eller forening. Dette er noe Finnmark Friluftsråd ønsker, og jeg oppfatter det slik at det er noe de arbeider med.

Du er en politiker med lengst erfaring i Hasvik Kommune. Da vet du også meget godt at alle detaljer ikke kommer frem i et budsjett. Akkurat dette er innafor de rammene som ble besluttet 13.12.23 og var enstemmig.

Spillemiddelsøknaden ivaretas av Finnmark Friluftsråd. Det er imidlertid viktig at vår Temaplan rulleres i god tid før 15.1.25 (frist for spillemiddelsøknader) og at dagsturhytter inntas i denne. Hva som ellers skjer rundt dagsturhyttene i Finnmark og spillemidler, så må spørsmål om det rettes til rett instans. Det vil jeg som ordfører ikke prioritere å bruke min tid til å etterforske.

Samarbeidsavtalen mellom Hasvik Kommune og Finnmark Friluftsråd ble vedtatt i kommunestyret den 22.11.23. Jeg forutsetter videre at en avtale om oppfølging mellom Friluftsrådet og aktuelt lag/forening blir etablert.

Jeg håper nå vi kan sette punktum for denne saken.

Vennlig hilsen

Lars Hustad | Ordfører

e-post: lars.hustad@hasvik.kommune.no

Tlf.

Mob: 4802 2862

Revidert KOS PS 12/24
15.02.2024

HASVIK KOMMUNE

Reglement for bolystfondet

INNHOOLD

1. Formål for bolystfondet	3
2. Fondet-størrelse og styre	3
3. Betingelser	3
4. Avgrensinger av virkeområde	3
5. Kapital	3
6. Øvre støtte og kostnadsgrenser	3
7. Kriterier for utbetalinger av tilskudd	4
8. <i>Støtteformer</i>	4
9. Søknadsfrister	4
10. Klage	4

1. Formål for bolystfondet

1. Formålet med bolystfondet er å sikre en strategisk bruk av fondsmidlene som skal utvikle Hasvik kommune til en vekstkommune, der beboere og besøkende trives.
2. Bestemmelser gjelder som kriterier og retningslinjer for behandling av søknader om støtte fra, og bruken av, fondenes midler.

2. Fondet-størrelse og styre

De årlige fondsmidlene i Hasvik kommunes kommunale bolystfond bevilges av kommunestyret. Formannskapet er fondsstyre og avgjør tildelingene i den rekkefølge som er hensiktsmessig.

3. Betingelser

1. Fondet skal særlig bidra til å styrke unges og barnefamiliers ønske om å bo og etablere seg i Hasvik kommune.
2. Søkere må kunne vise at tiltaket skal komme allmennheten til gode.
3. Ved søknad om tilskudd fra bolystfondet skal følgende opplysninger oppgis/vedlegges.
 - Regnskapstall og/ eller budsjett
 - Investeringsplan
 - Kostnadsoverslag
 - En prosjektplan m.m

Søknad skal fremsettes før prosjektet igangsettes.

I utgangspunktet har ingen søker krav på tilskudd. Et eventuelt tilskudd vil bli gitt etter en samlet vurdering av hver enkelt søknad. Hasvik Kommune skal også kunne benytte seg av midlene der styret finner det nødvendig.

4. Avgrensinger av virkeområde

1. Det skal bare tildeles støtte til prosjekt som ikke har til formål å øke egeninntjening.
2. Støtte skal bare gis til prosjekter som virker samfunnsstyrkende for hele eller deler av kommunen.
3. Støtte skal ikke tildeles næringsvirksomhet.
4. Skal ikke gå til trivselstiltak som ligger innenfor idretts- og kulturbudsjettets ansvarsområde.
5. Søknader som gjelder næringsaktivitet, skal først rettes imot kommunes sitt næringsfond.

5. Kapital

Bolystfondet er på inntil kr1.000.000,- i år 2024 og finansieres over kommunens frie disposisjonsfond og mindre forbruk.

6. Øvre støtte og kostnadsgrenser

1. Prosjekter som bidrar med å styrke hele Hasvik Kommune kan få tildelt mer støtte enn tiltak som avgrenser seg til en bygd eller et geografisk avgrensa område. Fondet kan maksimalt gi inntil 75 % av totalt kapitalbehov, men i særtilfeller kan fondsstyret dispensere fra regelen.
2. Beregnet timelønn for eget arbeid skal ikke overstige NOK 300,-
3. Øvre støttegrense settes til maksimalt NOK 150.000, -.

7. Kriterier for utbetalinger av tilskudd

1. Søker kan anmode om 50 % av tilskuddet ved prosjektstart og resterende beløp blir utbetalt ved dokumentert prosjektslutt.
2. Dersom prosjektet ikke fullføres, kan kommunen kreve utbetalt tilskudd tilbake.
3. Tiltak som krever søknad etter plan- og bygningsloven, skal være godkjent før utbetaling finner sted.
4. Ved slutføring av prosjekter skal det legges frem en sluttrapport innen 1 måned som angir at midlene er brukt etter forutsetningene og hvilken samfunnsnyttig verdi tiltaket kan gi. Det skal avlegges et bekreftet regnskap som viser bruk av midlene.

8. Støtteformer

Støtte kan bare gis som tilskudd, ikke til sanering av gjeld eller løpende drift.

9. Søknadsfrister

Søknader behandles fortløpende gjennom året.

10. Klage

Etter forvaltningslovens § 28 er det adgang til å påklage fattet vedtak. Klagefristen er satt til 3 uker fra det tidspunkt man mottar underretning om vedtaket. Klagen skal fremsettes skriftlig, og må nevne det vedtak det klages over. Samtidig må en nevne de grunner klagen støtter seg til. Klagen fremsettes for det organ som har fattet vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, skal klagen oversendes kommunestyret for videre behandling.

11. Eksempler

Allmennyttige organisasjoner, også kjent som ideelle organisasjoner eller frivillige organisasjoner, har som hovedmål å bidra til samfunnets velferd, fremme positive endringer og adressere ulike samfunnsproblemer. Disse organisasjonene opererer uten profittmotiv og jobber for å fremme allmennhetens beste. Her er noen eksempler på hva allmennyttige organisasjoner kan jobbe med:

Velferd og sosial støtte: Organisasjoner som setter søkelys på å hjelpe sårbare grupper i samfunnet.

Helse: Organisasjoner som jobber for å fremme helse og velvære, gi tilgang til medisinsk behandling.

Miljøvern: Organisasjoner som engasjerer seg i bevaring av naturressurser, forvaltning av miljøet.

Kultur og kunst: Organisasjoner som støtter kunstnerisk og kulturell utvikling, arrangerer arrangementer, utstillinger og forestillinger.

Samfunnsutvikling: Organisasjoner som fremmer økonomisk utvikling, entreprenørskap og skaper muligheter for lokalsamfunn gjennom trening, opplæring og ressursmobilitet.

Lokalutvikling: Organisasjoner som jobber for å styrke lokalsamfunn gjennom initiativer som sosialt entreprenørskap, infrastrukturutvikling og samfunnsengasjement.

Dette er bare noen få eksempler, og det finnes utallige andre områder hvor allmennyttige organisasjoner kan ha en positiv innvirkning på samfunnet. Deres arbeid er ofte basert på frivillige bidrag, donasjoner og støtte fra enkeltpersoner, bedrifter og myndigheter.

Lars Hustad

From: Lars Hustad <Lars.Hustad@hasvik.kommune.no>
Sent: 15 November 2024 12:08
To: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>
Cc: Erik Arnesen <radmann@hasvik.kommune.no>
Subject: Disponering av midler i Bolystfondet

Viser til samtaler om temaet og til Kontrollutvalgets orienteringssak om disponering av midler i Bolystfondet. På grunn av planlagt møte i forbindelse med Bygdevektstavtalen og Husbanken i Hammerfest den 19. og 20. november, kan jeg ikke møte i Kontrollutvalget den 20.11.24.

Innledningsvis vil jeg si at tiltaket generelt sett er et positivt tiltak for alle i Hasvik Kommune. Det har jeg inntrykk av erkjennes tverrpolitisk. I tillegg vil jeg si, sett i ettertid, så burde det i dette tilfellet ha vært gjennomført et politisk vedtak i saken. Det at ordfører har attestert og kommunedirektør har anvist, er erkjent som feil. Imidlertid var tidsfaktoren ikke på vår side mht å få denne satt opp i 2024. Formelt sett ble bevillingen godkjent i formannskapets vedtak i sak PS 143/24, mot Hasvik Arbeiderpartis stemmer. Skaden ansees derfor for reparert:

- *Hasvik Kommunes egenandel kr 60.000,00 til dagsturhytte på Storhåen i Hasvik Kommune godkjennes og belastes Bolystfondet.
Spesifikk avtale mellom Hasvik Kommune og Finnmark Friluftsråd i anledning dagsturhytta godkjennes*

Videre viser jeg til avtale som er inngått mellom Finnmark Friluftsråd og Hasvik Kommune, vedtatt i kommunestyret i november 2023.

For øvrig viser jeg redegjørelser til Hasvik Arbeiderparti og til privatperson i Hasvik Kommune, både skriftlig og via spørsmål i kommunestyret. Hvor mye ressurser som skal benyttes for å ettergå saken ytterligere får være opp til Kontrollutvalget. Hytta står der den står og den vil forbli stående. Nå handler det mer om å få formalisert ettersyn og vedlikehold.

Utover kr 60.000 som angår dagsturhytta, er bolystfondet belastet med kr 12.760 (bekreftet etter spørsmål i KOS) som gjelder merking av Perletur løyper i hele Hasvik Kommune. Merkingen har vært utført av Hasvik IL. Fakturaene ble adressert direkte til Hasvik Kommune etter avtale mellom leder i HIL Geir Magne Gamst og ordfører. Dette mener jeg ligger innafor ordførers delegasjonsmyndighet.

Avslutningsvis vil jeg bare nevne at dagsturhyttas totale kostnad er nærmere kr 850.000. Denne gaven til befolkningen i Hasvik Kommune er generøs. Bidraget for å få denne gaven er etter mitt syn ubetydelig, men vil samtidig si at Bolystfondets regelverk, vedtatt av kommunestyret 15.2.24, skal følges. Når det er sagt så utløper bevillingen til Bolystfondet 31.12.24. Om politikerne vil videreføre/justere fondet gjenstår å se.

Med hilsen
Lars Hustad
Ordfører
Hasvik Kommune

Telefon: 78 45 27 02

Mobil: 48 02 28 62

[Les vår brosjyre!](#)

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01608

Sak 27/24

REVISJONSTRATEGI 2024 - HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Presentasjon av 4. desember 2024- ettersendes

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar revisjonsstrategien for Hasvik kommune for regnskapsåret 2024 til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har ut fra forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 et selvstendig ansvar for å påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift.

Det framgår av revisjonsstandarden ISA 300 «Planlegging av revisjon av et regnskap» at revisor skal utarbeide en plan for hvordan revisjonen skal gjennomføres. Revisjonsplanen skal bygge på en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens formål og omfang, når revisjonen skal utføres og hvilken angrepsvinkel den skal ha. Revisjonsplan og – strategi skal være basert på en vurdering av risiko og vesentlighet.

Formålet med overordnet revisjonsstrategi er å dokumentere tilstrekkelige og effektive revisjonshandlinger i forbindelse med regnskapsrevisjon. Revisjonen legger frem den overordnede revisjonsstrategien for Hasvik kommune i denne saken.

Sekretariatet har ikke mottatt en skriftlig beskrivelse av revisjonsstrategien. Det legges opp til at revisjonen presenterer den overordnede revisjonsstrategien og besvarer kontrollutvalgets eventuelle spørsmål i møtet.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01609

Sak 28/24

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL AV ØKONOMIFORVALTNING 2024- RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Saksdokumenter:

Kontrollutvalget viser til revisors presentasjon av 4. desember 2024 hvor det orienteres om den risiko- og vesentlighetsvurdering som er gjort i forbindelse med forenklet etterlevelseskontroll for regnskapsåret 2024.

Kontrollutvalget tar revisjonens presentasjon stil orientering.

Saksopplysninger:

I ny kommunelov § 24-9 stilles det krav om at kommunens regnskapsrevisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Dette kravet inngår implisitt også som en naturlig del av kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisjonen og kommuneforvaltningen.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisoren vil i sin presentasjon den 13. november 2024 redegjøre for revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering som er gjort i forbindelse med valg av område det skal gjøres forenklet etterlevelseskontroll av for regnskapsåret 2024. Risiko- og vesentlighetsvurdering er en vurdering av hvilke områder innen økonomiforvaltningen det er størst sannsynlighet for brudd på bestemmelser og vedtak, samt revisors vurdering av hvilke konsekvenser brudd kan få.

Revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering vil bli presentert på møtet og blir sendt til medlemmene etter møtet. Det legges opp til at revisjonen besvarer kontrollutvalgets eventuelle spørsmål i møtet.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01611

Sak 29/24

RAPPORT ETTER EIERSKAPSKONTROLL AV VEFAS IKS – HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Rapport etter eierskapskontroll – VEFAS (vedlagt)
- RSK 002 – Standard for eierskapskontroll, fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 (ikke vedlagt, kan lastes ned [her](#))
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2020) (ikke vedlagt, kan lastes ned [her](#))
- Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av Eierskapskontroll/bestilling av prosjektskisse «Oppstart eierskapskontroll- sak 23/23 i møte 7.desember 2023 (ikke vedlagt, kan leses ned [her](#))
- Kontrollutvalgets vedtak om bestilling av rapport etter Eierskapskontroll «Overordnet prosjektskisse for eierskapskontroll VEFAS IKS» - sak 7 /24 i møte 21.mars 2024 (ikke vedlagt, kan leses ned [her](#))
- Prosjektskisse Eierskapskontroll VEFAS IKS (ikke vedlagt, kan leses ned [her](#))
- Plan for Eierskapskontroll 2021- 2024 – Hasvik kommune (ikke vedlagt, kan lastes ned [her](#))

Sekretariatets forslag til vedtak – Innstilling til kommunestyret:

Kontrollutvalget viser til rapport etter eierskapskontroll –Vest Finnmark Avfallsselskap IKS - VEFAS IKS, utarbeidet av KomRev NORD IKS. Rapportens opplysninger og konklusjoner tas til orientering.

Kontrollutvalget oversender sak om rapport etter eierskapskontroll til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til kontrollutvalgets sak om rapport etter eierskapskontroll VEFAS IKS

Kommunestyret tar rapportens opplysninger og konklusjoner til orientering og slutter seg til de anbefalingene som gis.

I henhold til anbefaling i rapporten ber kommunestyret kommunedirektøren om å iverksette tiltak for å sikre at lovkravet om eierskapsmelding blir etterlevd, jf. kommuneloven § 26-1.

I henhold til anbefalinger i rapporten ber kommunestyret kommunedirektøren om å iverksette følgende tiltak for å sikre oppfyllelse av KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll:

- *Videreutvikle rutiner for oppfølging og kontroll av eierinteresser og eierstyring, herunder bør Hasvik kommune påse at det gis opplæring til folkevalgte om eierskap.*

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Eierskapskontrollen «VEFAS IKS» er en del av Hasvik kommunes Plan for eierskapskontroll for perioden 2021-2024, vedtatt av kommunestyret i Hasvik kommune.

Kontrollutvalget behandlet oppstart av denne eierskapskontrollen i sak 23/23 på møte 7. desember 2023. På grunnlag av dette behandlet kontrollutvalget revisors prosjektskisse (herunder bestilling av rapport fra revisjonen) i sak 7/24 på møte 21. mars 2024.

Formål

I rapporten framgår det at formålet med denne eierskapskontrollen er å undersøke om Hasvik kommune følger opp sine eierinteresser i VEFAS IKS og om eierfunksjonen utøves i samsvar med lover, forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Problemstillinger:

I rapporten framgår det at eierskapskontrollen er gjennomført på grunnlag av følgende to problemstillinger:

1. *Fører Hasvik kommune kontroll med sine eierinteresser i Vest- Finnmark Avfallsservice IKS?*
2. *Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?*

Avgrensning

I rapporten understreker revisor at eierskapskontrollen begrenser seg til en vurdering av Hasvik kommune som eier av selskapet, samt at en materiell vurdering av selskapets organisering, drift og funksjon derfor faller utenfor rammene for en eierskapskontroll.

Revisors hovedkonklusjoner

I rapporten framgår det at revisor har konkludert med følgende på de to problemstillingene:

1. Hasvik kommune fører ikke fullt ut kontroll med sine eierinteresser i Vest- Finnmark Avfallsservice IKS.
2. Hasvik kommunes eierinteresser utøves ikke fullt ut i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse

Revisors anbefalinger

I rapporten framgår det at revisor anbefaler følgende:

Revisor anbefaler Hasvik kommune å videreutvikle sine rutiner for oppfølging og kontroll av eierinteresser og eierstyring, herunder bør Hasvik kommune påse at det gis opplæring til folkevalgte om eierskap.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatets vurderinger tar blant annet utgangspunkt i krav i lov og forskrift, samt faglige krav til eierskapskontroll slik disse framgår av god kommunal revisjonsskikk i eierskapskontroll - RSK 002 Standard for eierskapskontroll, fastsatt av styret i NKRF (heretter forkortet RSK 002).

Sekretariatets vurderinger tar også utgangspunkt i kontrollutvalgets vedtak om bestilling av denne eierskapskontrollen.

Bestilling og problemstillinger

Sekretariatet viser til RSK 002 punkt 4 der det sies at revisor skal gjennomføre eierskapskontroll i samsvar med kontrollutvalgets vedtak.

Sekretariatet vurderer det slik at rapporten er i tråd med problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget. Sekretariatet anser at revisjonen har svart på problemstillingene.

Avgrensning

Sekretariatet anser at avgrensningen av den gjennomførte eierskapskontrollen stemmer overens med det som ble fastsatt i kontrollutvalgets vedtak om oppstart og bestilling av rapport.

Kriterier

I RSK 002 punkt 14 sies det at revisor med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal etablere kriterier for hver eierskapskontroll. I rapporten framgår det at revisor har etablert slike kriterier.

Slike kriterier er de krav, normer og/eller standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot. I rapporten framgår det at revisor har vurdert utøvelsen av eierskapet opp mot de etablerte kriteriene.

Konklusjoner i rapporten

I RSK 002 punkt 22 framgår det at revisor på bakgrunn av sine vurderinger skal konkludere på problemstillingen(e). Rapporten viser at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisjonens anbefalinger

I RSK 002 punkt 23 framgår det at revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig. I rapporten har revisor funnet det hensiktsmessig å komme med anbefalinger.

I RSK 002 punkt 23 framgår det videre at anbefalingene alltid skal rettes til eier. Sekretariatet vurderer at revisors anbefalinger er rettet til eier.

I RSK 002 framgår det også at revisor ikke skal anbefale detaljerte løsninger. Sekretariatet vurderer at revisors anbefalinger ikke er detaljerte løsninger.

Sekretariatet tilrår kontrollutvalget å gjøre kommunestyret oppmerksom på revisors anbefalinger, i sin innstilling til kommunestyret.

Vedrørende dokumentasjon-Mislighet

I RSK 002 punkt 30 sies det at revisor skal dokumentere forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Dette skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg. Det samme gjelder dersom undersøkelsene avdekker åpenbare brudd på annet regelverk enn det som inngår i kontrollen.

Sekretariatet har ikke funnet at revisor har funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter.

Kontradiksjon

I henhold til krav i forskrift og god kommunal revisjonsskikk (RSK 002 punkt 12) skal revisor sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til den som utøver kommunens eierfunksjon og det/de aktuelle selskapet/selskapene. Uttalelsene skal i sin helhet fremgå av rapporten. Av rapporten framgår det at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisors uavhengighet

I RSK 002 punkt 3 framgår det at revisor skal være uavhengig og objektiv ved utførelsen av sine oppgaver. Det framgår videre at vurdering av uavhengighet skal dokumenteres for hver eierskapskontroll, samt at uavhengighet må vurderes gjennom hele kontrollen. Det framgår også at oppdragsansvarlig revisor skal sørge for at alle som utfører oppgaver i eierskapskontrollen ivaretar kravet om uavhengighet.

Det opplyses i rapportens forord at revisjonen før igangsetting av eierskapskontrollen har vurdert sin uavhengighet overfor Hasvik kommune og VEFAS IKS, jfr. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Revisjonen opplyser videre at de ikke kjenner til forhold som er egnet til å svekke tilliten til deres uavhengighet og objektivitet.

Leveringstid

Kontrollutvalget vedtok bestilling av denne eierskapskontrollen i sak XXX på møte 30. april 2024, med leveringsfrist høsten 2024. Sekretariatet sendte bestilling til revisjonen 10. mai 2024. Sekretariatet mottok rapport fra revisjonen 18. oktober 2024. Kontrollutvalgets vedtatte leveringsfrist er dermed overholdt.

Ressursbruk

Timebudsjettet for denne eierskapskontrollen var i revisors overordnede prosjektskissen angitt til 80 timer, noe kontrollutvalget sluttet seg til. Revisor har ikke rapportert om avvik, og det forutsettes dermed at medgåtte timer er innenfor den rammen som kontrollutvalget har forutsatt i sin bestilling.

EIERSKAPSKONTROLL

VEFAS IKS

Hasvik kommune

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Hasvik kommune har KomRev NORD gjennomført en eierskapskontroll i Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS (VEFAS IKS).

Kontrollutvalgets plikt til å påse at eierskapskontroll gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 bokstav d. En eierskapskontroll er en kontroll av hvorvidt den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. § 23-4.

Før igangsetting av eierskapskontrollen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Hasvik kommune og VEFAS IKS, jf. kommuneloven § 24-4 og revisjonsforskriften §§ 16-19. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Hasvik kommune og VEFAS IKS for samarbeidet i forbindelse med gjennomføring av eierskapskontrollen.

Tromsø/Alta, 25.10.2024

Margrete Mjølhus Kleiven
*Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor,
ansvarlig for kvalitetssikring*

Bjørn-Christian Johansen
Prosjektleder, forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

KomRev NORD har på bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget i Hasvik kommune gjennomført en eierskapskontroll rettet mot selskapet Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS (VEFAS IKS). Hasvik kommune er deltaker i selskapet med 5,88 % eierandel sammen med kommunene Alta (73,53 %), Kautokeino (13,73 %) og Loppa (6,86 %). VEFAS IKS skal drive med innsamling, transport, mottak, gjenvinning og behandling av den lovpålagte kommunale plikten for husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og slam. Tjenestene skal leveres til selvkost. Selskapet har datterselskapet VEFAS Retur AS som står for håndteringen av næringsavfall.

Eierskapskontrollen retter seg mot Hasvik kommune, og den tar utgangspunkt i problemstillingene:

- 1. Fører Hasvik kommune kontroll med sine eierinteresser i Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS?**
- 2. Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?**

Når Hasvik kommune har virksomhet utenfor egen organisasjon, gjelder ikke de styringssystemene som normalt gjelder for kommunens virksomhet etter lov om kommuner og fylkeskommuner. Styringen av virksomheten må følge de regler som gjelder for den aktuelle organisasjons-/selskapsformen. Ettersom selskapet er organisert som et interkommunalt selskap, skjer styringen gjennom, og av, representantskapet, styret og daglig leder. Ved bruk av representantskapet som eierorgan og styringskanal, kan kommunen som deltaker på et overordnet nivå bestemme hvordan styret skal forvalte selskapet. Kommunen kan også etablere andre arenaer for utøvelse av eierstyring. Hasvik kommune eier selskapet sammen med flere andre kommuner, og kommunen kan dermed ikke alene gi føringer og retningslinjer for selskapet, men må gjøre det sammen med de andre kommunene gjennom representantskapet.

Revisor har vurdert Hasvik kommunes kontroll med og utøvelse av eierinteresser opp mot utvalgte bestemmelser fra lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) og lov om interkommunale selskaper (IKS-loven). I tillegg er KS¹ sine 21 anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll en sentral kilde til kriterier i denne eierskapskontrollen. Samtlige anbefalinger fra KS er gjengitt i kapittel 7 i denne rapporten. Vi har i undersøkelsen innhentet dokumentasjon og informasjon fra Hasvik kommune og fra VEFAS IKS.

Revisors konklusjoner er at:

- 1. Hasvik kommune fører ikke fullt ut kontroll med sine eierinteresser i Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS**
- 2. Hasvik kommunes eierinteresser utøves ikke fullt ut i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse**

¹ KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og landets største offentlige arbeidsgiverorganisasjon. Alle kommuner og fylkeskommuner er medlemmer. KS arbeider for en selvstendig og nyskapende kommunesektor, les mer på www.ks.no/om-ks/

Oppsummering av revisors funn og vurderinger:

Hasvik kommune har – enten alene og/eller sammen med de andre selskapseierne – ivaretatt flere av KS sine anbefalinger. Revisor har funnet at kommunen gjennom vedtak i kommunestyret har etablert flere grunnleggende og sentrale styringsverktøy som skal bidra til aktiv eierstyring, herunder kontroll med og utøvelse av eierinteresser i selskaper der kommunen deltar som eier. Som deltaker i VEFAS IKS har kommunestyret vedtatt selskapsavtale for selskapet og er part i eieravtale sammen med de andre deltakerne. Hasvik kommune har hatt et bevisst forhold til valg av selskapsform og det foreligger gjennom etableringen av VEFAS Retur AS, et skille mellom virksomheten som utfører lovpålagte tjenester for kommunene (husholdningsavfall, kommunalt avfall og slam) og virksomheten som er i konkurranse med private (næringsavfall). Det er i tråd med anbefaling fra KS at det er inngått eieravtale. Det er avholdt Eiermøter, hvor Hasvik kommune har vært representert, noe som også er i tråd med KS sin anbefaling. Selskapsavtalen til VEFAS IKS har et innhold i henhold til IKS-loven § 4. Vi har også funnet at regelverkets krav om innkalling til representantskapets møter er overholdt og at representantskapet behandler de saker som organet skal. Både eieravtalen og selskapsavtalen ble revidert i juni 2023 og er vedtatt av kommunestyret i Hasvik.

Hasvik kommune har i tråd med anbefaling fra KS oppnevnt sentral folkevalgt som kommunens eierrepresentant i VEFAS IKS. Det er ordfører i Hasvik kommune som er kommunens representant i selskapets øverste eierorgan, representantskapet.

Det er etter kommuneloven krav til at kommunene har eierskapsmeldinger med et nærmere bestemt innhold. I våre samlede konklusjoner har vi vektlagt at Hasvik kommune per medio 2024 ikke hadde oppfylt kommunelovens krav om å ha utarbeidet en eierskapsmelding. Dette skulle ha kommet på plass i løpet av valgperioden 2019-2023. Vi registrerer imidlertid at kommunens første eierskapsmelding etter de nye reglene er blitt utarbeidet i inneværende valgperiode 2023-2027, og at kommunestyret ble forelagt – og fikk vedtatt denne i møte 10.09.24. Eierskapsmeldingen som gjelder for perioden 2023-2027 inneholder kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over selskapene som kommunen har eierinteresser i samt kommunens formål med sine eierinteresser.

Vi har i våre konklusjoner også lagt vekt på at Hasvik kommune ikke har sørget for opplæring i eierstyring til folkevalgte, i den utstrekning som KS anbefaler.

Revisors undersøkelse viser at Hasvik kommune har vært representert på alle møtene i representantskapet i tidsperioden 2021 – 2024. Det er der kommunen som selskapsdeltaker får være med på beslutninger som blir styrende for selskapet. Hasvik kommune deltar også med representanter i Eiermøtene som avholdes. Kommunedirektør har deltatt på de fleste av Eiermøtene siden disse ble innført i VEFAS IKS. Dette kan gjøre at kommunen får ta del i eventuelle uformelle diskusjoner om selskapet og kan bidra til å sikre informasjon med relevans for Eieroppfølgingen kommer til kunnskap i kommunen. Ordfører har mange års erfaring som kommunens eierrepresentant i VEFAS IKS og vi anser at han har god kjennskap til selskapet.

KS har en anbefaling om at kommunestyret bør få en årlig rapport om tilstanden for selskapene. Det er ikke rutiner i Hasvik kommune for å etterspørre slik informasjon fra VEFAS IKS. Den nettopp vedtatte eierskapsmeldingen for perioden 2023-2027 legger ikke eksplisitte føringer på dette området. Etablert praksis mellom eiere og selskapet er at møteprotokoller fra representantskapet og styret samt årsregnskap og årsberetningene sendes fra selskapet til Eierkommunene. Kommunestyret i Hasvik blir forelagt disse dokumentene som referatsaker. Dette kan bidra til å gi kommunestyret informasjon om status i selskapet.

Hasvik kommune har ikke gjennom siste eierskapsmelding av 2024 gitt konkrete føringer om sammensetning og kompetanse i styrene i kommunale selskaper. Gjennom eieravtalen med de andre selskapsdeltakerne er det gitt føringer til VEFAS IKS om å sørge for god sammensetning og kompetanse i styret. Styret i VEFAS IKS har kjønnsbalanse i henhold til krav om det.

KS anbefaler at styremedlemmer i morselskap som hovedregel ikke er i styret i datterselskap, men denne anbefalingen er ikke ivaretatt. Det er for VEFAS-konsernet besluttet at det skal være gjennomgående styre i mor – og datterselskap.

Ifølge eieravtalen og selskapsavtalen til VEFAS IKS er det bestemt at det skal brukes valgkomité ved valg til styre, og det gjøres også i praksis.

Revisor henviser videre til rapportens kapittel 3 for samtlige kriterier, funn og vurderinger.

Anbefalinger:

Revisor skal i eierskapskontroller gi anbefalinger til selskapseier når det er hensiktsmessig. Vi anbefaler Hasvik kommune å videreutvikle sine rutiner for oppfølging og kontroll av eierinteresser og eierstyring, herunder bør Hasvik kommune påse at det gis opplæring til folkevalgte om eierskap.

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	1
1 INNLEDNING OG SELSKAPSINFORMASJON.....	1
1.1 Bakgrunn og bestilling	1
1.2 Selskapsinformasjon.....	1
1.2.1 Etablering, eierforhold og formål	1
1.2.2 Representantskapet.....	2
1.2.3 Styret og daglig ledelse/drift	4
2 PROBLEMSTILLINGER, KRITERIER OG METODE	7
2.1 Problemstillinger	7
2.2 Kriterier	7
2.3 Metode.....	8
3 KONTROLL, UTØVELSE OG OPPFØLGING AV KOMMUNENS EIERINTERESSER.....	10
3.1 Eierstyring	10
3.1.1 Valg av selskapsform.....	10
3.1.2 Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private.....	12
3.1.3 Selskapsavtale	13
3.1.4 Eierskapsmelding	15
3.1.5 Eierskapsseminarer	17
3.1.6 Gjennomgang og revisjon av avtaler og styringsdokumenter	18
3.1.7 Eiermøter.....	23
3.1.8 Oppnevning av eierrepresentanter	26
3.1.9 Representantskapets innkallinger, møter og saker.....	26
3.1.10 Styrets sammensetning og kompetanse.....	29
3.1.11 Bruk av valgkomité	33
3.1.12 Bruk av numeriske vararepresentanter	34
3.2 Styret	34
3.2.1 Rutiner for habilitetskonflikter	34
3.2.2 Registrering av styreverv.....	36
3.2.3 Etiske retningslinjer for selskapsdriften.....	36
3.3 Avtalemessige og juridiske forhold. Daglig leders fullmakter.....	38
3.4 Økonomiske forhold og fremtidsutsikter	39
3.5 Oppsummering og samlet konklusjon	41
4 ANBEFALINGER.....	43
5 UTTALELSER	44
6 REFERANSER.....	45
7 VEDLEGG	46

1 INNLEDNING OG SELSKAPSinFORMASJON

1.1 Bakgrunn og bestilling

Kontrollutvalget i Hasvik kommune vedtok i møte 07.12.2023 ved behandling av sak 23/23 å bestille eierskapskontroll rettet mot selskapet Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS (VEFAS IKS).

En eierskapskontroll rettet mot selskapet inngår i kommunens plan for eierskapskontroll i perioden 2021-2024.

En overordnet prosjektskisse for eierskapskontrollen ble utarbeidet av KomRev NORD og godkjent av kontrollutvalget i møte 21.03.2024 med vedtak i sak 7/24. Vedtaket ble formelt formidlet til revisjonen 06.05.2024.

Kontrollutvalgets formål med eierskapskontrollen er å undersøke om Hasvik kommune følger opp sine eierinteresser i VEFAS IKS og om eierfunksjonen utøves i samsvar med lover, forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

1.2 Selskapsinformasjon

1.2.1 Etablering, eierforhold og formål

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS org.nr. 977.079.403 (VEFAS IKS) ble dannet i 1996 og har forretningskontor i Alta. Hasvik kommune har en eierandel på 5,88 % i dette interkommunale selskapet. De andre deltakerne i selskapet er Alta kommune (73,53 %), Kautokeino kommune (13,73 %) og Loppa kommune (6,86 %). Selskapet har lokaler og anlegg i alle de fire kommunene.

Videre er VEFAS IKS som de fleste avfallsselskaper i Nord-Norge registrert partner i Avfallsmegling Nord AS. Dette selskapet ble etablert i 2020, og har som formål å megle avfallstjenester for sine eiere og andre kunder, samt selge konsulenttjenester.

VEFAS IKS har ifølge vedtatt selskapsavtale følgende formål:

Ivareta eierkommunenenes lovpålagte ansvar for husholdningsrenovasjon og slam etter forurensningsloven, og eierkommunenenes næringsavfall.

Eierkommunene skal ha kontroll over VEFAS IKS tilsvarende egen virksomhet. VEFAS IKS skal ha tilsvarende kontroll over sine heleide selskaper.

VEFAS IKS har ikke til formål å skaffe økonomisk utbytte og skal drive sin virksomhet etter selvkostprinsippet. Selskapets virksomhet er ikke av industriell eller forretningsmessig karakter. Selskapet er å anse som et offentligrettslig organ i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser. Eventuelle forretningsmessig aktivitet skal utføres i separate selskaper. Selskapet skal i utgangspunktet ikke drive markedsorientert virksomhet, herunder ingen virksomhet i andre bransjer eller oppgaver.

VEFAS IKS skal være en pådriver for- og utvikle fremtidsrettede og miljømessige gode løsninger for avfallshåndtering og ombruk.

Selskapet skal begrense sin virksomhet til på vegne av eierkommunene drive med innsamling, transport, mottak, gjenvinning og behandling av den lovpålagte kommunale plikten for husholdningsavfall, kommunalt næringsavfall og slam.

VEFAS IKS er morselskap med 100 % eierandel for ett datterselskap, VEFAS Retur AS org.nr.989.694.332. Gjennom en slik konsernstruktur kan det sikres et skille mellom selvkosttjenester som utføres i morselskap for eierkommunene og virksomhet som drives av datterselskap i konkurranse med andre private aktører i et marked.

Datterselskapet ble først registrert med vedtektsdato 16.03.2006, under selskapsnavnet VEFAS Næring AS og har siden etableringen hatt følgende formål:

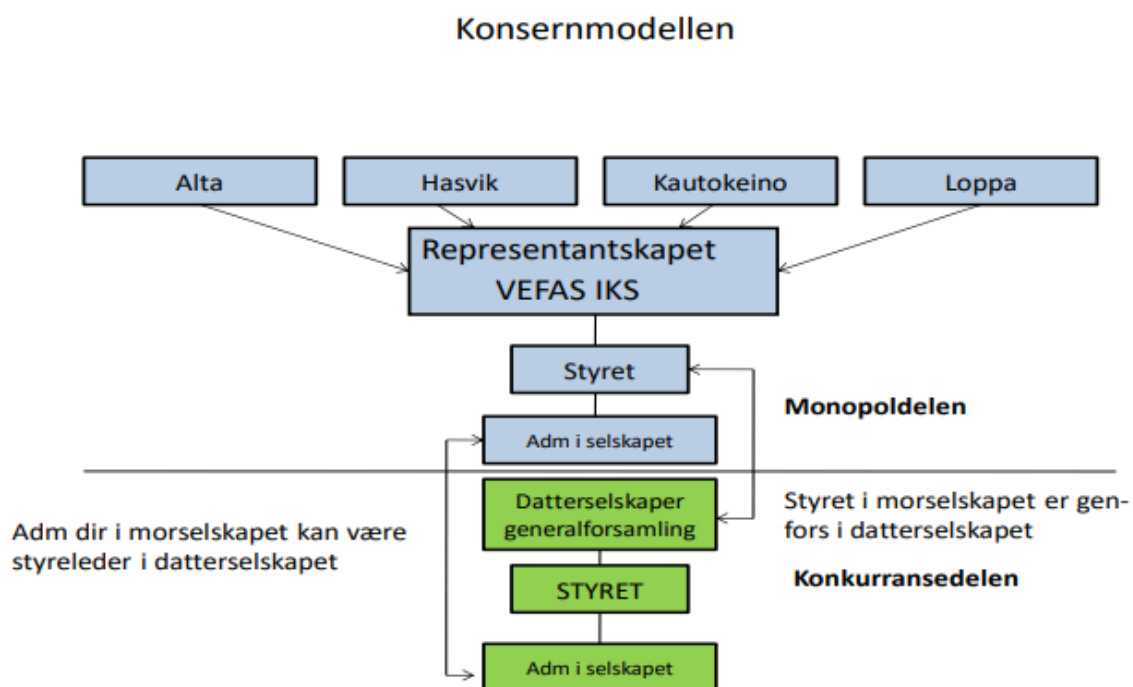
Avfallshåndtering fra næringsvirksomheter. Arbeide for avfallsminimering, ombruk, gjenvinning og forsvarlig sluttbehandling av avfall. Selskapet skal være pådriver for å fremme gode miljømessige løsninger for avfall.

Aksjekapitalen ved nyregistrering av selskapet 16.03.2006 ble satt til 1 mill. NOK og har vært uendret i perioden fram til år 2024.

Foretaket besluttet å innfusjonere FG Transport AS med virkning fra 30.09.2009.

Selskapsnavnet for datterselskapet ble endret til VEFAS Retur AS med ny vedtektsdato 03.12.2009.

Figur: VEFAS-konsernet jf. Eieravtalen oppdatert og vedtatt av kommunestyrene i juni 2023

1.2.2 Representantskapet

Representantskapet i VEFAS IKS er selskapets øverste organ og består av representanter fra samtlige deltakerkommuner. Alle representantene har personlig vararepresentant.

Ifølge selskapsavtalen for VEFAS IKS § 4 som er sist revidert og vedtatt av kommunestyrene i juni 2023, skal representantskapet bestå av totalt ni representanter. Antallet representanter per kommune er avhengig av eierandel:

Alta kommune: fem representanter
Kautokeino kommune: to representanter
Loppa kommune: en representant
Hasvik kommune: en representant

Representantskapsmøtet som ble avholdt 13.05.24 behandlet i sak 5/24, årsberetning 2023 for VEFAS IKS. Her framgår det at representantskapet ved årsskiftet (2023/2024), hadde følgende sammensetning;

Figur: Representantskapet i VEFAS IKS

Navn	Rolle	Personlig vara	Kommune
Monica Nielsen	Leder	Morten Simensen Haldorsen	Alta
		Trine Noodt	Alta
		Anita Kivijervi	Alta
Lars Adler Hustad	Nestleder	Thomas Hansen	Hasvik
Jan Martin Rishaug	Medlem	Tommy Hæggernes	Alta
		Anita Håkegård Pedersen	Alta
		Knut Erik Bull Hammari	Alta
Tore Grøtte	Medlem	Tor Andre Thomassen	Alta
		Eva Linn Skjæret Groven	Alta
		Dag Krogh	Alta
Lena Johansen	Medlem	Bjørn R. Mikkelsen	Alta
		Heidi Bjørkli	Alta
Bengt Rune Strifeldt	Medlem	Claus Jørstad	Alta
		Tonje Nerdal	Alta
Anders S. Buljo	Medlem	Elle Mari Dunfjell Oskal	Kautokeino
Ellen Inga Kristine Hætta	Medlem	Nils Arne Hætta	Kautokeino
Thor-Harald Seljevold	Medlem	Cato Kristiansen	Loppa

Det har i løpet av 2024 skjedd noen endringer i sammensetningen ved at ovennevnte personlig vara til eierrepresentant for Hasvik kommune Thomas Hansen har fratrådt.

Kommunestyret i Hasvik stadfestet 22.11.23 med vedtak i sak 71/23, valg av Lars Adler Hustad som eierrepresentant for kommunen i VEFAS IKS. Kjell Gunnar Johansen ble valgt til ny personlig vara for ham.

Hasvik kommunes eierrepresentant er ordfører i Hasvik kommune i valgperioden 2023-2027. Representantskapet velges av kommunestyrene i deltakerkommunene. Representantene velges for fire år, og sitter til neste kommunevalg. Eierrepresentantene møter personlig eller ved vararepresentant til representantskapets møter, som avholdes med ett møte på våren og ett møte på høsten.

Ifølge eieravtalen for VEFAS IKS pkt. 4.1.1 skal vårmøtet innen utgangen av april måned behandle og godkjenne siste års avlagte årsregnskap, mens høstmøtet skal vedta neste års budsjett.

Eierkommunene utøver sitt eierskap og sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Organets arbeid vil bli belyst i pkt. 3.1.9 i denne rapporten.

1.2.3 Styret og daglig ledelse/drift

Representantskapet i VEFAS IKS gjennomførte 27.04.2023 valg av styre for perioden 2023 - 2025 ved behandling av sak 6/23. Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt og det nye styret fikk følgende sammensetning;

Figur: Styret i VEFAS IKS

Styret VEFAS IKS 2023 - 2025	Varamedlemmer VEFAS IKS 2023 - 2025
Styreleder: Monika Olsen – Alta kommune Nestleder: Anders Bals – Kautokeino kommune	
Styremedlemmer:	Varamedlemmer til styret:
May Britt Eira – Kautokeino kommune	Nr. 1 Jørgen Kristoffersen – Alta kommune
Marius Husby – Hasvik kommune	Nr. 2 Halvor Pettersen – Loppa kommune
Kåre Simensen – Alta kommune	Nr. 3 Monika Olsen – Hasvik kommune
Bjørnar Bull – Alta kommune	Nr. 4 Gunn E. Kristensen – Kautokeino kommune
Jorid Martinsen – Loppa kommune	
Carl-Arne Suhr – VEFAS IKS	Jan Erling Eriksen – VEFAS IKS

Ifølge selskapsavtalen for VEFAS IKS § 5 skal alle de fire eierkommunene være representert i styret som skal bestå av åtte medlemmer med fem varamedlemmer, hvorav syv medlemmer og fire varamedlemmer velges av representantskapet etter innstilling fra valgkomiteen.

Ett av styrets medlemmer og en observatør med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Det framgår av kunngjøring i foretaksregisteret 21.03.24, at følgende medlemmer har blitt valgt av og blant de ansatte til styret i VEFAS IKS;

Carl-Arne Suhr valgt til ordinært styremedlem - representant for de ansatte

Jan Erling Eriksen valgt til varamedlem - representant for de ansatte

Siri Røsholt Myhra valgt til observatør - med tale og forslagsrett

Det ble foretatt valg av ny nestleder ved representantskapsmøtet 13.05.24 i forbindelse med behandling sak 6/24. Det ble fattet enstemmig vedtak på forslag til kandidat for ny nestleder i styret. Kautokeino kommunes representant og nestleder Anders Bals var blitt valgt inn i kontrollutvalget i sin respektive hjemkommune og måtte derfor fratre. Ny valgt nestleder til styret i VEFAS IKS ble Anders Sara.

Styrets sammensetning og arbeidsoppgaver vil videre bli belyst fra pkt. 3.1.10 til 3.2.2 i denne rapporten.

Representantskapet fastsatte også i sak 6/23 godtgjørelse til styret for perioden 2023-2025. Valgkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt;

Godtgjørelse til styret i perioden 2023-2025:

Styreleder for begge selskapene:	kr 103 000
Nestleder for begge selskapene:	kr 41 000
Styremedlem i begge selskapene:	kr 36 000
Styremedlem i ett selskap:	kr 15 500
Varamedlem pr møte:	kr 2 100
Ansattrepresentant pr møte:	kr 2 100

Kostnadene fordeles etter følgende nøkkel:

VEFAS Retur 2/3

VEFAS IKS 1/3

Administrerende direktør (daglig leder) i VEFAS IKS er per medio 2024 Jørgen Masvik. På forespørsel til styret om lønn og godtgjørelser for ledende ansatte, har revisor fått oppgitt at årslønn for daglig leder er kr 1 134 000 og at avdelingsledere avlønnes i spennet fra kr 637 000 til kr 800 000.

Enter Revisjon Finnmark AS er registrert revisor for VEFAS IKS. Styret har videre opplyst at godtgjørelse til revisor for utførelse av pliktig revisjon betales ved at revisjonsselskapet i henhold til avtale fakturerer sitt arbeid etter medgått tid. Revisor bistår også med teknisk bistand i forbindelse med årsregnskap.

KomRev NORD har fått om opplysninger fra Enter Revisjon Finnmark om at de utover å utføre pliktig revisjon av selskapets regnskap, utfører teknisk utarbeidelse av årsregnskap samt bistand ved regnskapsspørsmål. Det har ikke vært avdekket forhold under revisjonen de siste tre år, som har krevd nummererte brev.

Det framgår av årsberetning 2023 for VEFAS IKS at selskapet fører regnskapet og lager økonomirapporter selv. Budsjett og etterkalkyle selvkost utarbeides i samarbeid med Momentum Solutions AS.

Ved å se hen til proff.no som kilde får vi opplysninger om at VEFAS IKS per inngangen av år 2023 står registrert med 43 ansatte. I tabellen nedenfor er informasjon hentet fra proff.no om selskapets driftsresultat, egenkapital og gjeld ved regnskapsavleggelse for årene 2020, 2021 og 2022. Tall er oppgitt i hele tusen og gjelder for morselskap.

Tabell: Utdrag fra årsregnskapene for VEFAS IKS fra 2020, 2021, 2022

År	Driftsinntekter	Driftskostnader	Driftsresultat	Årsresultat	Sum egenkapital	Sum gjeld
2022	66913	64915	1998	855	6483	91324
2021	61194	60140	1054	507	5628	101177
2020	51372	50402	970	180	5120	94546

Kilde: proff.no

Årsregnskap 2023

Representantskapet i VEFAS IKS ble i møte 13.05.2024 forelagt årsregnskap 2023 med noter, årsmelding 2023, revisors beretning, selvkostresultat husholdning og selvkostresultat slam ved behandling av sak 5/24.

Når det gjelder Resultatregnskap 2023 så viste dette til;

Driftsinntekter	kr 76 417 244
Driftskostnader	kr 73 979 717
Driftsresultat	kr 2 437 528
Årsresultat	kr 626 280

Balanseregnskap 2023 viste følgende;

Sum egenkapital	kr 7 178 967
Sum gjeld	kr 102 077 516

Selvkostresultatet isolert sett for husholdning år 2023 viste et underskudd på kr 3 843 233.

Representantskapet fattet enstemmig vedtak om at det negative resultatet inndeckes gjennom viderefakturerings til eierkommunene.

Følgende fordeling ble vedtatt beregnet etter hver enkelt kommunes prosentvise størrelse andel av totale innfordrede gebyrinntekter:

Alta	kr 3 036 063
Kautokeino	kr 429 677
Hasvik	kr 189 325
Loppa	kr 188 168

Selvkostresultatet for slam år 2023 viste et overskudd på kr 15 186.

Representantskapet fattet enstemmig vedtak om at overskuddet overføres til eierkommunene etter samme fordelingsnøkkel som benyttes ved viderefakturerings av underskudd.

Oppgjør av selvkostregnskapet er behandlet ved alle vårmøtene i representantskapet avholdt i årene 2021, 2022, 2023 og 2024.

2 PROBLEMSTILLINGER, KRITERIER OG METODE

2.1 Problemstillinger

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak og bestilling, formulerte vi følgende problemstillinger for eierskapskontrollen:

- 1. Fører Hasvik kommune kontroll med sine eierinteresser i Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS?**
- 2. Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?**

2.2 Kriterier

Når kommunen har virksomhet utenfor egen organisasjon, gjelder ikke de styringssystemene som normalt gjelder for kommunens virksomhet etter lov om kommuner og fylkeskommuner. Styringen av virksomheten må følge de regler som gjelder for den aktuelle organisasjons-/selskapsformen.

Den styringen som gjøres i selskapet av styret og daglig leder, kalles selskapsstyring.

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS (VEFAS IKS) er organisert som et interkommunalt selskap, og eierstyringen i selskapet skal skje gjennom representantskapet, og videre skjer styringen gjennom selskapet styre og daglige leder.

Som deltaker i et interkommunalt selskap skal kommunen ikke involvere seg direkte i selskapsstyringen. Eierstyring skjer blant annet gjennom representantskapet som eierorgan. Ved bruk av representantskapet som styringskanal, kan kommunen som eier på et overordnet nivå bestemme hvordan styret skal forvalte selskapet. Kommunen kan også etablere andre arenaer for å få informasjon fra selskapet med relevans for utøvelse av eierstyring. Hasvik kommune er deltaker i selskapet sammen med flere andre kommuner, og kommunen kan dermed ikke alene gi føringer og retningslinjer for selskapet, men må gjøre det sammen med de andre kommunene gjennom representantskapet.

For å kunne gjøre vurderinger av Hasvik kommunes kontroll av og eierutøvelse i VEFAS IKS må vi utlede vurderingskriterier som skal være en målestokk for revisors vurderinger av kommunens eierskapsutøvelse. Slike kriterier utledes i denne undersøkelsen fra følgende kilder:

- Lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper (IKS-loven)
- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2020)²
- Selskapsavtale for VEFAS IKS
- Eieravtale for VEFAS IKS
- Hasvik kommune - Eierskapsmelding for perioden 2023-2027
- Relevante vedtak i kommunestyret, representantskapet og styret

Fra kommuneloven og IKS-loven har vi tatt utgangspunkt i bestemmelser som stiller krav til Hasvik kommune som eier av selskap for å fastsette kriterier.

² Samtlige av KS sine anbefalinger er inntatt i vedlegg i denne rapportens kapittel 7

Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll er i et hefte utgitt fra KS³ hvor det inngår totalt 21 anbefalinger til kommunene og fylkeskommunene. Formålet med anbefalingene er å bidra til kunnskap om viktige hensyn og hva som bør være på plass for å få god eierstyring av selskaper og foretak.

Anbefalingene skal også gi kunnskap til styremedlemmene i foretak og selskaper om god selskapsledelse og praktisering av roller og oppfølging når styringsformen endres. Revisor gjør vurderinger opp mot de anbefalingene fra KS som vi har vurdert som relevante for denne eierskapskontrollen.

De konkrete kravene fra de ovennevnte kildene framkommer i tekstbokser i de relevante kapitlene videre i denne rapporten.

2.3 Metode

Eierskapskontrollen er gjennomført i overensstemmelse med *RSK 002 Standard for eierskapskontroll*⁴, kommunelovens regler om gjennomføring av eierskapskontroll, jf. § 23-4, samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 10 og 14.

Metode er samlebetegnelsen på de framgangsmåtene som benyttes for å samle inn og behandle data som kan gi svar på problemstillingene i en undersøkelse. Vår besvarelse bygger på både muntlige og skriftlige opplysninger.

Hasvik kommune og Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS (VEFAS IKS) ble orientert om eierskapskontrollen i oppstartsbrev den 06.05.2024. Vi har også hatt kontakt med daglig leder i selskapet gjennom telefonsamtaler og e-post – korrespondanse.

I tillegg har vi hatt kommunikasjon med styremedlem Marius Husby som er Hasvik kommunes representant i styret i VEFAS IKS. Vi har også innhentet informasjon fra eierrepresentant for Hasvik kommune, ordfører Lars Adler Hustad.

Styreleder og daglig leder i selskapet har oversendt dokumentasjon fra selskapet og svart skriftlig på spørsmål som revisor hadde stilt i såkalt egenerklæringsskjema til hver av dem. Fra selskapet ba revisor også om dokumentasjon som innkallinger og protokoller fra møter i styret og representantskapet for årene 2021, 2022, 2023 og 2024.

Revisor har også gjennomgått årsregnskap og årsberetninger for VEFAS IKS.

Vi har på forespørsel fått tilsendt styrende dokumenter for selskapet som;

- Selskapsavtale (2023)
- Eieravtale (2023)
- Retningslinjer for valgkomiteen (2012)
- Styreinstruks (Ukjent rev.dat)
- Strategiplan (2018-2028)

³ KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og landets største offentlige arbeidsgiverorganisasjon. Alle kommuner og fylkeskommuner er medlemmer. KS arbeider for en selvstendig og nyskapende kommunesektor, les mer på www.ks.no/om-ks/

⁴ Fastsett av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for eierskapskontroller med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020

- Instruks for administrerende direktør (Ukjent rev.dato)
- Etiske retningslinjer (2019)
- Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold (2019)

I tillegg har vi fremskaffet selskapsopplysninger fra åpne kilder som søkemotoren proff.no, styrevervregisteret.no samt gjennom selskapets egne hjemmesider på internett. Informasjon fra disse dokumentene inngår i datagrunnlaget for eierskapskontrollen.

For å finne eventuelle politiske saker relevant for Hasvik kommune som selskapseier og eventuelle saker om VEFAS IKS, har vi gjennomgått innkallinger og protokoller fra møter i kommunestyret i Hasvik kommune for perioden høsten 2021 til medio 2024.

Fra VEFAS IKS sin revisor Enter Revisjon Finnmark AS, har vi i bedt om – og fått tilbakemeldinger om eventuelle nummererte brev, informasjon eller rådgivning som har vært utført overfor selskapet, samt andre opplysninger som kunne være av interesse for vår kontroll.

Det innsamlede datamaterialet utgjør etter revisjonens vurdering et relevant og tilstrekkelig grunnlag for vurderingene og konklusjonene som framgår av rapporten. Vi har sammenlignet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som framkommer i dem. På bakgrunn av forannevnte vurderinger og sammenligninger forutsetter revisjonen at det ikke er vesentlige feil i datamaterialet som presenteres i rapporten. Datamaterialets pålitelighet og gyldighet er også søkt sikret på et overordnet nivå gjennom revisjonens interne kvalitetssikringssystem.

Eierskapskontrollen begrenser seg til en vurdering av Hasvik kommune som eier av selskapet, og vi har ikke gjort undersøkelser og vurderinger av selskapets organisering, drift og funksjon da det faller utenfor rammene for en eierskapskontroll. Vi gir likevel i rapporten informasjon om selskapet, styret og administrasjon med detaljeringsnivå som går utover informasjonen om den rene eierstyringen. Når dette presenteres er det som bidrag til en helhetlig fremstilling av selskapet og dets drift.

KomRev NORD har gjennomført eierskapskontroll rettet mot VEFAS IKS etter oppdrag også fra kontrollutvalgene i eierkommunene Kautokeino og Loppa.

3 KONTROLL, UTØVELSE OG OPPFØLGING AV KOMMUNENS EIERINTERESSER

3.1 Eierstyring

3.1.1 Valg av selskapsform

Kommunen bør som eier sørge for en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål og oppgaver, behovet for eierstyring, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket.

Jf. KS-anbefaling nr. 1

Revisors funn

VEFAS IKS med forretningskontor i Alta kommune ble dannet i 1996 og har siden ikrafttredelsen av IKS-loven vært organisert som et interkommunalt selskap. Per 2024 eies VEFAS IKS av fire kommuner med følgende prosentvise eierandel;

Alta kommune (73,53 %)

Kautokeino kommune (13,73 %)

Loppa kommune (6,86 %)

Hasvik kommune (5,88 %)

I henhold til selskapsavtalen § 1 er VEFAS IKS dannet i medhold av lov om interkommunale selskap og virksomheten skal drives igjennom interkommunalt selskap (IKS) som selskapsform.

Formålet til VEFAS IKS er definert i § 2 i selskapsavtalen. Selskapets primærvirksomhet er å få utført selvkosttjenester knyttet til å ivareta eierkommunenes lovpålagte ansvar for husholdningsrenovasjon og slam etter forurensningsloven, og eierkommunenes næringsavfall. Kommunene har igjennom eierskapet i selskapet søkt samarbeid for å løse oppgaver spesielt knyttet til innsamling, transport og behandling av husholdningsavfall. Selskapet utfører også obligatorisk tømning av slam for eierkommunene.

VEFAS IKS har ikke til formål å skaffe økonomisk utbytte og skal drive sin virksomhet etter selvkostprinsippet. Selskapets virksomhet er ikke av industriell eller forretningsmessig karakter.

Selskapet skal i utgangspunktet ikke drive markedsorientert virksomhet, herunder ingen virksomhet i andre bransjer eller oppgaver. Behandling av avfall for næringsaktører og eller salg av løsninger til kunder i et marked med fri konkurranse skal håndteres av det heleide datterselskapet VEFAS Retur AS.

Ifølge § 3 i selskapsavtalen til VEFAS IKS framgår deltakeransvaret ved at deltakernes eierandel tilsvarer deltakeransvaret. Andelene kan reguleres dersom en av deltakerne ber om det.

Ser vi hen til kunngjøring av formål i foretaksregisteret for VEFAS IKS datert 21.01.2002, finner vi det sannsynliggjort at de fire eierkommunene forut før stiftelse av selskapet hadde hatt sonderinger om hva som kan være hensiktsmessig organisering av virksomheten herunder selskapsform.

Her trekker vi ut ordlyden og formuleringen av selskapets ovennevnte kunngjøring;

Avfallshåndtering i selskapets medlemskommuner, og arbeide for avfallsminimering, ombruk, gjenn-vinning og forsvarlig sluttbehandling av avfallet. VEFAS skal være en pådriver og utvikle

fremtids-rettede- og miljømessige gode løsninger innen dette feltet. VEFAS har ikke til hensikt å skaffe eierne utbytte. Overskuddet skal forbli i selskapet og komme virksomheten til nytte

Vi har ikke funnet skriftlig dokumentasjon som eksplisitt viser at selskapsform er blitt drøftet og vurdert, men vi utelukker ikke at det kan finnes dokumentasjon tilbake til 1996 som viser at dette ble gjort i forbindelse med planlegging av det interkommunale samarbeidet. Vi har ikke ansett det relevant å etterspørre dokumentasjon for dette, og som det fremkommer valgte eierne selskapsformen interkommunalt selskap da det trådte i kraft eget regelverk på området.

Eieravtalen til VEFAS IKS redegjør i pkt. 2 om hensynet som ble lagt til grunn ved etableringen av virksomheten og at selskapet ble dannet med utgangspunkt i interkommunalt samarbeid om renovasjonsløsning. Videre i pkt. 2.1 framheves det at hensynene ved etableringen fortsatt har gyldighet ved at samarbeidet sikrer;

- Rimeligere og mer effektive tjenester ved at flere kommuner samarbeider om en felles renovasjonsordning og deler på kostnadene
- Mer profesjonalisert organisasjon som kan fokusere på- og utvikle kjerneområder og kjernekompetanse hos både bestiller (eierkommunene) og utøver (selskapet) relatert til tjenesteområdet
- Sterkere fagmiljø som er i stand til å håndtere endringer innen tjenesteområdet og nye krav fra myndighetene
- Utvikling av felles forståelse for hvordan oppgaven kan løses og innbyggernes behov ivaretas.

Ordfører i Hasvik kommune, Lars Adler Hustad, er kommunens (igjennom mange år) eierrepresentant i VEFAS IKS. Han svarte i egenerklæringsskjema at han er kjent med organiseringen av virksomheten som består av ett morselskap og ett datterselskap med sine definerte formål, samt at valg av selskapsform er gjort for å ivareta at kommunen får utført renovasjonstjenester i et samarbeid med de andre deltakerkommunene. Dette bekreftes også av styremedlem Marius Husby. Begge svarte at nåværende selskapsform anses som hensiktsmessig og egnet. De svarte også at selskapsform og selskapsorganisering er blitt vurdert ved å utrede en mulig overgang fra interkommunalt selskap til aksjeselskap.

Revisor registrerer at styret i VEFAS IKS ved behandling av sak 3/23 behandlet oppfølging av representantskapets sak 9/22 der blant annet en vurdering av selskapsform med utredning av overgang fra interkommunalt selskap til aksjeselskap ble vedtatt bestilt. Styret jobbet videre med dette i sakene 15/23, 25/23, 32/23 og 39/23. Advokatfirmaet Deloitte AS ble i løpet av prosessen engasjert til å lage endelig utredning med konklusjon. Representantskapet fulgte opp sak 9/22 i vårmøtet i 2023, under sak 4/23. I høstmøtet, under sak 10/23, fikk representantskapet presentert et beslutningsgrunnlag som ble diskutert blant eierne. Representantskapet vedtok å opprettholde organiseringen som et interkommunalt selskap.

Styret i VEFAS IKS opplyser videre til revisor at selskapet følger regelverket for offentlige anskaffelser og offentliglova. Fra og med 2024 skal møteinnkallinger og protokoller fra representantskapets møter kunngjøres på selskapets hjemmeside vefas.no.

Eieravtalen vedtatt av kommunestyrene i eierkommunene viser til hvilke formelle rammer som gjelder for selskapet, herunder innledes avtalen med selskapets juridiske navn og hvilke kommuner som eier selskapet. Selskapsform og ansvarsforhold presiseres ved at selskapet er et eget rettssubjekt og skal drive sin virksomhet etter IKS-loven. Selskapet er å anse som et offentligrettslig organ i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser. Daglig leder har opplyst at selskapet forholder

seg til lov om offentlige anskaffelser ved anskaffelser relevant for driften. Formålet med eieravtalen for VEFAS IKS er også inntatt i eieravtalen, og bygger på selskapets vedtektsfestede formål, jf. selskapsavtalen. I tillegg framheves det at formålet med eieravtalen er å regulere forholdet mellom eierne, styret og administrerende direktør som ikke er nedtegnet i lov eller selskapsavtalen.

Videre framgår det av eieravtalen hvilke sentrale juridiske rammer som gjelder for tjenestene som skal leveres, forholdet til innskudd og eierandel, økonomiforvaltning, regnskap og revisjon.

Endring av eieravtalen krever enstemmighet i representantskapet. Styret skal uttale seg om forslag til endring før endringsforslaget fremmes for vedtak i representantskapet.

Revisors vurdering

Selskapsformen interkommunalt selskap er en av flere organisasjonsformer som er aktuelle når kommunen setter virksomhet ut fra egen administrasjon og drift med videre mål om å samarbeide med andre kommuner om å få utført ulike tjenester. I dette tilfellet innen bransje for renovasjon og avfallsbehandling.

På bakgrunn av den dokumentasjon og informasjon som er blitt forelagt vurderer revisor at Hasvik kommune som eier og sammen med eierkommunene har tatt del i å sørge for en selskapsform som er tilpasset virksomhetens formål og oppgaver, behovet for eierstyring, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket.

Vi finner det godtgjort at Hasvik kommune har hatt et bevisst forhold til valg av selskapsform for det konkrete selskapet VEFAS IKS. Revisors vurdering er at KS sin anbefaling nr. 1 om bevissthet omkring valg av selskapsform er oppfylt.

3.1.2 Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private

Selskaper som opererer i et marked i konkurranse med andre aktører, samtidig som de utfører kommunale oppgaver som ikke skjer i konkurranse med andre, bør sørge for et skille mellom de to delene for å unngå brudd på reglene om offentlig støtte.

Jf. KS-anbefaling nr. 2

Revisors funn

VEFAS IKS er som tidligere nevnt morselskap med 100 % eierandel for ett datterselskap, VEFAS Retur AS. Gjennom en slik konsernstruktur kan det sikres et skille mellom selvkosttjenester som utføres i morselskap for eierkommunene og virksomhet som drives av datterselskap i konkurranse med andre private aktører i et marked.

Det framgår av både selskapsavtalen og eieravtalen at det må etableres et tydelig skille mellom skjermet virksomhet og eventuell virksomhet som skal drives i konkurranse med private.

Her trekker vi ut ordlyden og formuleringen av selskapets formål jf. § 2 i selskapsavtalen som lyder; *VEFAS IKS har ikke til formål å skaffe økonomisk utbytte og skal drive sin virksomhet etter selvkostprinsippet. Selskapets virksomhet er ikke av industriell eller forretningsmessig karakter. Eventuell forretningsmessig aktivitet skal utføres i separate selskaper.*

Eieravtalen pkt. 2.3 omtaler VEFAS-systemet med tydelige føringer for skillet mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse ved at VEFAS Retur AS er etablert av strategiske hensyn for VEFAS IKS sin forretningsutvikling, og fordi dagens markedssituasjon innen næringsavfall og transportering tilsier at dette er den beste løsningen for innbyggerne i eierkommunene. Det framheves at selskapene er selvstendige juridiske enheter og at hovedregelen er, «armlengdes avstand» mellom selskapene.

Behandling av avfall for næringsaktører og eller salg av løsninger til kunder i et marked med fri konkurranse håndteres derfor av datterselskapet VEFAS Retur AS, noe som også framgår av formålet til dette selskapet.

Daglig leder i VEFAS IKS har på spørsmål fra revisjonen bekreftet i egenerklæringsskjema at det foreligger vedtektsfestede begrensinger for driften og at det er fattet beslutninger av sentral betydning for selskapet på både eiernivå og styrenivå.

Revisors vurdering

Hasvik kommune har eierandel i et interkommunalt selskap hvor det er laget et selskapsrettslig skille mellom tjenestene som skal leveres til selvkost og tjenester som er i konkurranse med private i markedet. Kommunestyret har vedtatt sentrale styringsdokumenter som danner rammeverk og retningslinjer for selskapsorganiseringen. Dette skal igjen bidra til å sikre at formålene til både morselskapet og datterselskapet blir ivarettatt på en ryddig måte samt at virksomheten drives i henhold til lovverk og sentrale føringer på området.

Revisor vurderer KS sin anbefaling nr. 2 om å skille virksomhet som er skjermet og virksomhet i konkurranse med private som oppfylt.

3.1.3 Selskapsavtale

For interkommunalt selskap skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale. For de enkelte deltakerne skal kommunestyret selv vedta avtalen.

Selskapsavtalen skal i det minste angi følgende:

1. selskapets foretaksnavn
2. angivelse av deltakerne
3. selskapets formål
4. den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
5. antall styremedlemmer
6. deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
7. den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
8. antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
9. annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen

Jf. IKS-loven § 4

Revisors funn

Någjeldende selskapsavtale er fra 2023. Selskapsavtalen ble vedtatt av kommunestyret i Hasvik i møte 19.6.23, under sak 26/23.

Selskapsavtalen inneholder følgende paragrafer/kapitler:

§ 1 Selskapets firmanavn, deltakere og rettslig status

§ 2 Selskapets formål

§ 3 Deltakernes eierandel

§ 4 Representantskapet

§ 5 Styret

§ 6 Lån

§ 7 Signatur

§ 8 Tvister

Ifølge § 3 i selskapsavtalen til VEFAS IKS framgår det at de enkelte eierkommunenenes eierandeler tilsvarer deltakeransvaret som følger:

Alta kommune 73,53 %

Kautokeino kommune 13,73 %

Loppa kommune 6,86 %

Hasvik kommune 5,88 %

Videre framgår det at andelene kan reguleres dersom en av deltakerne ber om det. Revisjonen registrerer at eierandelene i prosent i foreliggende siste vedtatte selskapsavtale av 2023 ikke er endret siden forrige revidering av selskapsavtalen som fant sted i 2013.

Ser vi hen til eieravtalen som skal utfylle selskapsavtalen, finner vi i pkt. 5.1 om innskudd og eierandel at kommunene innbetalte følgende andelskapital ved etablering av VEFAS IKS:

Alta kommune kr 1 500.000

Kautokeino kommune kr 280 000

Loppa kommune kr 140 000

Hasvik kommune kr 120 000

Det framgår at nye kommuner som tas opp i selskapet skal betale andelskapital beregnet ut fra befolkningsmengde. Denne beregningsmodellen gjelder både ved inntreden eller uttreden av deltakere eller ved økning eller reduksjon av innskuddsmidler.

Ifølge § 4 i selskapsavtalen gis det føringer for representantskapets sammensetning med hensyn til at organet skal bestå av ni medlemmer med minst en personlig vara. I tillegg framgår det hvor mange medlemmer den enkelte eierkommune kan oppnevne. I eieravtalen pkt. 4.1.1 framgår det om representantskapets oppgaver at innkallinger til møtene skal sendes til medlemmene, ordfører og rådmann med fire ukers varsel. Leder sender skriftlig innkalling og saksliste slik at kommunens representantskapsmedlemmer skal få tid til å sette seg inn og eller bli instruert i saker som er av betydning for sin respektive kommune. En gjennomgang av innkallingene til representantskapets møter i årene 2021, 2022 og 2023 viser at dette overholdes.

Selskapsavtalen § 5 angir eiernes vedtatte krav til styresammensetning og antall medlemmer i styret. Representantskapet velger styre etter innstilling fra valgkomiteen og eieravtalens pkt. 4.1.1 angir at valg av styre er representantskapets viktigste oppgave. Dette da det er styret som driver VEFAS IKS mellom representantskapets møter.

Videre ifølge selskapsavtalen framgår det at selskapets lånegjeld ikke skal overstige 100 millioner kroner og i eieravtalen er det nedtegnet at selskapet skal følge et vedtatt økonomireglement.

Selskapets firma tegnes av styret. Styret kan gi styremedlem eller daglig leder rett til å tegne selskapets firma og kan bestemme at de som har slik rett, må utøve den i fellesskap.

Dersom det oppstår tvister mellom partene om fortolkningen av selskapsavtalen, skal konflikter løses gjennom forhandlinger innen rimelig tid. Ved mekling skal mekler være godkjent av den norske advokatforening.

Det framgår også av selskapsavtalen at selskapet skal drive sin virksomhet etter selvkostprinsippet og ivareta eierkommunenes lovpålagte ansvar for husholdningsrenovasjon og slam etter forurensningsloven.

Ifølge eieravtalen til VEFAS IKS kan endring av selskapsavtalen gjøres dersom 2/3 av representantskapet stemmer for det. Ved utelukkelse, utreden, og oppløsning gjelder IKS-loven §§ 30 til 32 fullt ut.

Eieravtalens pkt. 4.1.1 gir også føringer for hvilke saker som skal behandles i representantskapet. Her inngår blant annet sak om å anbefale endringer av selskapsavtale og eieravtale og fremme dette som forslag for eierkommunene.

Daglig leder i VEFAS IKS har opplyst i besvarelser til revisjonen at det foreligger begrensninger for driften i form av selskapsavtale og eieravtale.

Revisors vurdering

Revisor vurderer at gjeldende selskapsavtale for VEFAS IKS inneholder opplysninger i henhold til IKS-loven § 4. Det foreligger en revidert og oppdatert skriftlig selskapsavtale som omfatter alle eierkommunene som til enhver tid er deltakere i selskapet. Hasvik kommune har som deltaker i selskapet gjennom kommunestyret selv vedtatt avtalen og revisor vurderer dermed at IKS-loven § 4 er **oppfylt**.

3.1.4 Eierskapsmelding

Kommunen skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene som nevnt i bokstav b

Jf. kommuneloven § 26-1

Kommunestyret bør årlig få en rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv. for selskapene).

Jf. KS-anbefaling nr. 4

Revisors funn

Da kommuneloven trådte i kraft etter kommunestyrevalget i 2019, kom det krav om utarbeidelse av eierskapsmelding innen utgangen av valgperioden. Hasvik kommune hadde dermed i forrige valgperiode frist ut høsten 2023 med å få utarbeidet og vedtatt en eierskapsmelding. Før denne tid var det ikke et lovkrav, men en anbefaling fra KS at kommunen utarbeidet eierskapsmeldinger. Hasvik kommune hadde per medio 2024 ikke utarbeidet en eierskapsmelding for behandling i kommunestyret. På dette tidspunktet svarte kommunens styremedlem og eierrepresentant at kommunen ikke har utarbeidet en eierskapsmelding, men at eieravtale, selskapsavtale og styringsdokumenter representerer målformuleringer, verdidokumenter, eller etiske retningslinjer for

selskapsdriften. Styreleder har svart at eierskapsmelding fra eiere representerer målformuleringer som styret forholder seg til.

Vi registrerer at kommunens første eierskapsmelding etter de nye reglene er blitt utarbeidet i løpet av høsten 2024. Kommunestyret ble forelagt eierskapsmeldingen i møte 10.09.24, under sak 59/24. Eierskapsmeldingen som gjelder for perioden 2023-2027 inneholder kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over selskapene som kommunen har eierinteresser i samt kommunens formål med sine eierinteresser.

Daglig leder og styreleder har vist til at i årlig handlingsplan og strategiplan for VEFAS IKS framgår selskapets verdier. Det er også utarbeidet og vedtatt etiske retningslinjer som styret og administrasjonen forholder seg til. Daglig leder svarte på spørsmål om det foreligger vedtektsfestede begrensninger for driften og viste til selskapsavtale og eieravtale. Styreleder svarte at eierne igjennom eieravtalen definerer retningslinjer for styret og representantskapet.

Både styreleder og daglig leder svarte sammenfallende ved oversendelse av dokumentasjon på at selskapets styringsdokumenter som etiske retningslinjer for selskapsdriften samt instruks for styrets arbeid og stillingsbeskrivelse for daglig leder er førende for selskapsstyringen. Dokumentene representerer målformuleringer, verdidokumenter og etiske retningslinjer som administrasjonen og styret forholder seg til. Vi har også mottatt økonomireglement og rutiner for varsling av kritikkverdige forhold for VEFAS IKS. Representantskapet har også vedtatt retningslinjer for valgkomite.

Revisor finner at gjennom de ovennevnte dokumentene formaliseres det overfor selskapet hva som er eierkommunenes vedtatte formål for virksomheten og hvilke forventninger som stilles til selskapets styre, ledelse og drift. I dette inngår også hvilke rammer som skal gjelde for selskapsstyringen.

Hasvik kommune har per medio 2024 ikke praksis for å bestille en årlig rapport om tilstanden for VEFAS IKS. Det vil si en statusrapport som oppsummerer sentrale punkt knyttet til økonomi og spesielle forhold relevant for kommunens eierskap i selskapet. Den nettopp vedtatte eierskapsmeldingen for perioden 2023-2027 legger ikke eksplisitte føringer på dette området.

Eierrepresentant har opplyst til revisor at kommunestyret har praksis for å behandle møteprotokoller fra representantskapet og styret samt årsregnskap og årsberetning til VEFAS IKS. Dette legges fram som referatsaker. Styreleder svarte også i egenerklæringsskjema at rutinen i selskapet er at alle protokoller sendes over til alle deltakerkommunene.

Styreleder svarer sammenfallende med daglig leder at det gjennomføres årlige eiermøter i tillegg til to møter i representantskapet hvert år hvor det foregår informasjonsflyt og behandling av sentrale aktuelle tema relevant for selskapet. Revisor har gjennomgått møtereferat/protokoller fra representantskapet årene 2021, 2022, 2023 og 2024 som viser hvordan dette gjøres. Eiersamlingene skal som hovedregel gjennomføres dagen før vårmøtet i representantskapet. Revisjonen registrerer at planlegging av eiersamling settes opp som sak i representantskapets høstmøte et halvt år i forkant. Ifølge eieravtalen skal eiermøter være en uformell arena hvor selskapets utvikling og strategi kan luftes, drøftes og diskuteres. Representantskapet behandler årlig selskapets årsberetning, resultatregnskap og balanse i tillegg til selvkostregnskapet og revisjonsberetning for siste regnskapsår. Revisor har i egenerklæringsskjema stilt spørsmål om hvordan Hasvik kommune sikrer at eierstyringen utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak. Både kommunens styremedlem og eierrepresentant svarte at Hasvik kommune har sin representant i selskapsstyret,

representantskapet og deltar på eiermøter. I den forbindelse skal sikring av eierstyring ivaretas. Kommunens eierskapsmelding for perioden 2023-2027 ble som nevnt vedtatt av kommunestyret i sak 59/24.

Revisors vurdering

Hasvik kommune hadde per medio 2024 ikke utarbeidet en eierskapsmelding ved utløpet av valgperioden 2019-2023. Hasvik kommune hadde dermed **ikke oppfylt** kommuneloven § 26-1 og kravet om at det skal utarbeides og vedtas en eierskapsmelding minst én gang i valgperioden.

Kommunestyret i Hasvik vedtok imidlertid 10.09.24 Eierskapsmelding for perioden 2023-2027 ved behandling av sak 59/24. Kommunen oppfyller nå lovens krav til å ha eierskapsmelding.

KS anbefaler også at Hasvik kommune ber om at det årlig legges fram en rapport om selskapet til kommunestyret. Revisors vurdering er at KS sin anbefaling nr. 4 om årlig rapport til kommunestyret **ikke er oppfylt**.

3.1.5 Eierskapsseminarer

For å styrke det kommunale eierskapet anbefales det at kommunestyret får tid til kompetanseutvikling eksempelvis ved å avholde eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte tidlig i perioden.

Jf. KS-anbefaling nr. 3

Revisors funn

Hasvik kommune har ikke en metodisk og systematisk tilnærming til folkevalgtopplæring som omhandler kommunalt eierskap og eierstyring- og kontroll. Kommunens eierrepresentant svarte i egenerklæringsskjema til revisor at det ikke er etablert obligatorisk opplæring av og informasjon om eierstyring til folkevalgte eierrepresentanter. Kommunens representant i styret svarte at styret får opplæring på disse forhold i regi av selskapet når det er behov for det.

Revisor registrerer at formell utveksling av kunnskap og erfaring begrenser seg til årlige eiermøter og representantskapsmøter. Både daglig leder og styreleder bekrefter at det gjennomføres eiermøter mellom selskapet og representanter fra kommunen. Dette blir videre belyst i pkt. 3.1.7 i denne rapporten.

Revisors vurdering

Revisor har i denne eierskapskontrollen ikke funnet tilstrekkelig med opplysninger som godtgjør at folkevalgte i Hasvik kommune blir gitt informasjon om eierstyring, i den utstrekning som KS anbefaler kommunene. Anbefalingen til KS viser til at kompetanseutvikling kan skje gjennom «eierskapsseminarer». Revisor registrerer at begrepet «eiersamlinger» også benyttes om arenaer for slik kompetanseutvikling.

Intensjonen er imidlertid at kommunestyret tidlig i valgperioden skal få utvikle kompetanse relatert til kommunalt eierskap. Revisor vurderer at KS sin anbefaling nr. 3 som gjelder å sørge for god kunnskap til samtlige folkevalgte om eierskap **ikke er oppfylt** av Hasvik kommune.

3.1.6 Gjennomgang og revisjon av avtaler og styringsdokumenter

Kommunestyret skal utarbeide, og bør jevnlig revidere, styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Jf. KS-anbefaling nr. 5

Revisors funn

En eierskapsmelding er et sentralt dokument for eierstyring og kontroll. Som nevnt hadde ikke Hasvik kommune per medio 2024 utarbeidet et slikt styringsdokument og forelagt dette til behandling i kommunestyret. En eierskapsmelding har flere funksjoner, herunder kan det være et verktøy for å føre ajourhold med avtaler og styringsdokumenter, samt bidra til at formelle dokumenter relatert til kommunens eierinteresser i selskaper blir gjenstand for jevnlig gjennomgang og revisjon. Den nettopp vedtatte eierskapsmeldingen for perioden 2023-2027 legger ikke føringer på dette området.

Revisor har i forbindelse med denne undersøkelsen fått forelagt følgende styringsdokumenter gjeldende for VEFAS IKS og som også er presentert i eieravtalen (årstall for sist rullert/vedtatt i parentes);

- Selskapsavtale (2023)
- Eieravtale (2023)
- Retningslinjer for valgkomiteen (2012)
- Styreinstruks (Ukjent rev.dato)
- Strategiplan (2018-2028)
- Instruks for administrerende direktør (Ukjent rev.dato)
- Etiske retningslinjer (2019)
- Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold (2019)

Vi registrerer at kommunens første eierskapsmelding etter de nye reglene er blitt utarbeidet i løpet av høsten 2024, og at kommunestyret i Hasvik vedtok denne i møte 10.09.24, ved behandling av sak 59/24. Den nettopp vedtatte eierskapsmeldingen for perioden 2023-2027 legger ikke føringer for gjennomgang og revisjon av avtaler som regulerer styringen av selskaper der kommunen deltar som eier.

Hasvik kommunes eierrepresentant svarte i egenerklæringsskjema at han er opplyst om selskapets styringsdokumenter. Eierstyring skal skje blant annet igjennom å oppfylle selskapsavtale og eieravtale.

Selskapsavtalen og eieravtalen er to sentrale styringsdokumentene som skal utfylle hverandre. Disse ble revidert samt vedtatt av kommunestyrene i alle de fire eierkommunene i juni 2023. Endringene ble truffet med likelydende ordlyd, jf. IKS-loven § 4. Foranledningen var at det i forbindelse med representantskapets vårmøte 27.04.22, ved behandling av sak 4/22, ble fremmet som ønskelig å foreta endringer i selskapsavtalen fra 2013. Saken ble tatt til orientering og det ble til representantskapets høstmøte 01.11.22, til behandling av sak 10/22, av styret forberedt og lagt fram saksutredning om endring av selskapsavtale i tråd med endringer i regelverk og selskapets utvikling. Representantskapet vedtok endringene som framlagt i sak 10/22. Styret hadde i forkant av representantskapets møte med enstemmig vedtak behandlet sak 39/22 om endringer i selskapsavtalen og sak 40/22 om endringer i eieravtalen. Vedtakene ble fattet i styremøte 27.09.22.

En av endringene i selskapsavtalen som ble behandlet igjennom styret, representantskapet og til slutt av kommunestyrene gjaldt selskapsavtalen § 2 om formål med følgende kommentar;
Formålet er endret for å presisere at VEFAS IKS skal ivareta eierkommunenes lovpålagte ansvar for husholdningsrenovasjon og slam etter forurensningsloven, og eierkommunenes næringsavfall. Formålet er også tilpasset fremtidens utfordringer og spisset i forhold til hva selskapet skal drive med.

En annen endring gjaldt selskapsavtalen § 5 om styret og føringer i avtalen som skal sikre at styrets sammensetning skal være i tråd med IKS-loven.

En tredje endring gjaldt vedtektsfestede begrensinger for driften, jf. selskapsavtalen § 6 om selskapets låneramme som ble økt fra 70 millioner til 100 millioner kroner. I tillegg ble det tilført en ny § 7 i selskapsavtalen om signatur ved at selskapets firma tegnes av styret. Dersom styret gir styremedlem eller daglig leder denne rett, så kan styret bestemme at de som har slik rett, må utøve den i fellesskap.

Som følge av endringer i selskapsavtalen måtte også eieravtalen oppdateres i tråd med selskapsavtalen. Representantskapet vedtok endringer i eieravtalen ved behandling av sak 11/22. Med dette ble eieravtalen som sist var revidert i 2017 i tillegg oppdatert. Både ny selskapsavtale og ny eieravtale ble gjort gjeldende fra og med juli 2023.

Arbeidet med endringene ble ifølge saksfremlegg til kommunestyrene gjort i samarbeid med advokatfirmaet Deloitte som juridisk rådgiver.

Både styreleder og daglig leder svarte i egenerklæringsskjema at de forholder seg til målformuleringer, verdidokumenter, og etiske retningslinjer igjennom ovennevnte styringsdokumenter. I tillegg nevnes bransjerelatert lovverk, forvaltningsloven og renovasjonsforskrifter som sentrale dokumenter det styres etter. Selskapet følger et HMS-system, jf. ISO-9001 og 14001.

I eieravtalen står det at selskapets styringsdokumenter bør være harmonisert med eierkommunenes eierstrategier. Det er uheldig om kommunene «eier ulikt». Eieravtalen inneholder følgende oversikt over strategiske dokumenter med tilhørende forklaringer og ansvars- og rollefordeling:

Avtale	Beskrivelse	Vedtar opprettelsen	Forvalter	Har myndighet til å endre
Selskapsavtale	Rammene for driften av VEFAS IKS. Skal registreres i Foretaksregisteret og er lovpålagt, se IKS-loven § 4.	K	S	K
Eieravtale	Regulerer forhold mellom eierne som ikke er nedtegnet i selskapsavtalen	R (K skal orienteres)	R	R (K skal orienteres) ³
Styreinstruks	Regulerer styrets arbeidsmåte og form, samt styrets myndighet og styrets forhold til administrerende direktør	S (R bør orienteres)	S	S (R bør orienteres)
Instruks for administrerende direktør	Regulerer administrerende direktørs oppgaver og myndighet i forhold til styret, samt administrerende direktørs oppgaver og ansvar knyttet til daglig drift i selskapet	S (AD skal involveres)	S	S (AD skal involveres)
HMS-rutiner	Angir selskapets og lederansvar i forhold til lovpålagt HMS arbeid. Regulerer vernearbeidet i selskapet.	AD (S bør orienteres)	AD	AD
Etiske retningslinjer	Angir hva som etter selskapets forhold må anses å være uetisk. Regulerer atferd som etter selskapets forhold ikke anses å ha integritet og dårlig skjønn	S	AD	S
Varslingsregler	Lovpålagt rutine for hva som er varsling, hvordan varsling skal skje og hvordan en varslersak i VEFAS IKS skal behandles	AD (S bør orienteres)	AD	AD (S bør orienteres)
Driftsavtaler	Angir hva som etter selskapets forhold er driftsmessige spørsmål og hvordan driftsmessige spørsmål i skjæringspunktet mellom kommunene og VEFAS IKS håndteres.	ADM (S bør påse at det gjøres)	ADM	ADM

K=Kommunestyrene i deltakerkommunene

R=Representantskapet

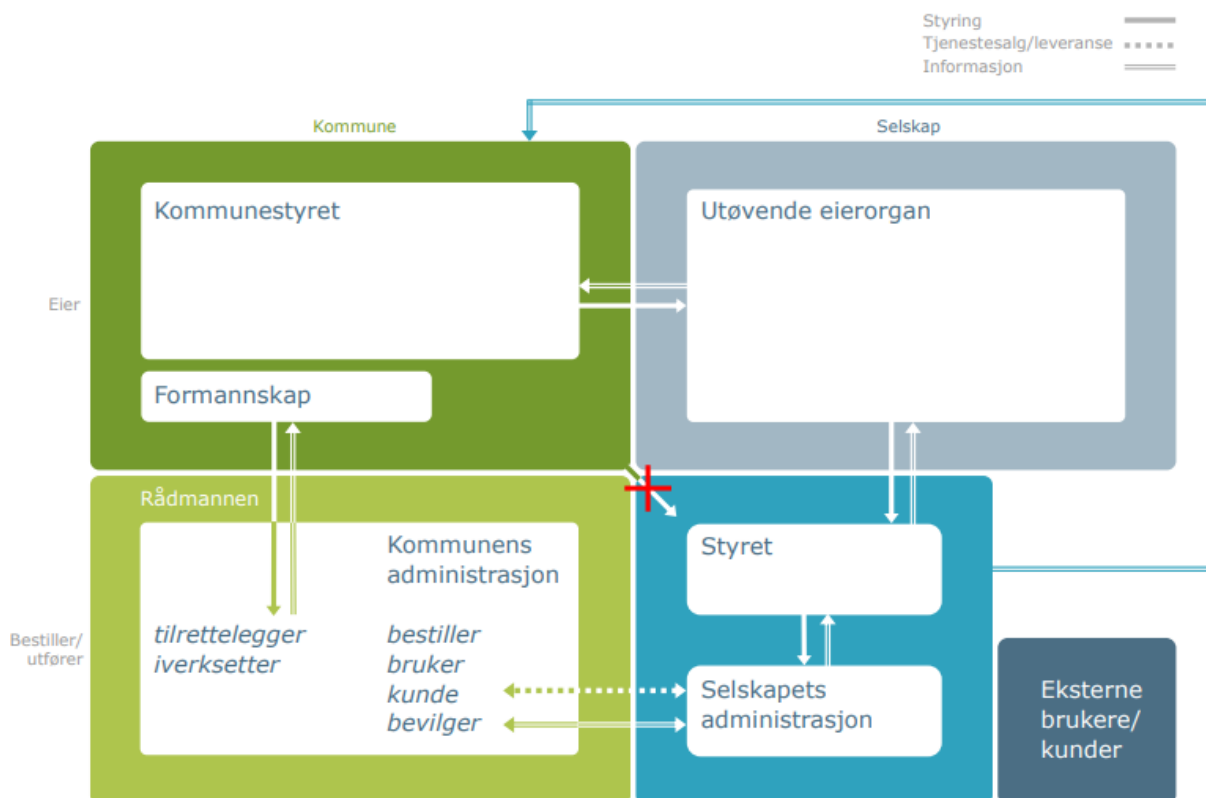
S=Styret

AD=Administrerende direktør i VEFAS IKS

Adm= administrasjonen i kommunene og administrasjonen ved administrerende direktør i VEFAS IKS

Strategisk eierstyring bør ifølge eieravtalen inkludere alle deltakerkommunene og det vises i den forbindelse til viktigheten av gode rutiner for informasjonsutveksling mellom representantskapsdeltakere og kommunen som eier.

Figur: Strategisk eierstyring

Strategiplan 2018-2028 for VEFAS IKS er også ett av styringsdokumentene nevnt i listen ovenfor, og strategidokumentet definerer satsingsområder forankret i følgende av FNs Bærekraftsmål:

Strategiplan 2018-2028 for VEFAS IKS definerer følgende satsingsområder i figuren nedenfor på neste side:

Figur: Strategiske satsingsområder

Handlingsplaner utarbeides på selskapsnivå for hvert driftsår og behandles som beslutningssak av styret.

Revisors gjennomgang av innkallinger og møteprotokoller fra styret i VEFAS IKS viser at styret har fått innføring på viktige områder som økonomi, selvkostregnskap, strategi og relevant lovverk gjeldende for avfallsbransjen. Gjennomgang av innkallinger og møteprotokoller fra representantskapet viser at selskapets øverste eierorgan også får informasjon om styrets og administrasjonens arbeid, herunder strategiprosesser.

Revisors vurdering

Hasvik kommune hadde ikke utarbeidet og vedtatt en eierskapsmelding innen utgangen av forrige valgperiode (2019-2023). Kommuneloven § 26-1 angir fristen for å få en slik melding utarbeidet og vedtatt av kommunestyret, *som er innen utløpet av valgperioden.*

Da kommunens første eierskapsmelding etter nytt regelverk imidlertid foreligger per 10.09.24 har kommunen sikret seg å ha på plass et overordnet og lovpålagt styringsdokument som eier av virksomhet som drives utenfor egen organisasjon. En eierskapsmelding skal blant annet gi *føringer fra eierkommunen* for revidering og rullering av styringsdokumenter. Eierskapsmeldingen for perioden 2023-2027 legger imidlertid ikke føringer for gjennomgang og revisjon av avtaler som regulerer styringen av selskaper der kommunen deltar som eier.

Revisor vurderer videre at dokumentet retningslinjer for valgkomiteen som er fra 2012 bygger på tidligere eieravtale og selskapsavtale som ble opphevet i juni 2023. Retningslinjene bør etter revisors vurdering oppdateres og revideres for å sikre nødvendig sammenheng mellom sentrale styringsdokumenter. Grunnen til revisors vurdering her er at retningslinjene gir føringer for at det skal velges numeriske styremedlemmer til styret, mens den oppdaterte eieravtalen og selskapsavtalen presiserer at det skal velges personlige varamedlemmer til styret.

Revisor registrerer at rulleringstakten for flere av de ovennevnte styringsdokumenter ivaretas av selskapet. I tillegg foreligger oppdatert selskapsavtale og eieravtale vedtatt av alle kommunestyrene i eierkommunene som igjen er fastsatt som felles føringer fra eierne for styring, ledelse og drift av selskapet.

Revisors samlede vurdering er at Hasvik kommune **i stor grad har oppfylt** anbefaling nr. 5 fra KS om å utarbeide, og jevnlig revidere, styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Det har blitt vurdert som nødvendig å oppdatere de sentrale styringsdokumentene selskapsavtalen og eieravtalen, og begge disse dokumentene har blitt vedtatt av Hasvik kommune som deltaker i VEFAS IKS. Kriteriet er ikke vurdert som fullt ut innfridd fordi kommunen ikke utarbeidet en eierskapsmelding innenfor kommunelovens frist. Det foreligger nå en nylig vedtatt eierskapsmelding og lovkravet er dermed nylig blitt innfridd av Hasvik kommune.

3.1.7 Eiermøter

Det bør jevnlig gjennomføres eiermøter mellom kommunen og selskapet for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

Jf. KS-anbefaling nr. 6

Revisors funn

Hasvik kommune har ikke per medio 2024 en eierskapsmelding som gir føringer for at selskapene der kommunen deltar som eier i skal innkalle til eiermøter.

Styreleder har svart sammenfallende med daglig leder at det skal gjennomføres årlige eiermøter i VEFAS IKS. Dette framgår også av vedtatte møteårsplaner for styrets møter og arbeid. Planene viser at selskapet legger opp til å skape arenaer og møteplasser relevant for selskapets drift og strategi. Daglig leder har opplyst at normalt gjennomføres eiermøtet dagen før representantskapets vårmøte (årsmøte), i slutten av april. For 2024 ble eiermøte utsatt til høstmøtet (budsjettmøte).

I eiermøtene foregår det kunnskapsformidling, informasjonsflyt og rapportering for selskapets driftssituasjon. Det settes opp ulike tema med aktualitet for eiermøtene og styret deltar. Til eiermøtene kan det bli invitert representanter fra både politisk og administrativ toppledelse i eierkommunene. Selskapet opplyser at det har vært godt oppmøte fra ordførerne.

Eieravtalen til VEFAS IKS angir følgende i pkt. 4.2.1 Eiermøte;

VEFAS IKS er tjent med forutsigbarhet for å løse sin oppgave på vegne av alle eierne og innbyggerne i eierkommunene. Hver enkelt eierkommune er på samme tid eier, bestiller og kunde. Det er ikke likegyldig hvem i kommunene som kommuniserer med selskapet på hvilket nivå og hvordan dette skjer.

I et selskap som eies av fire ulike demokratiske organ kan eiermøter være en god arena for å ta opp saker på et uformelt nivå. Form og innhold på eiermøtet bestemmes ut fra hva som skal drøftes. Det viktige er at møtet har et uformelt preg og en uformell ramme.

Eiermøte er en uformell arena hvor selskapets utvikling og strategi kan luftes, drøftes og diskuteres. Eiermøter må ikke forveksles med representantskapsmøter, da eiermøter ikke fatter formelle vedtak. Eiermøte bør heller ikke legge føringer, eller gi signaler av en slik art at eiermøtet griper inn i styrets myndighetsområde og kompetanse.

Deltakere på eiermøter kan variere ut fra agendaen på møtet og det er selskapet som inviterer til eiermøtene.

Styret i selskapet arbeidet med strategi i 2023 og gjennomførte blant annet strategisamlinger. Strategien var tema på eiermøter som ble avholdt i 2022 og i 2023.

Andre tema på agenda på det sist gjennomførte eiermøtet, var Alta Fjernvarme, innsamling av næringsavfall i kommunene og ny merkeordning.

Ifølge eieravtalen framgår det ikke eksplisitte føringer for frekvens og hyppighet for eiermøtene og når eiermøtene skal avholdes. Eiermøter presenteres som et tillegg til representantskapsmøtene i VEFAS IKS som avholdes to ganger i året.

Revisor registrerer at Hasvik kommune har deltatt på eiermøter i perioden 2021-2023. Fra kommunen er det i hovedsak den oppnevnte eierrepresentant eller vararepresentant som stiller i eiermøter og representantskapsmøter. Kommunedirektør har i tillegg deltatt på de fleste eiermøtene som har vært avholdt siden disse ble innført i VEFAS IKS.

Videre er VEFAS-konferansen også en arena skapt i regi av selskapet og ble avholdt for første gang i 2021. Tema den gang var gjenbruk og ombruk. Det var om lag 40 påmeldte og tilbakemeldingene etter gjennomført konferanse var gode. Arrangementet er et tiltak i handlingsplanen for å nå målene om materialgjenvinning.

VEFAS-konferansen ble gjennomført for andre gang i 2022 med om lag 60 deltakere. Temaene var plukkanalysen som var gjennomført i samarbeid med de avfallsselskapene som VEFAS IKS samarbeider med. Andre tema var adferdspsykologi, sirkulærøkonomi fra NHO sitt perspektiv, beste praksis for kildesortering på jobb, hvordan det jobbes med viderefordeling av matvarer i Alta matstasjon. Deltakerne fikk også et innblikk i RÅ-Biopark og en presentasjon om hvordan VEFAS IKS ser på fremtiden frem mot 2035 og hvordan oppnå målene.

VEFAS-konferansen 2023 ble gjennomført med sirkulærøkonomi som hovedtema. Tilbakemeldingene var at arrangementet er en viktig møteplass som bør utvikles.

Ifølge møteprotokoller framgår det at VEFAS IKS også avholder møter med eierkommunene i form av driftsmøter. I disse møtene rettes fokuset mot dialog om selve tjensteproduksjonen og bestiller-utførerrollen.

Daglig leder i VEFAS IKS har opplyst det per medio 2024 jobbes med revidering av egen avfallsforskrift. Målet er at denne skal være klar til iverksetting 01.01.2025. I den forbindelse har selskapet søkt bistand hos advokatfirmaet Deloitte AS. Dette forankres i møte med hver enkelt av selskapets deltakerkommuner.

Det er nedtegnet i eieravtalen at utvikling og endringer i rammebetingelsene innen tjenesteområdet kan påvirke pris og innhold på selskapets tjenester. VEFAS IKS forutsettes å utvikle strategier som til enhver tid fanger opp endringene. Slike forhold kan påvirke kommunenes samarbeid og må derfor drøftes regelmessig med eierne.

Nye krav, også lokalt vedtatte miljøkrav påvirker det samlede kostnadsbildet. Eieravtalen presiserer at det er viktig at selskapet bidrar aktivt i informasjonen til sine eiere, innbyggere og interessenter om forhold av betydning for selskapets utvikling og innhold.

Det framgår av handlingsplan for 2023 at VEFAS IKS skal undersøke muligheten til å samarbeide med selskapets eierkommuner på området miljø og klima.

Flere av eierkommunene har vedtatt en egen plan for miljø, klima og energi.

Revisors vurdering

Hasvik kommune har ikke per medio 2024 en eierskapsmelding som gir føringer for at selskapene der kommunen deltar som eier i skal innkalle til eiermøter.

Hasvik kommune har igjennom eieravtalen med VEFAS IKS som er vedtatt av kommunestyret, bestemt at det skal være dialog mellom kommune og selskap. Det skal avholdes eiermøter og vi finner at Hasvik kommune deltar.

Vi registrerer at selskapet legger opp til uformelle arenaer og møteplasser som igjen er i tråd med selskapets vedtektsfestede formål som angir at; *VEFAS IKS skal være en pådriver for- og utvikle fremtidsrettede og miljømessige gode løsninger for avfallshåndtering og ombruk.*

KS sin anbefaling nr. 6 om at det bør gjennomføres eiermøter mellom kommunen og selskapet for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet, vurderes oppfylt.

3.1.8 Oppnevning av eierrepresentanter

Det anbefales som hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet.

Jf. KS-anbefaling nr. 7

Kommunestyret oppnevner selv sine representanter. Det skal oppnevnes minst like mange varamedlemmer som faste medlemmer.

Jf. IKS-loven § 6

Revisors funn

Kommunestyret i Hasvik kommune gjennomførte valg av representanter til representantskapet for VEFAS IKS i møte 22.11.23, ved behandling av sak 71/23. Lars Adler Hustad ble valgt til eierrepresentant og Kjell Gunnar Johansen ble valgt til personlig vara for eierrepresentant ved behandling av saken. Begge er sentrale folkevalgte i kommunestyret og de ble valgt til å inneha vervene i perioden 2023-2027.

Revisors vurdering

Hasvik kommune har ivaretatt og oppfylt anbefaling nr. 7 fra KS om at sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representant til selskapets eierorgan. Kommunen har også oppfylt IKS-loven § 6 om at oppnevning av eierrepresentant og vararepresentant er blitt behandlet og vedtatt av kommunestyret.

3.1.9 Representantskapets innkallinger, møter og saker

Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling og representantskapsmøter bør tas inn i selskapets vedtekter, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Jf. KS-anbefaling nr. 8

Representantskapets leder innkaller til møte i representantskapet når det er nødvendig for behandling av en sak som etter loven her eller selskapsavtalen skal behandles av representantskapet, og når det ellers er nødvendig for behandling av en bestemt sak.

Jf. IKS-loven § 8 første ledd

Innkalling til representantskapsmøte skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste. De enkelte deltakerne skal med samme frist varsles om innkallingen og sakslisten.

Jf. IKS-loven § 8 annet ledd

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende kalenderår, og en gang i året vedta selskapets økonomiplan.

Jf. IKS-loven §§ 18 og 20

Revisors funn

Eieravtalen til VEFAS IKS angir følgende i pkt. 4.1.1 om innkalling til møte i representantskapet; *Representantskapet avholder to ordinære møter i året; et på våren hvor representantskapet godkjenner fjorårets regnskap og da innen utgangen av april måned, og et på høsten hvor neste års budsjett skal vedtas.*

Representantskapets leder innkaller representantskapet og innkallingen skal være skriftlig. Innkallingen skal inneholde saksliste og gis med minst 4 ukers varsel.

Innkallingen skal gå til ordfører og rådmann i deltakerkommunene med samme frist. Dette for at kommunene kan få tid til å instruere sine representantskapsmedlemmer på saker som er av betydning for den respektive kommune. Ekstraordinært representantskapsmøte kan innkalles av representantskapets leder med kortere frist enn 4 uker i tilfeller hvor dette er påtrengende nødvendig.

Selskapsavtalen til VEFAS IKS angir følgende i § 4 om representantskapets sammensetning;
Alta kommune fem medlemmer

Kautokeino kommune to medlemmer

Loppa kommune ett medlem

Hasvik kommune ett medlem

Eierorganet skal som ovennevnt bestå av ni medlemmer og hvert medlem skal ha minst en vara. Alle eierkommunene skal være representert.

De fire siste årene fra 2021 til medio 2024 er det blitt avholdt syv møter (ref. ordinære vår/høst) i representantskapet på følgende datoer; 23.04.21, 22.10.21, 27.04.22, 01.11.22, 27.04.23, 25.10.23 og 13.05.24.

I alle de syv møtene har innkalling og sakliste blitt godkjent av representantskapet. Revisor har gjennomgått disse dokumentene samt protokollene. Det framstår som at for alle de syv avholdte representantskapsmøtene disse fire ovennevnte år har møtene blitt annonsert og medlemmene innkalt i henhold til de frister som er angitt i eieravtalen. Innkallinger er signert av organets leder og administrerende direktør (daglig leder). Selskapet har opplyst at fra og med 2024 skal representantskapsmøtene bli annonsert og protokoller bli publisert på nettsidene til VEFAS.

Eieravtalen til VEFAS IKS angir at følgende saker skal behandles og avgjøres av representantskapets møte:

- Godkjenne årsmelding og regnskap
- Vedta bindende budsjettammer for neste kalenderår
- Vedta priser på avfallstjenester og fremme dette som forslag til eierkommunene
- Godkjenne rammer for låneopptak og fremme dette for eierkommunene
- Vedta investeringsplan og økonomiplan for de neste 4 år
- Anbefale endringer i selskapsavtalen og fremme dette som forslag for eierkommunene og endre eieravtalen ved behov
- Godkjenne pantsettelse eller salg av selskapets faste eiendommer
- Vedta godtgjørelse til styret
- Velge styre
- Velge styrets leder og styrets nestleder
- Velge leder og nestleder i representantskapet
- Velge revisor
- Andre saker som er meldt inn til representantskapet

Representantskapets vårmøte i VEFAS IKS har med enstemmig vedtak godkjent revisjonsberetning, styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse samt oppgjør av resultat selvkostregnskap for husholdning og slam for alle de fire ovennevnte årene i tidsrommet fra 2021 til 2024. Det samme gjelder for valg av styre samt godkjennelse av fastsetting av styrehonorar. Valgkomiteen består av ordførerne i de fire eierkommunene og har konstituert seg selv for de respektive periodene samt utarbeidet sin innstilling overfor representantskapet i tråd med retningslinjer for valgkomite.

Revisjonen har gjennomgått dokumentasjon på at valg av styre er foretatt for periodene 21-23 og 23-25.

Representantskapets høstmøte i VEFAS IKS har i samme ovennevnte tidsperiode med vedtak behandlet faste økonomisaker gjeldende for det kommende år, herunder;

- Budsjettforslag
- Renovasjonsavgift
- Investeringsplan
- Økonomiplan
- Låneopptak

Eierrepresentant og styremedlem fra Hasvik kommune svarte begge på spørsmål i egenerklæringsskjema at de var kjent med budsjettprosessen i selskapsorganene og at representantskapet som øverste eierorgan skal behandle selskapets budsjett som egen sak. Selskapet orienterer også til eiernivå gjennom administrerende direktør.

Revisor registrerer at Hasvik kommune har hatt eierrepresentant til stede i representantskapet ved alle de syv ovennevnte møtene i tidsperioden fra 2021 til medio 2024.

Representantskapet ble i alle de syv møtene vurdert beslutningsdyktig i henhold IKS-loven § 9.

Revisors vurdering

Revisor vurderer at KS sin anbefaling nr. 8 er oppfylt, ved at bestemmelser om innkallingsfrist til representantskapsmøter er tatt inn i selskapets vedtekter.

Videre vurderer revisor at IKS-loven § 8 første ledd er oppfylt ved at krav om at representantskapets leder innkaller til representantskapets møter er ivaretatt.

Vi finner i vår gjennomgang det godtgjort at IKS-loven § 8 annet ledd er oppfylt ved at innkalling til representantskapsmøte er gjort med minst fire ukers varsel og den har inneholdt saksliste. De enkelte deltakerne blir varslet med samme frist om innkallingen og sakslisten. Revisor registrerer at Hasvik kommune har hatt eierrepresentant til stede i representantskapet ved alle de syv ovennevnte møtene i tidsperioden fra 2021 til medio 2024.

Bestemmelser angitt i eieravtalen om hvilke saker som skal behandles av representantskapet, er blitt overholdt for alle de syv møtene vi har undersøkt. Når det gjelder innkalling og saksliste, viser alle protokollene fra møtene at disse er godkjent.

IKS-loven §§ 18 og 20 om at representantskapet behandler budsjett og økonomiplan er oppfylt.

3.1.10 Styrets sammensetning og kompetanse

Eier bør gjennom selskapets eierorgan sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskapets formål og virksomhet. Habilitetsspørsmål bør vurderes ved valg av styremedlemmer. Det anbefales også at selskapet sikrer opplæring av styremedlemmene.

Eierorganet bør tilstrebe balansert kjønnsrepresentasjon i styret. Kjønnsbalansen bør sikres både blant de faste medlemmene til styret og blant varamedlemmene.

Eier bør anbefale styret jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Styret bør etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.

Styremedlemmer i morselskaper bør som hovedregel ikke sitte i styret i datterselskap.

Jf. KS-anbefaling nr. 9, 11, 12 og 13

Revisors funn

Hasvik kommune har ikke igjennom Eierskapsmelding 2023-2027 vedtatt føringer om styresammensetninger og kompetanse i kommunalt eide selskaper.

Revisor har gjennomgått eieravtalen og selskapsavtalen samt retningslinjer for valgkomiteen og retningslinjer for styrets arbeid i VEFAS IKS. Eieravtalen omtaler valg av styre som representantskapets viktigste oppgave. Det presiseres at det er styret som driver VEFAS IKS mellom representantskapets møter. Om styrets arbeid framgår det av eieravtalen blant annet at styrets oppgave er å utvikle VEFAS IKS til det beste for alle eierne og at selskapets organisering, drift og forvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Ifølge eierskapsmeldinger generelt til kommuner som har det, omtales eiermøter på forskjellige måter, for eksempel kan en kommune ha fastsatt at *eiermøter skal avholdes annethvert år* eller for eksempel at det opplyses i eierskapsmeldingen om at *eiermøter avholdes ved behov* eller at *dersom styret mangler rammer* til å utføre sine forvaltningsoppgaver gitt av eierne, må styret etterspørre det, for eksempel ved å innkalle til eiermøte.

Styret i VEFAS IKS fikk i sitt møte nr. 3/22 en orientering fra representantskapets vårmøte som ble avholdt 27.04.22. Følgende framgår av protokoll fra styresak 19/22;
«Styret fikk skryt fra representantskapet –har skapt trygge rammer»

Det framgår av den vedtatte eieravtalen av juni 2023, pkt. 2.3 om VEFAS-systemet, at eierkommunene kan påvirke utviklingen i morselskap og datterselskap igjennom vedtakelse av formålet for VEFAS IKS og igjennom vedtak i representantskapet, herunder først og fremst ved valg av styremedlemmer. Formålet med eieravtalen er angitt i eieravtalens pkt. 1 og selskapets formål framgår av selskapsavtalen § 2.

Ifølge selskapsavtalen § 5 skal styret bestå av åtte medlemmer med fem varamedlemmer, hvorav syv medlemmer og fire varamedlemmer velges av representantskapet etter innstilling fra valgkomiteen. Ett av styrets medlemmer og en observatør med varamedlemmer velges av og blant de ansatte. Eieravtalen angir at det skal velges personlige varamedlemmer. Styret rapporterer sitt arbeid til representantskapet.

Ifølge eieravtalen pkt. 4.1.1 framheves det at representantskapets viktigste oppgave er valg av styre og i pkt. 4.1.2 framgår det at medlemmer av styret bør være villige til å tilegne seg kompetanse som

styret har behov for. VEFAS IKS skal tilby opplæring til styremedlemmene og styret skal evaluere sitt arbeid samt utvikle seg som et team og kollegium.

Styreleder svarte i egenerklæringsskjema til revisjonen at styret ikke regelmessig evaluerer sitt arbeid. Vi finner imidlertid at årsberetning for 2023 inneholder følgende relevant informasjon om evaluering av styresammensetning og kompetanse;

Det har i 2023 vært avholdt 9 styremøter og styret har behandlet 58 saker. Styret i Vefas er et kollegialt organ, og medlemmene har utfyllende kompetanse. Sentrale fag som økonomi, ledelse, marked og nettverk er dekket opp.

Styrets oppgaver er å:

- Utvikle selskapet til beste for alle eierkommuner og deres innbyggere.*
- Sørge for en tilfredsstillende organisering av selskapets virksomhet.*
- Påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, lover, regler, forskrifter, årsbudsjettet, handlingsplanen, strategiplanen og retningslinjer fastsatt av representantskapet.*

Det opplyses fra selskapets styre at strategiplanen følges opp gjennom styremøtene og en årlig strategisamling med administrasjonen og styret. Administrasjonen arbeider etter en handlingsplan som årlig avstemmes mot gjeldende strategiplan og budsjettet. Revisjonen registrerer ved gjennomgang av møteprotokoller at styret holdes faglig oppdatert på forhold relevant for driften og at handlingsplanene følges opp som beslutningssak i møtene.

Eierrepresentant og styremedlem for Hasvik kommune svarte begge på spørsmål i egenerklæringsskjema at det blir gitt opplæring til styremedlemmer i selskapet.

Det framgår av representantskapets møteprotokoll av 13.05.24 sak 3/24, orientering fra direktør, følgende; - *Samarbeid med Alta Museum. Felles styreopplæring 7.11.2024.*

Revisjonen har gjennomgått innkallinger og møteprotokoller fra alle styremøtene i VEFAS IKS for årene 2021, 2022, 2023 og fram til medio 2024. Gjennomgangen viser at Hasvik kommune sin representant i styret har deltatt i 15 av 23 avholdte styremøter i denne perioden.

Det foreligger retningslinjer for valgkomiteen. Valgkomiteen består av eierkommunenes fire ordførere og er uavhengighet av selskapets styre og selskapets ledelse. Valgkomiteen konstituerer seg selv og velger selv sin leder.

Valgkomiteen har følgende mandat;

Valgkomiteen skal i forbindelse med representantskapets valg av medlemmer og varamedlemmer til styret i VEFAS IKS (VEFAS) i henhold til selskapsavtalen § 5 foreslå kandidater til disse vervene, samt levere forslag til honorar for disse medlemmene.

Valgkomiteens arbeid med sammensetning av styre og rekruttering av kandidater er underlagt følgende føringer;

Styret skal være et kollegium som skal være en ressurs for virksomheten gjennom utøvelsen av styrets oppgaver. Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av VEFAS styre på en tilfredsstillende måte.

Styremedlemmene velges for 2 år i henhold til IKS-loven § 10, 5. ledd.

I sitt arbeid bør valgkomiteen kontakte folkevalgte organ, samt administrativ leder i deltakerkommunene. Valgkomiteen bør også kontakte styremedlemmer og ledelsen i selskapet. Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid. Eksterne rådgivere kan kontaktes ved behov.

Ved valg av medlemmer til styret skal det legges vekt på følgende:

- At styret får den kompetansen som er nødvendig
- At medlemmene har gode samarbeidsevner
- En representativ alderssammensetning
- 40 % representasjon av hvert kjønn
- Ivaretagelse av selskapets interkommunale eierskap gjennom å tilstreve følgende sammensetning i styret: 3 medlemmer anbefalt av Alta kommune, 2 medlemmer anbefalt av Kautokeino kommune, 1 medlem anbefalt av Loppa kommune og 1 medlem anbefalt av Hasvik kommune.

Særlige egenskaper som kan vektlegges ved valg av medlemmer:

- Styreleder bør ha ledererfaring og et godt omdømme for å gi virksomheten entydighet
- Medlemmer av styret bør ha og/eller være villige til å tilegne seg ulik kompetanse som styret har behov for
- Medlemmene bør ha egenskaper og/eller erfaring som vil styrke styrets totalkompetanse

Hasvik kommunes eierrepresentant i VEFAS IKS svarte på spørsmål i egenerklæringsskjema at han ikke er kjent med om eierne har definert kriterier for valg og sammensetning i styret. Kommunens representant i styret svarte at styret settes i henhold til norsk lovgivning.

Om styrets arbeid og oppgaver

Administrerende direktør skal én gang i året sammen med styreleder sette opp forslag til møteplan og hovedagenda for kommende styremøter for styreperioden. Det skal avholdes minimum ett møte pr. kvartal. Dette framgår også av vedtatte møteårsplaner for styrets møter og arbeid. Sakene behandles av styret som beslutningssak. Revisor har gjennomgått dokumentasjon på ovennevnte.

Styremedlemmene skal i henhold til instruks innkalles skriftlig og med tilstrekkelig varsel, avhengig av styresakenes omfang og karakter. Innkallingen skal inneholde en dagsorden som angir hvilke saker som skal behandles. Styremedlemmer/administrerende direktør som er forhindret fra delta på styremøtene, skal så snart som mulig varsle administrasjonen eller styrets leder som innkaller eventuelle vararepresentanter.

Styret får videre i instruksén føringer for forberedelse, gjennomføring og saksgang i tilknytning til styremøter, saker som skal settes på dagsorden, om innkallelse og om protokollen. Styrets beslutningsmyndighet og hvilke saker som er tillagt styrets oppgaver og ansvar defineres. Av styreinstruksén framgår også hvilke saker som krever styrebehandling i eget møte med hensyn til vesentlighet. Grensegangen til saker som kan behandles utenfor styremøte defineres ved at dette gjelder saker som betryggende kan behandles uten møte og som kan behandles i for eksempel telefonkonferanse eller på den måten styrets leder bestemmer i samråd med administrerende direktør.

Administrerende direktør er ansvarlig for forsvarlig forberedelse og dokumentasjon av saker styret skal behandle. Saksdokumentene skal være styremedlemmene i hende i tilstrekkelig tid før styremøtene, med mindre særlige forhold foreligger. Saksdokumentene skal inneholde et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag samt administrasjonens forslag til vedtak.

Daglig leder er tilrettelegger for styrets møter og skal kalle inn valgkomiteen tre måneder før representantskapets årsmøte (vårmøte). Valgkomiteen kommer med skriftlig fremlegg til representantskapet på kandidater til verv som styreleder og styremedlemmer. Valgkomiteen skal legge frem sitt forslag og grunngi dette. Ved representantskapets vårmøte 27.04.23 ble det som tidligere nevnt foretatt valg av styre ved behandling av sak 6/23. På det tidspunktet var ikke ny eieravtale og selskapsavtale av juni 2023 vedtatt.

Styreleder har svart at det ikke gjøres noen formell evaluering av styrets arbeid, men at selskapet styrer etter skriftliggjorte og definerte rammer gitt direkte fra eierkommunene igjennom selskapsavtale og eieravtale. I tillegg følges strategiplan og årlige handlingsplaner opp. Revisjonen registrerer at handlingsplanenes definerte formål er å sikre at planlagte tiltak blir fulgt opp og gjennomført. Selskapet har også utarbeidet retningslinjer for styret og etiske retningslinjer. Det sistnevnte samt forvaltningslovens bestemmelser sees hen til når en står ovenfor habilitetsspørsmål.

Styringsdokumenter for styrets arbeid og oppgaver

Dokumentet som gjelder retningslinjer for valgkomiteen, er sist revidert i 2012 og angir at styret i VEFAS IKS består av syv medlemmer og fire numeriske varamedlemmer som velges av representantskapet i henhold til selskapsavtalen § 5. Dette bygger på tidligere eieravtale og selskapsavtale som ble endret med likelydende vedtak av kommunestyrene i samtlige eierkommuner i løpet av juni 2023.

Både daglig leder og styreleder viser til at det er utarbeidet retningslinjer for styrets arbeid i form av styreinstruks. Dokumentet innledes med at styrearbeidet i VEFAS IKS skal som hovedregel følge styreinstruksen, men at styret kan i enkeltsaker vedta å fravike instruksen.

Det framgår av styreinstruksen informasjon om styrets plikter og føringer for arbeidsmåter som styret skal følge herunder arbeidsdelingen i forholdet mellom styret og administrerende direktør. Styreinstruksen definerer styrets ansvar og oppgaver samt hvilke forventninger som stilles til styremedlemmer i VEFAS IKS. Om kompetanse framgår det av et eget vedlegg generelle faglige krav til et styremedlem, uavhengig av verv.

Det er også et vedlegg i instruksen som på generell bakgrunn angir seks særtrekk som må ivaretas for at styret skal løse sine oppgaver.

Revisor har gjennomgått protokoller fra avholdte representantskapsmøter i 2021 og 2023 med valg av styre i VEFAS IKS. I forbindelse med gjennomgangen registrerer revisjonen at kjønnsbalansen i styret etterstrebes når valgkomiteen legger fram sine forslag til representantskapet. Kjønnsbalansen ivaretas både for faste medlemmer og for varamedlemmene som velges. I årsberetningen har styret inntatt likestillingsredegjørelse som et eget punkt.

Alle de fire eierkommunene er representert i styret til VEFAS IKS der hver kommune til enhver tid har sine representanter inne enten som leder, nestleder eller styremedlem. Styrets sammensetning for perioden 2023-2025 er presentert i pkt. 1.2.3 i denne rapporten.

Revisor registrerer at når valg av styre foretas og nytt styre konstitueres i morselskapet VEFAS IKS, så er videre praksis at et utvalg på fem av de syv valgte kandidater i morselskapet også blir valgt som styre til datterselskapet VEFAS Retur AS. Dette er en beslutning som er tatt for VEFAS-konsernet.

Revisors vurdering

Hasvik kommune har ikke igjennom Eierskapsmelding 2023-2027 vedtatt føringer om styresammensetninger og kompetanse i kommunalt eide selskaper.

Vi finner det godtgjort at Hasvik kommune sammen med eierkommunene har gitt føringer til VEFAS IKS om å sørge for god sammensetning og kompetanse i styret, herunder at selskapet ivaretar tilpasning av kompetanse med hensyn til sittende styre og ved rekruttering av nye kandidater til styret. Revisor vurderer på bakgrunn av de mottatte opplysninger i forbindelse med denne undersøkelsen at KS sine anbefalinger nr. 9, 11 og 12 er **oppfylt**.

Når det gjelder kjønnsbalansen, ivaretas også dette i tråd med KS sine anbefalinger i tillegg til at vi finner det godtgjort at eierkommunene har utøvd sin myndighet i en utstrekning som gjør at styret vurderer egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet.

Revisor vurderer imidlertid at KS sin anbefaling nr. 13 **ikke fullt ut** er oppfylt, dette da styremedlemmer i morselskaper som hovedregel ikke bør sitte i styret i datterselskap.

3.1.11 Bruk av valgkomité

Bruk av valgkomité ved valg av styrer i kommunalt eide selskaper bør fastsettes i vedtektene.

Jf. KS-anbefaling nr. 10

Revisors funn

Eieravtalen pkt. 4.1.1 og 4.1.2 angir bruk av valgkomite og oppfylder ordlyden i selskapsavtalen § 5 ved at representantskapet velger styret etter innstilling fra valgkomiteen. Det framgår av begge styringsdokumentene at det skal benyttes valgkomite som blant annet forbereder valg av styre og kandidater. Valgkomiteen arbeider etter egne retningslinjer og rapporterer til representantskapet. Revisors gjennomgang av innkallinger og protokoller fra representantskapets vårmøter i 2021 og 2023, viser at VEFAS IKS har en valgkomite som legger fram sin innstilling ved valg av styre.

Revisors vurdering

Revisor vurderer at KS sin anbefaling nr. 10 er **oppfylt**. Hasvik kommune har igjennom vedtatt selskapsavtale fastsatt bruk av valgkomite ved valg av styre i VEFAS IKS. Revisor vurderer at formålet blir ivaretatt og registrerer at det er utarbeidet retningslinjer for valgkomiteens arbeid.

3.1.12 *Bruk av numeriske vararepresentanter*

Det anbefales at det oppnevnes varamedlemmer til styret i selskaper. Ordningen med numeriske varamedlemmer bør benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

Jf. KS-anbefaling nr. 14

Revisors funn

Selskapsavtalen § 5 og Eieravtalen pkt. 4.1.2 som er vedtatt av kommunestyrene i eierkommunene juni 2023, gir føringer for at det skal velges personlige varamedlemmer til styret i VEFAS IKS. Alle eierkommunene skal være representert i styret.

Det framgår av tidligere og opphevet selskapsavtale at det skal velges fire numeriske varamedlemmer til styret.

Hasvik kommunes eierrepresentant svarte at det brukes personlig varamedlem i styret. Styremedlem i VEFAS IKS svarte at det brukes numeriske varamedlemmer til styret.

Revisors vurdering

VEFAS IKS har ikke numeriske varamedlemmer slik som KS anbefaler. Det er imidlertid ikke direkte relevant for dette selskapet ettersom hver av de seks eierkommunene har sin representant i styret. Ordningen med personlig varamedlem er nødvendig for å sikre kommunenes tilstedeværelse i styret.

3.2 Styret

3.2.1 *Rutiner for habilitetskonflikter*

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og kommunedirektør bør ikke sitte i styret i selskaper.

Jf. KS-anbefaling nr. 15

Revisors funn

Representantskapets vårmøter i 2021 og 2023 behandlet sak om Valg av styre for henholdsvis perioden 2021-2023 og 2023-2025. Det ble i begge møtene fattet enstemmig vedtak på valgkomiteens innstilling.

Revisor registrerer at det ikke er noen av eierkommunenenes ordførere eller kommunedirektører som er blitt valgt inn til styret i VEFAS IKS.

I egenerklæringsskjemaet til styreleder stilte revisor spørsmål om hvordan forholdet til mulig nærstående og inhabilitet håndteres. Det var også spørsmål om det er etablert faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ny eierskapsmelding for Hasvik kommune perioden 2023-2027 tematiserer ikke føringer på området.

Styreleder svarte at styret på dette området forholder seg til forvaltningslovens bestemmelser om habilitet og de etiske retningslinjene for hele selskapet som ble vedtatt i 2019 og gjennomgått i selskapet ved implementering av Simployer. Dette er et personalsystem som også brukes til avvikshåndtering. De etiske retningslinjene viser til følgende som hvis etterlevelse kan bidra til å

både forebygge mulige habilitetskonflikter samt være et rammeverk en skal avstemme mot dersom konkrete tilfeller oppstår:

- *Alle ansatte plikter å overholde de lover, forskrifter og reglement som gjelder for selskapets virksomhet. Dette innebærer også at alle forholder seg lojalt til vedtak som er truffet.*
- *Alle ansatte skal i kontakt med kunder og samarbeidspartnere fremme ærlighet, integritet, lojalitet og redelighet i alle forhold.*
- *Den ansatte skal ikke utnytte sin stilling for å oppnå personlige fordeler, som upassende gaver eller betaling av arrangementer eller reiser.*
- *Ansatte skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelse eller vedtak.*
- *Den ansatte skal ikke delta i aktiviteter der det kan oppstå interessekonflikt mellom virksomhetens og den ansattes interesser eller noen av den ansattes nærstående interesser.*
- *Han/hun skal heller ikke på vegne av virksomheten ta beslutninger som kan påvirke den ansattes egen eller noen av den ansattes nærstående økonomiske interesser.*

Selskapet har i tillegg etablert rutiner for varsling av kritikkverdige forhold.

Det er også som tidligere nevnt utarbeidet og vedtatt instruks for styrets arbeid, der forholdet til særinteresser og tilknytninger mellom nærstående eller bindinger mellom eiere, styret og ledelsen blir omtalt. Det blir også i styreinstruksen gitt føringer for habilitetsaspektet, herunder tematiseres særinteresser i et eget punkt. Styremedlemmer i VEFAS IKS er valgt av eiere for å ivareta foretaket. Det betyr at det ikke er rom for ”særinteresser” i styrets forhandlinger. Det er hele tiden foretakets beste etter en samlet vurdering som er det overordnede syn. Konsekvensen av dette syn er at styrets medlemmer må være frie og uavhengige, uten personlige bindinger til eier og ledelsen i selskapet. Selskapet formaliserer dette videre i eget styringsdokument med etiske retningslinjer.

Revisors gjennomgang av protokoller fra styremøter i VEFAS IKS viser at styremedlemmers habilitet er blitt vurdert ved behandling av sak. Daglig leder har svart nei på spørsmål i egenerklæringsskjema om det er tilknytninger mellom nærstående blant selskapets administrasjon, styre og eiere.

Revisors vurdering

Hasvik kommune har ikke per høsten 2024 en eierskapsmelding som gir føringer for at styrene i kommunalt eide selskaper må etablere faste rutiner for håndtering av mulige habilitetskonflikter.

Revisor vurderer imidlertid at Hasvik kommune igjennom eierskapet sammen med de andre deltakerne i VEFAS IKS, i sum har definert forventninger til selskapet på et grunnleggende nivå og i en utstrekning som gjør at det utarbeides styreinstruks og etiske retningslinjer for selskapsdriften. Det er i tillegg etablert systemer for avvikshåndtering og rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Videre vurderer revisor at selskapet har etablert rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter i tilpasning til virksomhetens størrelse, omfang og kompleksitet.

Revisor finner det godgjort at habilitetsvurderinger gjøres der det er relevant og registrerer også at verken ordførere eller kommunedirektører er styremedlemmer i VEFAS IKS.

Revisor vurderer at KS sin anbefaling nr. 15 er oppfylt.

3.2.2 Registrering av styreverv

Alle som påtar seg styreverv og som sitter i ledelsen for kommunale foretak og selskaper bør registreres i KS sitt styrevervregister.

Jf. KS-anbefaling nr. 17

Revisors funn

Styreleder svarte i egenerklæringsskjema at styret ikke er registrert i KS Styrevervregister, men at styreleder selv er registrert. Hasvik kommunes eierskapsmelding vedtatt 10.09.2024 omtaler ikke registrering i styrevervregisteret.

Revisjonens undersøkelse viser at det ikke har vært gjort en kollektiv registrering fra selskapets side, men at flere av styremedlemmene de tre siste årene fram til 2024 er registrert i styrevervregisteret.

Revisors vurdering

Hasvik kommune har ikke per medio 2024 en eierskapsmelding som gir føringer for at styremedlemmer i selskaper der kommunen deltar som eier eller medeier skal foreta registrering i styrevervregisteret. Flere av medlemmene av styret i VEFAS IKS har i de senere år vært registrert i styrevervregisteret til KS.

Kommunen har ikke gitt føringer om registrering i styrevervregisteret og selskapet selv har ikke tilsluttet seg styrevervregisteret. Ikke alle styremedlemmene har vært registrert. Revisors samlede vurdering blir av denne grunn at KS sin anbefaling nr. 17 **ikke fullt** ut er ivaretatt.

KS opplyser på nettsidene til styrevervregisteret at «For kommunalt eide selskaper/foretak kan både eiere og styre vedta å slutte seg til styreregisteret. Dette kan gjøres gjennom styringsdokumenter (eierskapsmeldinger, eierstrategier, vedtekter/selskapsavtaler, styreinstrukser el.l.) eller i vedtak i eierorgan eller styre».

3.2.3 Etiske retningslinjer for selskapsdriften

Kommunens selskaper bør ha en aktiv og bevisst holdning til etiske spørsmål. Selskapet kan utarbeide, benytte og jevnlig revidere etiske retningslinjer for selskapsdriften.

Jf. KS-anbefaling nr. 19

Revisors funn

VEFAS IKS har utarbeidet etiske retningslinjer for selskapsdriften som ble vedtatt i 2019. Ifølge opplysninger gitt i denne undersøkelsen er utarbeidelsen av retningslinjene ikke initiert igjennom direkte føringer fra Hasvik kommune, for eksempel på bakgrunn av en eierskapsmelding som legger føringer for at styrene i kommunalt eide selskaper skal foreta etiske refleksjoner om aktuelle tema ut fra selskapets formål og egenart. Herunder utarbeide etiske retningslinjer for selskapsdriften.

Den vedtatte eieravtalen som ble oppdatert i juni 2023 inneholder en rekke føringer for selskapsdriften og styringen av VEFAS IKS. Eieravtalen som er behandlet av representantskapet og vedtatt av kommunestyrene i alle eierkommunene står i denne sammenhengen sentralt for eierstyringen i selskapet.

VEFAS IKS sine etiske retningslinjer er et resultat av styrets arbeid og daglig ledelse igjennom operasjonalisering av eieravtalen. Selskapet har jobbet med strategier, visjon, verdier og definert

satsningsområder ut ifra virksomhetens formål og for ivaretagelse av eierkommunenes interesser med eierskapet.

Det er på flere områder en sammenheng mellom strategiplan, handlingsplan og etiske retningslinjer. Ved punktet organisasjon og kompetanse i handlingsplan 2023, er målet å sikre en kultur som bygger selskapets verdier. Rolleavklaring, skape klarhet og organisasjonsgjennomgang er blant de konkrete oppgavene som skal gjennomføres. Ved punktet helse, velferd og arbeidsmiljø er målet å tilrettelegge for et trygt og godt arbeidsmiljø der konkrete oppgaver er oppfølging av alle ansatte igjennom årlig medarbeidersamtale, i tillegg til at personalhåndboken skal revideres og oppdateres.

VEFAS IKS følger bestemmelser i henhold til ISO-sertifisering 9001 og 14001.

Selskapet har som tidligere nevnt også utarbeidet stillingsbeskrivelse for administrerende direktør (daglig leder) i tillegg styreinstruks. Styringsdokumentene skal virke sammen og i sum utfylle hverandre.

Av de etiske retningslinjene kan man slutte at formålet med disse er å skape felles holdninger til hvordan selskapet skal drives og oppgaver utføres, slik at eiere, kunder, ansatte, offentlige myndigheter og samarbeidende/konkurrerende selskaper til enhver tid har tillit til selskapets profesjonalitet og integritet.

Begreper som tematiseres i en etisk kontekst er blant annet forhold knyttet til habilitet, interessekonflikter, verv, eksterne engasjement, fortrolighet, tillit, respekt, lojalitet, gaver, representasjon, taushetsplikt, kunder, leverandører, samarbeidspartnere, innbyggere, samfunn og miljø. Retningslinjene skal gi støtte ved utførelsen av oppgaver og i forhold til beslutninger som skal tas. Hvis noe er uklart, skal råd og veiledning søkes hos nærmeste leder.

Til slutt omtales det ansvar som påhviler alle i styret og enhver ansatt med hensyn til å etterleve de etiske retningslinjene.

Det er styret, via daglig leder, som har det overordnede ansvaret for de etiske retningslinjene og for at disse blir fulgt. Den enkelte ansatte plikter å gjøre seg kjent med de bestemmelser og instruksjoner som til enhver tid gjelder for vedkommende stilling og har et personlig ansvar for å følge retningslinjene.

Ledere har ansvaret for å sikre at retningslinjene er kjent og fulgt innenfor sine ansvarsområder. De etiske retningslinjene gjelder for alle ansatte i VEFAS IKS, og alle plikter å gjøre seg kjent med og følge selskapets etiske retningslinjer.

Eierrepresentant og styremedlem for Hasvik kommune svarte begge på spørsmål i egenerklæringsskjema at selskapsavtale, eieravtale og etiske retningslinjer for selskapsdriften utgjør målformuleringer, verdidokumenter og etiske retningslinjer som selskapet skal etterfølge.

Revisors vurdering

VEFAS IKS har utarbeidet etiske retningslinjer for selskapsdriften og revisor finner det godt gjort at styringsdokumentet blir revidert med en viss jevnlig hyppighet.

Revisor vurderer i et eierskapsperspektiv at KS sin anbefaling nr. 19 er oppfylt av Hasvik kommune.

3.3 Avtalemessige og juridiske forhold. Daglig leders fullmakter

I egenerklæringsskjemaet til styret og daglig leder har revisor stilt spørsmål i tilknytning til avtalemessige og juridiske forhold som er relevante for VEFAS IKS.

Fullmakter som er gitt internt i virksomheten framgår av firmaattest, rekvisisjonssystem, økonomireglement og stillingsbeskrivelse for administrerende direktør som er retningslinjer for daglig leder. Igjennom instruksen får daglig leder føringer fra styret om å etterleve de til enhver tid gjeldende styringsdokumenter utarbeidet for VEFAS IKS.

Forsikring av virksomheten og styreansvarsforsikring

Virksomheten har ifølge styreleder og daglig leder alle lovpålagte forsikringer i KLP. Dette gjelder forsikring av personal og skadeforsikringer. Styreleder og daglig har opplyst at forsikringer knyttet til renovasjonsanlegg, bygg, materiell som biler og maskiner, eiendeler ute, driftstap, produksjons- og virksomhetsansvar ligger i KLP. Da VEFAS IKS er i avfallsbransjen så utgjør forsikringspremier høye kostnader for selskapet. Det er kun KLP som per 2024 tilbyr helhetlige forsikringsdekninger av aktører i avfallsbransjen. Daglig leder har også opplyst om at ved årsskifte 23/24 mistet VEFAS forsikringen på et av selskapets bygg på Stengelsen avfallsanlegg i Alta, da selskapet ikke oppfylte de nye sikkerhetskravene til KLP. VEFAS søker etter alternative løsninger for å oppfylle kravene, men foreløpig har kostnaden på dette vært for høy.

Styreleder har opplyst at VEFAS IKS ikke har styreansvarsforsikring.

Regelverket om offentlige anskaffelser og offentlighet

Styreleder og daglig leder har opplyst at selskapet følger regelverket for offentlige anskaffelser ved alle innkjøp relevant for driften.

Selskapet foretar anskaffelser gjennom kjøp av driftstilbehør, produksjonsutstyr, produksjonsmateriell, økonomi og rådgivningstjenester, revisjonstjenester og nedstrømsløsninger for avfall.

Styreleder har opplyst at selskapet følger reglene i offentleglova. Selskapets hjemmeside skal utvikles ved at publisering av innkallinger og protokoller fra møter i selskapets organer skal skje på vefas.no. Revisor registrerer at det er tatt uttrykkelig inn i selskapsavtalen at selskapet skal følge de regelverk som gjelder for selskapet.

Bestemmelser om helse, miljø og sikkerhet

Styreleder og daglig leder har opplyst at selskapet overholder bestemmelser som gjelder HMS for avfallsselskaper. Systemer og rutiner er i henhold til sertifisering av datterselskap jf. ISO 9001 og 14001.

Om håndtering av varsler og konflikthåndtering, har styreleder opplyst at VEFAS IKS har utarbeidet av egne rutiner for varsling av kritikkverdige forhold i tillegg til system for avvikshåndtering. Dette dekkes opp igjennom personalsystemet Simployer.

Videre igjennom avtale med HEMIS (bedriftshelsetjeneste) har VEFAS IKS tilgang til bistand for oppfølging av alle relevante behov innen HMS-området.

Oppfølging av daglig leder

Styreleder følger opp daglig leder gjennom opptil ni styremøter per år i tillegg til årlig evalueringssamtale mellom daglig leder og styreleder. Ellers gjennomføres det jevnlig møter og

samtaler mellom daglig leder og styreleder i forbindelse med arbeidsdelingen mellom styre og administrasjon.

Forpliktelser til offentlige instanser og tvister for domstolene

VEFAS IKS har ikke uoppgjorte skatte- eller merverdiavgiftskrav. Det er ingen tvister for domstolene eller konflikter med samarbeidspartnere. Det er imidlertid pågående konflikter med egne ansatte.

Selskapet har per primo 2024 ingen mottatte pålegg eller andre plikter fra offentlige instanser.

3.4 Økonomiske forhold og fremtidsutsikter

I egenerklæringsskjemaet som revisor sendte til styreleder og daglig leder inngikk det også spørsmål om økonomiske forhold og fremtidsutsikter for VEFAS IKS.

Revisjonshonoraret til selskapets revisor Enter Revisjon Finnmark AS kostnadsføres i driftsregnskapet og revisor fakturerer sitt arbeid etter medgått tid. Utover å utføre pliktig revisjon av selskapets regnskap, utfører revisor teknisk utarbeidelse av årsregnskap samt gir bistand ved regnskapsspørsmål. Det har ikke vært avdekket forhold under revisjonen de siste 3 år som har krevd nummererte brev.

VEFAS IKS har ikke bonusordninger og det foreligger ikke per primo 2024 noen uavklarte ansettelsesforhold i selskapet.

Det framgår av Årsberetning 2023 for VEFAS IKS at selskapet fører regnskapet og lager økonomirapporter selv. Budsjett og etterkalkyle selvkost utarbeides i samarbeid med Momentum Solutions AS.

Videre er VEFAS IKS som de fleste avfallsselskaper i Nord-Norge registrert partner i Avfallsmegling Nord AS. Dette selskapet ble etablert i 2020, og har som formål å megle avfallstjenester for sine eiere og andre kunder, samt selge konsulenttjenester.

Daglig leder opplyser videre til revisjonen at VEFAS IKS har all gjeld bokført i Kommunalbanken innenfor de beløpsbegrensninger som er satt for selskapet og som etterleves.

Selskapet har ikke heftelser i fast eiendom per primo 2024.

Det er per primo 2024 ikke gjennomført helhetlig risikoevaluering av virksomheten med hensyn til drift, økonomi og misligheter. Styret behandler budsjett, perioderegnskap, årsregnskap med resultat/balanse samt årsberetning og revisjonsberetning før dette forelegges representantskapet. Daglig leder presiserer at risikovurderinger relaterer seg til drift ved at ISO etterfølges med de krav som stilles. Det er også gjennomført risikoevalueringer av økonomiområdet med hensyn til selvkostregnskap og etterkalkyle samt årsregnskapet for VEFAS IKS.

Styreleder har opplyst at det er gjort operative risikovurderinger knyttet til selvkostområdet og av plikten til å ta imot avfall fra selskapets husholdningskunder.

Videre har styreleder svart at formålsparagrafen til VEFAS IKS begrenser risikomomentet og at selskapet ikke har misligheter.

På spørsmål om hvilke faktorer som er sentrale for selskapets forutsetninger for videre drift, viste daglig leder til;

- God drift av datterselskap
- Engasjerte eiere
- Motiverte ansatte
- God styring og effektiv drift

Daglig leder svarte til slutt i egenerklæringsskjemaet at selskapet per primo 2024 anser at nye miljøkrav i form av EU-krav og at den norske forurensningsloven avviker fra EU-krav, er identifiserte forhold som tilsier at driftsforutsetningen kan bli svekket.

VEFAS IKS har identifisert følgende økonomiske forhold som tilsier en forverring av selskapets drift;

- Sentrale retningslinjer/forskrifter medfører en kraftig økning av selskapets kostnader
- Finanskostnader i form av renter på lån
- Forsikringskostnader da ingen bortsett fra KLP er villig til å tilby forsikring av aktører i avfallsbransjen

3.5 Oppsummering og samlet konklusjon

Konklusjon:

På grunnlag av revisors funn og vurderinger gjøres følgende konklusjoner på problemstillingene for denne eierskapskontrollen:

- 1. Hasvik kommune fører ikke fullt ut kontroll med sine eierinteresser i Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS**
- 2. Hasvik kommunes eierinteresser utøves ikke fullt ut i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse**

Revisors konklusjoner bygger på våre vurderinger av Hasvik kommune som eier av VEFAS IKS målt opp mot kriterier fastsatt fra både lovverk og anbefalinger som retter seg mot kommunen som selskapseier.

Følgende av KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll som vi har benyttet som kriterier, er vurdert oppfylt:

Anbefaling nr. 1 - Velge selskapsform ut fra formål og behov

Anbefaling nr. 2 - Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private

Anbefaling nr. 6 - Holde jevnlige eiermøter

Anbefaling nr. 7 - Som hovedregel bør sentrale folkevalgte oppnevnes som representanter i eierorganet

Anbefaling nr. 8 - Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter

Anbefaling nr. 9 - Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret

Anbefaling nr. 10 - Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser

Anbefaling nr. 11 - Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styrene

Anbefaling nr. 12 - Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrene

Anbefaling nr. 14 om numeriske vararepresentanter er ikke oppfylt, men det er ikke vektlagt i samlet konklusjon da det ikke er relevant for VEFAS IKS.

Anbefaling nr. 15 - Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet

Anbefaling nr. 19 - Sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften

Følgende av KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll som vi har benyttet som kriterier, er vurdert ***i liten grad, til dels eller ikke fullt ut oppfylt***:

Anbefaling nr. 5 - Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig. Vi registrerer at Hasvik kommune har utarbeidet lovpålagt eierskapsmelding og vedtatt denne i kommunestyret 10.09.2024.

Anbefaling nr. 13 - Som hovedregel bør styremedlemmer i morselskapet ikke sitte i styrene i datterselskaper

Anbefaling nr. 17 - Registrere styreverv i KS styrevervregister

Følgende av KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll som vi har benyttet som kriterier, er vurdert ***ikke oppfylt***:

Anbefaling nr. 3 - Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap

Anbefaling nr. 4 - Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret

Følgende bestemmelser i lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) er vurdert ***oppfylt***:

Revisor vurderer at gjeldende selskapsavtale for VEFAS IKS inneholder opplysninger i henhold til IKS-loven § 4. Vurderingen videre er at det foreligger en revidert og oppdatert skriftlig selskapsavtale som omfatter alle eierkommunene som til enhver tid deltar som eiere. Hasvik kommune har som deltaker i selskapet gjennom kommunestyret selv vedtatt avtalen og revisor vurderer dermed at IKS-loven § 4 er ***oppfylt***.

Videre vurderer revisor at Hasvik kommune har ***oppfylt*** IKS-loven § 6 ved at oppnevning av eierrepresentant og vararepresentant er blitt behandlet og vedtatt av kommunestyret.

Revisor vurderer at IKS-loven § 8 første ledd er ***oppfylt*** ved at krav om at representantskapets leder innkaller til representantskapets møter er ivarettatt.

Vi finner i vår gjennomgang det godtgjort at IKS-loven § 8 annet ledd er ***oppfylt*** ved det blir ivarettatt at innkalling til representantskapsmøte skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste. De enkelte deltakerne blir varslet med samme frist om innkallingen og sakslisten.

Bestemmelser angitt i eieravtalen om hvilke saker som skal behandles av representantskapet, er blitt overholdt for alle de syv møtene vi har undersøkt. Når det gjelder innkalling og saksliste viser alle protokollene fra møtene at disse er godkjent.

Når det gjelder den videre etterlevelsen av IKS-loven, vurderer revisor at IKS-loven §§ 18 og 20 om at representantskapet behandler budsjett og økonomiplan også er ***oppfylt***.

Som det framgår av vår rapport, har det ikke før høsten 2024 vært en politisk vedtatt eierskapsmelding for Hasvik kommune. En eierskapsmelding er nylig vedtatt, og kommunen oppfyller nå kommunelovens § 26-1 om å vedta eierskapsmelding minst én gang i valgperioden.

4 ANBEFALINGER

Revisor skal i eierskapskontroller gi anbefalinger til selskapseier når det er hensiktsmessig. Vi anbefaler Hasvik kommune å videreutvikle sine rutiner for oppfølging og kontroll av eierinteresser og eierstyring, herunder bør Hasvik kommune påse at det gis opplæring til folkevalgte om eierskap.

5 UTTALELSER

Revisor sendte 09.10.2024 et rapportutkast til faktagjennomgang og uttalelse til Hasvik kommune og VEFAS IKS:

VEFAS IKS ved daglig leder Jørgen Masvik ga i e-post 17.10. og 18.10.2024 noen tilbakemeldinger som førte til enkelte presiseringer i rapporten knyttet til informasjon om selskapet og dets drift. Videre svarte daglig leder at dokumentets oppbygging er logisk og at funnene er godt beskrevet.

Ordfører i Hasvik kommune Lars Adler Hustad, svarte revisjonen i e-post 16.10.2024, med en presisering om at kommunen vedtok sin eierskapsmelding i kommunestyret 10.09.2024, ved behandling av sak 59/24. Videre i sin uttalelse svarte ordfører at foreliggende rapport er grundig og god.

Kommunedirektør Erik Arnesen presiserte også med sitt svar i e-post 09.10.2024, at Hasvik kommune vedtok sin eierskapsmelding i kommunestyret 10.09.2024, ved behandling av sak 59/24. Videre svarte kommunedirektør at han har deltatt på de fleste eiermøtene som er blitt avholdt i VEFAS IKS siden disse ble innført.

Revisor har etter å ha mottatt uttalelser til rapporten innarbeidet informasjon om kommunens eierskapsmelding vedtatt av kommunestyret 10.09.2024. I skrivende stund er eierskapsmeldingen nylig vedtatt, og vi har derfor ikke gjort undersøkelser av oppfølgingen av eierskapsmeldingen.

6 REFERANSER

- Lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper (IKS-loven)
- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS (2020)⁵
- Selskapsavtale for VEFAS IKS
- Eieravtale for VEFAS IKS
- Hasvik kommune - Eierskapsmelding for perioden 2023-2027
- Relevante vedtak i kommunestyret, representantskapet og styret

⁵ Samtlige av KS sine anbefalinger er inntatt i vedlegg i denne rapportens kapittel 7

7 VEDLEGG

KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll:

1. Velge selskapsform ut fra formål og behov
2. Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private
3. Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap
4. Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret eller Fylkestinget
5. Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig
6. Holde jevnlige eiermøter
7. Som hovedregel bør sentrale folkevalgte oppnevnes som representanter i eierorganet
8. Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter
9. Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret
10. Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser
11. Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styrene
12. Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrene
13. Som hovedregel bør styremedlemmer i morselskapet ikke sitte i styrene i datterselskaper
14. Oppnevne numeriske vararepresentanter
15. Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet
16. Foreta en prinsipiell avklaring av godgjøring av styreverv
17. Registrere styreverv i KS styrevervregister
18. Sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon
19. Sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften
20. Avklare forholdet mellom kommunedirektøren og daglig leder av foretaket ved opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak
21. Sørge for at kontrollutvalget sikres god nok rammebetingelser for å utøve sin funksjon på en god måte

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater.

Selskapets eiere og oppdragsgivere er Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Nordland fylkeskommune og 51 kommuner fordelt på Nordland samt Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Alta, Bodø, Finnsnes, Hammerfest, Lakselv, Leknes, Narvik, Sortland, Svolvær og Tromsø.

Vi har 55 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 16 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i Hasvik kommune:

Avvik og varsling,

2024

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01612

Sak 30/24

FORSLAG TIL PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJONER I PERIODEN 2025- 2028 - HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Plan for eierskapskontroll i Hasvik kommune i perioden 2025- 2028 (vedlagt)
- Risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i Hasvik kommune 2025-2028 (vedlagt)

Sekretariatets forslag til vedtak – innstilling til kommunestyret:

Kontrollutvalget oversender sak om forslag til plan for forvaltningsrevisjoner i perioden 2025-2028 til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret i Hasvik kommune viser til oversendt sak 30/24 fra kontrollutvalget, med de fremlagte dokumenter «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 – Hasvik kommune» og «Plan for forvaltningsrevisjon for planperioden 2025-2028 for Hasvik kommune.

Kommunestyret godkjenner fremlagte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028 for Hasvik kommune, med følgende forvaltningsrevisjoner i prioritert rekkefølge:

1. Rekruttering, bemanning og kompetanse
 2. Helse, pleie og omsorg
 3. Grunnskole
 4. Åpenhet, innsyn og informasjon- offentlighetsloven
 5. Vannkvalitet i kommunale anlegg
- For å sikre nødvendig fleksibilitet i forhold til behov som kan dukke opp, delegerer kommunestyret myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i planen i løpet av planperioden. I denne sammenheng legges til grunn at kontrollutvalget før oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt undersøker om det under tiden kan ha skjedd vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsbildet som aktualiserer omprioriteringer i planen.

- Kommunestyret legger videre til grunn at hver enkelt forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 200-300 timer. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har i henhold til kommuneloven ansvar for å utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjoner. For innværende valgperiode skal plan for forvaltningsrevisjoner utarbeides innen utgangen av 2024.

Kommuneloven § 23-3 sier følgende om forvaltningsrevisjon:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Kontrollutvalget i Hasvik kommune vedtok i sak 26/23 å starte arbeidet med en risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planlegging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2025-2028. Sekretariatet har på vegne av kontrollutvalget koordinert prosessen og utarbeidet plandokumentene i henhold til risiko- og vesentlighetsvurderinger for områdene. Kontrollutvalget har aktivt deltatt i prosessen, kontrollutvalget har blant annet gitt innspill til valg av områder for risiko- og vesentlighetsvurderinger og innspill til prioritering av områder som skal inngå i planen. I planprosessen er det gjennomført to prosessmøter i kontrollutvalget, et åpent møte for innbyggere og næringsliv, samt innspill fra kommunedirektøren og revisjonen.

I henhold til Hasvik kommunes avtale om revisjonstjenester med KomRev NORD IKS, har Måsøy kommune fått tildelt 580 timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024-2027. Planforslaget bygger på den forutsetning at hver enkelt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 200-300 timer, jf. kapittel 2.1 i plandokumentet. Det innebærer at det kan gjennomføres 2- 3 prosjekter i en 4 års periode. Eventuelle avvik fra timerammen vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.

Kontrollutvalget har planprosessen i sak 11/ 24 behandlet sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger og på bakgrunn av det foreslått følgende prioritering av områder for forvaltningsrevisjon i perioden 2025-2028:

1. Rekruttering, bemanning og kompetanse
2. Helse, pleie og omsorg
3. Grunnskole
4. Åpenhet, innsyn og informasjon- offentlighetsloven
5. Vannkvalitet i kommunale anlegg

Planforslaget er basert på kontrollutvalgets vurderinger og prioriteringer gjennom planprosessen. Kontrollutvalget har fleksibilitet til å justere prioriteringene, legge til nye eller fjerne forvaltningsrevisjoner og eller eierskapskontroll i planforslaget. Dette gjelder også for kommunestyret. De prioriteringene som vedtas av kontrollutvalget vil bli innarbeidet i plandokumentet og oversendt til kommunestyret for behandling. Endelig oppdatering av planen vil bli gjort i henhold til kommunestyrets vedtak. Kommunestyret kan også gjøre endringer i planen før den vedtas, og disse endringene vil bli inkludert i det endelige plandokumentet.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til gjennomført planprosess, og viser til dokumentene «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2025 – 2028 Hasvikkommune» og «Plan for forvaltningsrevisjon for planperioden 2025-2028 for Hasvik kommune», utarbeidet av sekretariatet (Kusek IKS).

Sekretariatet har lagt kontrollutvalgets prioriteringer i sak 11/24 til grunn for prioriteringene i forslaget til plan for eierskapskontroll.

Den foreslåtte planperioden varer ett år lenger enn perioden ressursene er tildelt for, og det forutsettes at det tildeles ressurser som tilsvarer årsgjennomsnittet også for 2028. Dette forholdet kan skape en usikkerhet i forhold til ressurstilgangen i 2028, og som vil kunne påvirke gjennomføring av planen. Det er tatt høyde for det i forbeholdet om at kontrollutvalget kan gjøre endringer i planen. Det gir en viss fleksibilitet og rom for justeringer, dersom tildelingene for 2028 ikke blir som forventet. Kontrollutvalget vil kunne vurdere situasjonen og tilpasse ressursbruk eller aktiviteter deretter for å sikre at planen kan gjennomføres på en realistisk og ansvarlig måte.

November 2024

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJONER 2025-2028

HASVIK KOMMUNE

Vedtatt av kommunestyret i Hasvik kommune i sak xx/24, den ...2024

Behandlet i kontrollutvalget i sak 30/24, den 20. november 2024

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
Postboks 80 ,9501 ALTA
post@kusek.no
www.kusek.no

Innhold

1. OM FORVALTNINGSREVISJON.....	3
1.1 Formålet med forvaltningsrevisjon.....	3
1.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering.....	3
1.3 Plan for forvaltningsrevisjon.....	4
1.4 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon	4
1.5 Rapportering om gjennomført forvaltningsrevisjon	4
1.6 Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon	4
2. RAMMER FOR PLANEN.....	5
2.1 Tidshorisont og ressurser	5
2.2 Behandling i kontrollutvalget	5
2.3 Behandling i kommunestyret	5
3. PRIORITERTE OMRÅDER.....	6
3.1 Forslag til prioriterte områder for forvaltningsrevisjon	6
3.2 Kommunestyrets vedtatte prioriteringer for områder for forvaltningsrevisjon.....	6

1. OM FORVALTNINGSREVISJON

1.1 Formålet med forvaltningsrevisjon

Hensikten med forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort, ettersom kommunene står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller krav til kvalitet, mens sentrale myndigheter krever økonomisk effektivitet. Ofte er det et misforhold mellom kommunenes målsetninger og de tilgjengelige ressursene.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet, måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger, og regeletterlevelse.
- å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
 - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
 - kontrollutvalgets påse-ansvar med forvaltningen
 - ledelsens vurderinger av muligheter for mer sparsom/økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
 - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

1.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering

Det fremgår av kommuneloven at plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med vurderingen er at den skal identifisere mulige avvik, svakheter og uønskede hendelser i forhold til økonomi, produktivitet regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget i Hasvik kommune vedtok i sak 26/23 på møte 7. desember 2023 å igangsette arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2025-2028. Sekretariatet har gjennomført planprosessen i tråd med vedtaket, og kontrollutvalget har deltatt i hele prosessen og blant annet gitt innspill til områder for risiko- og vesentlighetsvurdering og innspill til prioritering av temaer og områder som skal inngå i planen for forvaltningsrevisjoner.

I planprosessen er det gjennomført:

1. To prosessmøter i kontrollutvalget

- Kontrollutvalget har hatt to møter med risiko- og vesentlighetsvurdering som tema, og har blant annet har gitt innspill til prioritering og valg av områder og valg.

2. Innspill fra kommunedirektør og revisjonen

- Både kommunedirektøren og kommunens revisjon har gitt innspill i planprosessen.

1.3 Plan for forvaltningsrevisjon

Det fremgår av kommuneloven at det er kontrollutvalget som har ansvar for at det blir utarbeidet en plan for gjennomføringen av forvaltningsrevisjon. For planperiode 2025 – 2028 vil det si innen utgangen av 2024.

Kommuneloven § 23-3 sier følgende om forvaltningsrevisjon:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Denne planen legger til grunn at kommunestyret delegerer slik myndighet til kontrollutvalget.»

1.4 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven § 23-2 et påseansvar med at det gjennomføres forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor, basert på vedtatte plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget velger tema og definerer formål og problemstillinger i bestillingen.

1.5 Rapportering om gjennomført forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets innstilling i behandling av rapporter etter forvaltningsrevisjon sendes fortløpende til kommunestyret i Hasvik for behandling der, og rapporteres også til kommunestyret gjennom kontrollutvalgets årsmelding.

1.6 Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon

Det fremgår av kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Det er ikke tidsbestemte lovkrav til når gjennomførte prosjekter skal oppfølges, men det naturlige vil være 1- 1 ½ år etter kommunestyrets behandling av den aktuelle forvaltningsrevisjonen som skal følges opp.

2. RAMMER FOR PLANEN

2.1 Tidshorisont og ressurser

Tidshorisont

Denne planen for forvaltningsrevisjoner har en tidsramme på fire år, og gjelder for planperiode 2025- 2028.

Ressurser

I henhold til Hasvik kommunes avtale om revisjonstjenester med KomRev Nord IKS, har Hasvik kommune fått tildelt 580 timer til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll for fireårsperioden 2024–2027. Dette utgjør et gjennomsnitt per år på 145 timer. Med en gjennomsnittlig timeramme på 200–300 timer per forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, innebærer det mellom 2-3 prosjekter i denne planperioden. Planperioden varer ett år lenger enn perioden ressursene er tildelt for, og det forutsettes i denne planen at det tildeles ressurser i 2028 som tilsvarer nåværende årsgjennomsnitt.

Forventet ressursbruk i antall timer til hvert prosjekt, foreslås i revisjonens overordnede projektskisse, og vedtas av kontrollutvalget. Projektskissen legges frem for kontrollutvalget før igangsettelse av prosjektet, og eventuelle avvik meldes til kontrollutvalget. Det gir kontrollutvalget en oversikt over tids- og ressursbruken for de enkelte prosjektene, og i forhold til gjennomføring av planlagte prosjekter i planperioden.

2.2 Behandling i kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide plan for forvaltningsrevisjon.

Forslag til plan for forvaltningsrevisjon skal i denne valgperioden (2023-2027) behandles i kontrollutvalget innen utgangen av 2024.

2.3 Behandling i kommunestyret

Plan for forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret selv etter innstilling fra kontrollutvalget.

3. PRIORITERTE OMRÅDER

3.1 Forslag til prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Sekretariatets forslag til plan for forvaltningsrevisjoner i perioden 2025-2028, er basert på kontrollutvalgets innspill til prioriteringer i planprosessen (sak 11/24).

Kontrollutvalget har behandlet forslag til plan for forvaltningsrevisjoner i perioden 2025-2028 i sak 30/24 og sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret i Hasvik kommune viser til oversendt sak 30/24 fra kontrollutvalget, med de fremlagte dokumenter «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 – Hasvik kommune» og «Plan for forvaltningsrevisjon for planperioden 2025-2028 for Hasvik kommune.

Kommunestyret godkjenner fremlagte plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028 for Hasvik kommune, med følgende forvaltningsrevisjoner i prioritert rekkefølge:

1. Rekruttering, bemanning og kompetanse
 2. Helse, pleie og omsorg
 3. Grunnskole
 4. Åpenhet, innsyn og informasjon- offentlighetsloven
 5. Vannkvalitet i kommunale anlegg
- For å sikre nødvendig fleksibilitet i forhold til behov som kan dukke opp, delegerer kommunestyret myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i planen i løpet av planperioden. I denne sammenheng legges til grunn at kontrollutvalget før oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt undersøker om det under tiden kan ha skjedd vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsbildet som aktualiserer omprioriteringer i planen.
 - Kommunestyret legger videre til grunn at hver enkelt forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 200-300 timer. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.

3.2 Kommunestyrets vedtatte prioriteringer for områder for forvaltningsrevisjon

Kommunestyret vedtok i sak **xx/24** at følgende områder prioriteres i planperioden 2025-2028:

April 2024

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2025-2028

HASVIK KOMMUNE

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
Postboks 80 ,9501 ALTA
post@kusek.no
www.kusek.no

INNHOUDSFORTEGNELSE

FORORD	3
1. INNLEDNING	4
1.1 BAKGRUNN OG HENSIKT MED RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING	4
1.2 ELEMENTER I RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGEN	5
1.3 DATAINNSAMLING	8
1.4 DATAGRUNNLAG	9
2. GENERELT OM KOMMUNEN	10
2.1 POLITISK OG ADMINISTRATIV ORGANISERING	10
2.2 ANTALL ANSATTE	11
2.3 FINANSIELLE NØKKELTALL	11
2.4 BEFOLKNINGSUTVIKLING	13
2.5 SELSKAPER OG EIERSKAP	13
3. VALG AV RISIKOOMRÅDER.....	14
3.1 KOMMUNEBAROMETERET	14
3.2 ANDRE OMRÅDER MED MULIG RISIKO	25
3.3 ANDRE INNSPILL	26
3.4 PRIORITERTE OMRÅDER FOR RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING.....	27
4. FORVALTNINGSREVISJON – ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET.....	28
4.1 SEKTOROVERGRIPENDE OMRÅDER.....	28
4.2 HELSE OG OMSORG	31
4.3 OPPVEKST OG KULTUR.....	35
5. FORVALTNINGSREVISJON -ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS FORETAK OG SELSKAPER ...	39
5.1 KOMMUNALE FORETAK.....	39
6. EIERSKAPSKONTROLLER-ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS UTØVELSE AV EIERINTERESSER	40
7. GJENNOMFØRTE OG FORVALTNINGSREVISJONER, EIERSKAPSKONTROLLER OG STATLIGE TILSYN	43
7.1 GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER	43
7.2 PRIORITERTE OG IKKE GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONER I PERIODEN 2021-2024	44
7.3 VARSLEDE STATLIGE TILSYN	45
8. FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER.....	46
8.1 I PRIORITERT REKKEFØLGE	46
8.2 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK I SAK 11/24	46

FORORD

Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er utarbeidet av Kusek IKS på oppdrag for kontrollutvalget i Hasvik kommune. Dokumentet danner grunnlaget for henholdsvis plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Planene vedtas av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

8. mai 2024

KUSEK IKS

Kate M. Larsen

Daglig leder/prosjektleder

Anne Berit Bæhr

Rådgiver

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og hensikt med risiko og vesentlighetsvurdering

I forbindelse med bestilling fra kontrollutvalget i møte 07.12.2023 har Kusek IKS gjennomført risiko- og vesentlighetsvurdering av Hasvik kommune sin virksomhet og i selskaper der kommunen har eierinteresser. Formålet med ROV-vurderingene har vært å skaffe relevant informasjon om de delene av virksomhetene i kommunen og selskapene der kommunen har eierinteresser som det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

ROV-vurderingene er systematisert og fremstilt i dette dokumentet på et overordnet nivå. ROV-vurderingene danner grunnlaget for kontrollutvalget sitt arbeid med planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for denne planperioden.

Kontrollutvalget er pålagt å utarbeide slike planer.¹ Planene skal vedtas av kommunestyret. Kommunestyret *kan deleger*e til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som Kusek IKS legger til grunne er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, det kan være kommuneloven, aksjeloven, lov om interkommunale selskaper, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer. Fokus i en forvaltningsrevisjon av selskapet er på selve selskapet, om det drives i samsvar med kommunestyret sine vedtak og betingelser, og om det drives i samsvar med lover og regler samt på en økonomisk forsvarlig måte.

I kommunelovens bestemmelser om egenkontroll framgår det at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide henholdsvis en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner, og en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

I kapittel 2 presenteres kommunens organisasjon og nøkkeltall. I kapittel 3 gjøres det rede for valg av tema/områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av. Den

¹ Kommuneloven § 23-2 første ledd.

konkrete vurderingen presenteres i kapittel 4-6. I kapittel 7 er det en oversikt over gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, statlige tilsyn. I kapittel 8 er det forslag til kommende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

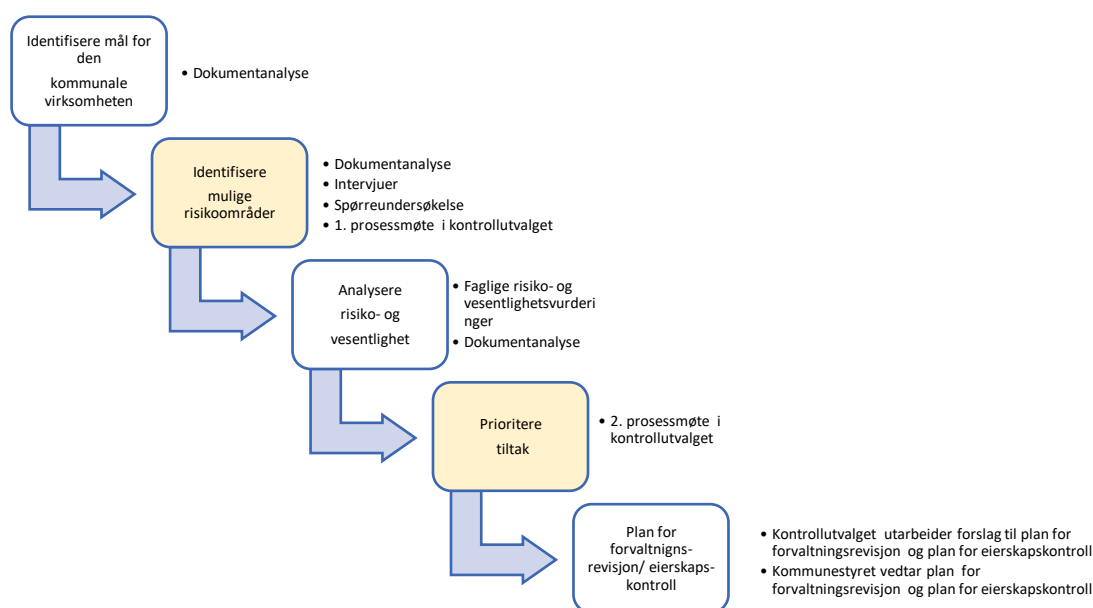
1.2 Elementer i risiko- og vesentlighetsvurderingen

Risiko- og vesentlighetsvurderingene som gjøres, er inspirert av COSO-rammeverket. COSO -rammeverkene er utarbeidet med tanke på ledelse og styring i alle typer virksomheter, og som kan anvendes både i privat og offentlig sektor.²

Elementer i risiko- og vesentlighetsvurderinger er følgende:

- Mål for kommunens virksomhet
- Risikofaktorer
- Risikovurderinger
- Vesentlighetsvurderinger
- Prioritering

Elementene inngår i den helhetlige planprosessen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og kan skisseres på denne måten:

Figur 1 Skisse for planprosess

² Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - en frivillig organisasjon i privat sektor som har som formål å forbedre kvaliteten på finansiell rapportering gjennom fokus på etikk i forretningslivet, effektiv intern kontroll og corporate governance.

I 2004 la COSO fram et nytt rammeverk – Enterprise Risk Management (ERM) – Integrated Framework.

1.2.1 Identifisering av mål for kommunens virksomhet

Kusek IKS har valgt å identifisere mål for kommunens virksomhet ut ifra følgende:

- Gjeldende lover og forskrifter (krav som er pålagt å levere til innbyggere kan forstås som mål for den kommunale virksomhet)
- Kommunale plandokumenter (mål oppnåelse)
- Vedtak og forutsetninger i kommunestyret
- Utnytte ressursene på best mulig måte i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv

Identifiserte mål behandles i kapittel 4 til 6.

1.2.2 Identifisering av risikofaktorer og risikoområder

Utgangspunktet for risikovurderingene er uønskede hendelser/ mangler / avvik – risikofaktorer – som kan inntreffe og true måloppnåelsen i kommunen.

Uønskede hendelser kan blant annet inntreffe med hensyn til følgende områder:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet
- Måloppnåelse

I identifiseringen av risikoområder har Kusek IKS lagt følgende kriterier til grunn for valg av tema/områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av:

1. Kommunebarometeret – områdene hvor karaktersettingen indikerer at tilstanden ikke er tilfredsstillende
2. Andre temaer/områder med risiko for avvik, mangler eller uønskede hendelser
3. Temaer/områder foreslått av kontrollutvalg, folkevalgte, revisor eller andre

Identifisering av risikoområder behandles i kapittel 3.

1.2.3 Risikovurderinger

Risikovurderinger er sammensatt av tre ulike elementer, og vurderes i betydningen av de mulige framtidige hendelsene og sannsynlighet:

- Vurdering av konsekvens
- Vurdering av sannsynlighet
- Risikoreduserende tiltak

Vurdering av konsekvens

Med konsekvens menes den betydning det vil ha for kommunens måloppnåelse, dersom de ulike risikofaktorene inntreffer og som kan utgjøre en risiko for at kommunen ikke når sine mål.

Vurdering av sannsynlighet

Med dette menes sannsynlighet for at en risikofaktor kan inntreffe. Ved vurdering av sannsynlighet er det tatt utgangspunkt i tidligere hendelser og endringer i omgivelsene som kan ha påvirkning for sannsynligheten.

Risikoreduserende tiltak

Risikoreduserende tiltak er eventuelle tiltak som kommunens ledelse har iverksatt for å redusere muligheten for at måloppnåelse ikke inntreffer, og som reduserer virkningene dersom risikofaktorene likevel slår til. På et overordnet nivå er det kartlagt hvilke tiltak som er etablert i kommunen og vurdert i hvor stor grad disse har risikoreduserende effekt, sett mot konsekvens av og sannsynlighet for at uønskede hendelser inntreffer.

Risikovurderinger beskrives i kapittel 4 til 6.

1.2.4 Vesentlighetsvurderinger

Vesentlighetsvurderinger innebærer en samlet vurdering av alvorsgraden som den enkelte faktor representerer i forhold til måloppnåelse. Aktører med ulikt ståsted kan ha svært ulik oppfatning av hva som er vesentlig.

Vesentlighet vurderes ut fra ulike perspektiv:

Fra brukerperspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentlig.

Fra medarbeiderperspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentlig.

Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til samfunnet og miljøet, herunder omdømme.

Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av tjenesteområdets driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter, samt forskjeller i forhold til sammenlignbare kommuner med mer.

Fra et organisatorisk perspektiv, vurdert ut ifra elementer som styring, kontroll, ledelse og rapportering.

Fra et politisk perspektiv, vurdert ut ifra ulike tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv (oppfatning av vesentlighet kan variere mellom politiske grupperinger)

Vesentlighetsvurderinger beskrives i kapittel 4 til 6.

1.2.5 Prioritering av risiko-områder

Prioriteringen av risikoområder gjøres ut fra trafikklysmodellen etter en faglig-/skjønnsmessig vurdering, og brukes som et utgangspunkt til prioritering av tiltak.

	Høy	På områder som er merket rødt mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være høy risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.
	Middels	På områder som er merket gult mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være middels risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.
	Lav	På områder som er merket grønt mener Kusek IKS på bakgrunn av fremlagte data og analyser, at det kan være lav risiko for enten manglende produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelsen eller effektivitet.

Figur 2 Trafikklysmodell

1.3 Datainnsamling

Statistikk og diverse målinger

Offentlig statistikk er hentet fra offentlige tilgjengelige databaser som for eksempel KOSTRA, kommunebarometer, åpenhetsindeksen, effektivitetsanalysen, kommunetesten og KS sin statistikk om sykefravær.

Statistikk gir mulighet for å sammenligne tall som gjelder for Hasvik kommune med andre kommuner av tilsvarende størrelse og økonomiske rammebetingelser.

Kommunale dokumenter

Dokumentene som er gjennomgått er i hovedsak informasjon fra Hasvik kommunes hjemmeside, herunder årsberetning, budsjett og handlingsprogram.

Intervju og innspill

I prosessmøtene til kontrollutvalget kan for eksempel ordfører, gruppeledere, kommunedirektør, andre administrative ledere, tillitsvalgte, mv. inviteres til møtene. De inviterte får tilsendt forrige ROV og spørsmål til forberedelse før møtet. Spørsmål kan blant annet være:

- På hvilke områder er det risiko for at kommunen og selskaper der kommunen har eierandeler ikke når sine målsettinger, ikke oppfyller

lovkrav, eller utnytter ressursene dårlig?

- b. På hvilke tjenesteområder/kommunalt eide selskaper er det behov for forvaltningsrevisjon?

Det kan også være aktuelt å gjennomføres intervju runder/spørreundersøkelser.

Kontrollutvalg

Det er gjennomført prosessmøter hvor kontrollutvalget har drøftet valg av områder/tema for risiko- og vesentlighetsvurderinger som tas med i de videre vurderinger.

Kontrollutvalget diskutere informasjonen som kommer frem under prosessmøtene og informasjonen systematiseres ved hjelp av trafikklys-modellen. Kontrollutvalget prioriterer tema/områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunens revisor

Kommunens revisor sine løpende rapporteringer til kontrollutvalget tas med i vurderingene samt konkrete innspill på områder de anser det kan være risiko på.

1.4 Datagrunnlag

I arbeidet med innhenting av informasjon har Kusek IKS blant annet sett til følgende kilder:

- Årsrapporter/årsmeldinger og årsregnskap
- Årsbudsjett og økonomiplaner
- Kommuneplanens samfunnsdel og planstrategier
- Fag- og temaplaner (for eksempel kompetanseplan)
- Kommunedelplaner
- Retningslinjer og reglement
- Eierskapsmelding
- Protokoller fra møter i kommunestyret
- Drøfting i kontrollutvalg/intervju/spørreundersøkelser
- Offentlig statistikk
- Kommunebarometeret
- Statsforvalterens kommunebilde med analyse av den enkelt kommune
- Tidligere gjennomførte revisjoner
- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller
- Sekretariatets generelle kjennskap til kommunen og erfaring på områdene
- Saker i media
- Kommunens hjemmeside
- Relevant lovverk
- Statlige tilsyn

2. GENERELT OM KOMMUNEN

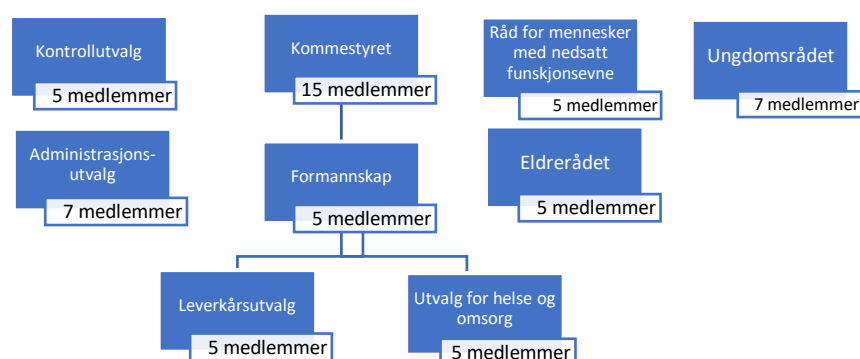
Her presenteres generell informasjon om kommunen, analysedelen er i kapittel 4.

2.1 *Politisk og administrativ organisering*

Hasvik kommune styres etter formannskapsmodellen, som for øvrig er den mest vanlige modellen i kommunene. Dette innebærer at formannskapet som utøvende politisk organ velges av kommunestyret etter partienes forholdsmessige representasjon i kommunestyret. Delegasjon til formannskap, utvalg, råd og nemnder er gitt i kommunens delegasjonsreglement.

Formannskapet er også økonomiutvalg, planutvalg, skatteutvalg, havnestyre, næringsutvalg, dispensasjonsutvalg, skiltutvalg, valgstyre og klageutvalg. Kommunestyret har oppnevnt levekårsutvalg og utvalg for helse og omsorg med særskilt ansvar. Kommunen har også administrasjonsutvalg, eldreråd, ungdomsråd, og råd for personer med funksjonsnedsettelse hvor medlemmene er politisk utnevnt.

2.1.1 Organisasjonskartet politisk organisering

Figur 3 Politisk organisering i Hasvik kommune, Kilde: Hasvik kommunes reglement for styre, råd og utvalg, vedtatt 22.11.2023.

2.1.2 Organisasjonskartet administrativ organisering

Figur 4 Administrativ organisering i Hasvik kommune, Kilde: www.hasvik.kommune.no

2.2 Antall ansatte

Kommunen hadde ved inngangen av året 165 årsverk.³

2.3 Finansielle nøkkeltall⁴

Beskrivelse	Måltall	2022	2021
Netto driftsres. i % av driftsinnt.	Minst 2 %	6,5 %	4 %
Lånegjeld* i % av driftsinnt.	Maks 60 %	42 %	34 %
Disp.fond i % av driftsinnt.	Minst 10 %	32 %	28 %

* Lånegjeld minus ubundet inv. fond.

Følgende handlingsregler er vedtatt av kommunestyret:

- 1) Netto driftsresultat minst 2 % av driftsinntekter
- 2) Gjeldsgrad på maksimalt 60 % av driftsinntekter
- 3) Disposisjonsfond minst 10 % av driftsinntekter

³ Årsmelding 2022 Hasvik Kommune

⁴ Årsmelding 2022 Hasvik kommune

Handlingsregel nr. 1:

Netto driftsresultat uttrykker andelen av årets driftsinntekter som ikke er blitt benyttet til dekning av årets driftsutgifter, og som derfor er avsatt til fond, til finansiering av investeringer, eller er ubrukt. Det er netto driftsresultat som er det viktigste måltallet for kommunene. Sammen med andre indikatorer brukes det til å analysere kommunens økonomi. Generelt er et godt netto driftsresultat en indikator på at kommunen har økonomisk handlefrihet.

Tidligere var det anbefalt av teknisk beregningsutvalg at gjennomsnittlig netto driftsresultat burde være på minst 3 % av driftsinntektene. Det anbefalte nivå er senere endret til 1,75 %. Hasvik kommune har som mål at netto driftsresultat skal være på minst 2 %. I 2023 var netto driftsresultat – 0,7 % av driftsinntekter, som er vesentlig lavere enn vedtatt måltall for Hasvik kommune.

Kommunedirektøren skriver i årsmeldingen at med unntak av 2023 og pandemiåret 2020, har Hasvik kommune de siste 10 årene driftet med vesentlig høyere margin enn anbefalt minimum.

Handlingsregel nr. 2: Netto lånegjeld

Anbefaling fra teknisk beregningsutvalg er at netto lånegjeld ikke skal overstige 80 % av brutto driftsinntekter. Måltallet for nettolånegjeld er på 60 %. I 2023 utgjorde netto lånegjeld 59 % av driftsinntektene. Hasvik kommune er innenfor måltallet.

Kommunedirektør skriver i årsrapporten at kommunestyret har i desember 2023 vedtatt å justere måltallet. Nytt måltall gjeldende fra 2024 gjeldsgrad på 100 % av brutto driftsinntekter.

Hasvik kommune har over tid hatt lav gjeld og gode fondsreserver. Gjelden er imidlertid raskt økende, og kommunedirektøren antyder at dersom denne utviklingen fortsetter vil gjeldsgraden ved utgangen av økonomiperioden bli svært krevende å håndtere.

Handlingsregel nr. 3: Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon. Kommunen bør til enhver tid ha en "buffer" til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Kommunen vil automatisk sikre denne "bufferen" dersom store deler av et positivt netto driftsresultat årlig avsettes til disposisjonsfond. Når disposisjonsfondet har nådd en viss størrelse, kan fondet bidra til at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Anbefaling for kommuner er at disposisjonsfondet bør være på mellom 7 - 10 %.

Hasvik kommune har et mål om at disposisjonsfondet skal være over 10 % av driftsinntekter. I 2023 var disposisjonsfondet på 30 %. Disposisjonsfondet har hatt en liten nedgang fra året før.

2.4 Befolkningsutvikling

KOSTRA- tall for Hasvik viser følgende befolkningsutvikling i Hasvik kommune for 2021-2023:

	Befolkning ved utgangen av kvartalet		
	2021K4	2022K4	2023K3
K-5616 Hasvik	964	970	967

Kilde: SSB (tabell 01222)

2.5 Selskaper og eierskap

Eierskap i følgende heloffentlige eide selskap:

Selskapsnavn	Selskapets formål	Eierandel
Interkommunalt Arkiv IKS (IKA FINNMARK IKS)	Arkiv	1,30%
Vest-Finnmark avfallsselskap IKS (VEFAS IKS)	Renovasjons-tjenester	6,86%
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS (Kusek IKS)	Sekretariats-tjenester	7,69%
Vefik IKS	Revisjon – under avvikling	
Komrev Nord IKS	Revisjon	0,37%
Hammerfest Energi Holding AS	Utvikle kostnadseffektiv energi løsninger	10%

Kilde: intern statistikk

3. VALG AV RISIKOOMRÅDER

3.1 *Kommunebarometeret*

Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres 356 kommunene etter 155 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer. Hasvik kommune er rangert på plass:

Figur 5 Rangering av Hasvik kommune i kommunebarometeret. Kilde Kommunalrapport

I de fleste tilfeller er målingene knyttet til kvalitet eller kapasitet på kommunens tjenestetilbud, men det kan også dreie seg om overgripende forhold som økonomisk tilstand og utvikling. Det er i den sammenheng naturlig å gjøre en nærmere vurdering av områdene hvor kommunen ifølge Kommunebarmeteret presterer svakt, samt om det skal gjøres en risiko- og vesentlighetsvurdering av sektoren eller spesifikke deler av den.⁵ Kusek IKS presenterer i dette kapittelet i sin helhet slik den er framstilt i Kommunebarmeteret.

Kusek IKS anser i denne sammenhengen en **karakter lavere enn 3 som indikasjon på at kommunens prestasjon er utilfredsstillende**. Karakterer som er knyttet til mer generelle forhold i kommunen, og ikke nødvendigvis sier så mye om kvalitet eller kapasitet på kommunens tjenester (for eksempel kinobesøk per innbygger), er ikke vektlagt i risiko- og vesentlighetsvurdering.

⁵ I noen tilfeller har det ikke vært mulig å beregne nøkkeltall fordi det ikke er publisert tall av personvern hensyn eller fordi kommunen ikke har rapportert noen tall på området. På disse områdene er det ikke satt karakter.

3.1.1 Grunnskole

Tabell 1: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Grunnskole 337 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	4.07	3.98	3.69	6	6
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år				6	
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år		2.31		1	1
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³					
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³					
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³					
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	3.59	2.63	2.28	4.12	1.33
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	6	2.75	1.14	1.98	2.93
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	2.62	3.36	1	1	1
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	3.13	1.9	2.97	2.49	5.06
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år					
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år					
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	1.32	1.24	1	1	1
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år		4.09	3.42	2.48	3.01
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år		3.16	3.19	1	2.54
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	2.78	2.7		1	1
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	3.25	3.11	4.63	3.64	3.12
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	6	4.81	6	5.05	6
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	1	2.05	1	1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer lavt på andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk på 1-7 trinn. Samt andel lærere som oppfyller kravene til undervisning i 1-7 trinn, fysisk aktivitet på 5-7 trinn. Videre andel elever med spesialundervisning 8-10 trinn, snitt siste år og andel elever som får leksehjelp, 8-10. trinn.

Kusek IKS vurdering

Hasvik kommune scorer lavt på flere områder i grunnskolesektoren, spesielt på barnetrinnet. På enkelte nøkkeltall er det ikke ført opp statistikk i kommunebarometeret, enten som følge av at Hasvik kommune ikke har gjennomført Ungdata undersøkelse de siste årene eller at det er utilstrekkelig data. I oppvekstprofilen for Hasvik kommune 2023, utarbeidet av Folkehelseinstituttet, kommer det fram at Hasvik kommune har ligger signifikant dårligere enn landet og fylket for øvrig når det gjelder de laveste mestringsnivå i lesing i 5.trinn (31 %) og skrijving i 5. Trinn (41%). Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon på området spesialundervisning i 2022.

Kusek IKS vil på bakgrunn av dette gjennomføre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av området. I tillegg *Rekruttering, bemanning og kompetanse* som er et gjennomgående tema i alle sektorene.

3.1.2 Pleie og omsorg

Tabell 2: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Pleie og omsorg 347 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	1.12	1.09	1	1	1
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	2.11	1.67	1		1
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	1.97	2.03	1.95	2.06	2.25
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	3.66	3.61	3.61	3.51	3.62
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	3.66	2.29	1.25	2.72	1
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	1.7	2.75	2.34	2.34	2.8
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	5.18	6	6	6	6
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁶					
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	6	6	6	6	6
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	1.07	1.78	1.26	1.33	4.04
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager			1	1	1
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	3.06	3.24		3.43	1
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	1	2.42			
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år				6	
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år					
PO16 Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	3.97	4.42	6	6	3.91
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier			3.25	3.24	
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter					
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	3.63	3.55	3.88	4.1	3.73

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer spesielt lavt på andel ansatte med fagutdanning, andel beboere i institusjon med omfattende bistandsbehov, tid med lege på sykehjem. Samt andel vedtak om helsetjenester i hjemmet og døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter.

Kusek IKS vurdering

Hasvik kommunes karakterer innenfor pleie- og omsorgssektoren er gjennomgående lave. Kommunedirektøren skriver i årsmeldingen at det har vært utfordrende å rekruttere ansatte i helsesektoren. Pleie og omsorg var vurdert og prioritert som ett risiko område for forvaltningsrevisjon i forrige planperiode, blant annet fordi terskelen for å få hjemmetjenester er blitt høyere. Dette forholdet indikerer at det er risiko for at ikke alle som har behov for hjemmetjenester får det. Det lave generelle kompetansenivået tilsier at det er risiko for at kvaliteten på tilbudet ikke er tilfredsstillende. Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på området i forrige periode.

Kusek IKS vil gjøre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av tjenesteområdet, og i tillegg *Rekruttering, bemanning og kompetanse* som er et gjennomgående tema i alle sektorene.

3.1.3 Barnevern

Tabell 3: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Barnevern 290 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	1	1	1	1	1
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	5.02	6	3.34	4.66	2.45
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	1.41	2.36	2.71	4.75	3.5
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem					
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	6	6	6	6	6
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	3.62	3.5	4.13	3.49	3.49
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	2.94	2.03			
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	5.1	5.02			
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	5.15	4.65	3.9	3.6	2.7
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	4.36	4.5	5.52	5.23	5.32
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	3.35	3.57	3.65	3.6	3.57
BV13 Hvor mange av de siste fire årene har kommunen hatt brukerundersøkelse i barnevernet?	1	1	1	1	1

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer jevnt over godt på barnevern med unntak på andel barn i barnevernet, andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, og andel barn under omsorg som har omsorgsplan samt brukerundersøkelser.

Kusek IKS vurdering

Hasvik kommune har til dels jevnt over gode score med noen unntak. Statsforvalterens tilsyn fra 26.05. 21, konkluderte med at Hasvik kommune ikke sikrer at alle undersøkelser er tilstrekkelig og forsvarlig gjennomført. Barneverntjenesten skriver i tilstandsrapport for 2022 at de jobber med å lukke avvikene i tilsynet i henhold til en plan som godkjent av statsforvalteren.

Kusek IKS vil derfor ikke gjøre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.4 Barnehage

Tabell 4: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Barnehage 303 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	3.31	3.72	5.26	3.77	4.54
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager					
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	2.51	2.03	1.76	1	1
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen					
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	2.9	1.82	1.34	1	1
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning					
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	4.27	6	6	6	6
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	3.23	3.79	2.85	2.88	3.13
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	3.58	3.56	3.08	2.68	2.7
BH10 Antall barn per barnehage	5.52	5.85	6	6	6
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	3.7	4.13	6	6	6
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager					
BH13 Andel 1-5-åringar med barnehageplass	1.93	1.69	1	1.29	2.58

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer jevnt over godt på området, men svært lavt på formell kompetanse, andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage og andel barn med barnehageplass.

Kusek IKS vurdering

Hasvik kommune har svært lave karakter på sentrale nøkkeltall når det gjelder pedagogisk kompetanse i barnehagen. Kommunedirektøren skriver i årsmeldingen 2023 at barnehagen drives med dispensasjon fra pedagognorm, på tre av fem.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark planlegger å gjennomføre tilsyn av barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn i 2024.

Kusek IKS vil derfor ikke gjøre en ytterlig risiko- og vesentlighetsvurdering av barnehagetjenesten. Rekruttering, bemanning og kompetanse er et gjennomgående tema i alle sektorer, og Kusek IKS skal gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av temaet for hele organisasjonen.

3.1.5 Helse

Tabell 5: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Helse 333 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	6	6	6	4.21	3.5
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	6	6	6	6	6
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	6	6	2.4	2.87	1
HE04 Andel ledige listeplasser	6	6	6	6	3.73
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år					
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	1	1	1	1	1
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte					
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ¹⁰	2.47	3.92	2.91	2.66	1
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår	2.65	6	3.47	3.15	3.32
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager			6	6	6
HE11 Vaksine, 2-åringer	2.95	2.94	2.79	2.55	
HE12 Vaksine, 9-åringer					
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ¹¹	6	6	6	6	
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	2.77	3.44	3.62	3.58	3.44

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer jevnt over godt på helse. Unntak er andel av fastlegelistene som mangler lege, årsverk av psykiatriske sykepleiere og antall sykehusopphold per 1000 innbyggere.

Kusek IKS vurdering

Karakterene på helse-området i Hasvik kommune indikerer at tilstanden er jevnt over tilfredsstillende. Kommunedirektøren skriver årsmeldingen at kommunen opplever at det er vanskelig å rekruttere kommuneleger og kommunen leier inn vikarleger. Rekruttering, bemanning og kompetanse er et gjennomgangstema i flere sektorer.

Kusek IKS vil derfor kun gjennomføre en risiko- og vesentlighetsvurdering av rekruttering, bemanning og kompetanse for hele organisasjonen.

3.1.6 Sosialtjenesten

Tabell 6: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Sosialtjenesten 99 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	2.92	1	1	4.34	3.06
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	3.03	2.22	2.1	3.33	3.83
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	3.42	3.11	2.57	1	3.8
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹⁵					3.26
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	3.05	2.13	2.07	3.53	3.38
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	3.26	2.41	2.65	3.4	4.77
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	3.94	4.1	4.31	6	6
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	1	1	1	1	1
SOS09 Årverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	1.36	1.28	1	3.5	3.57
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	2.24		1.73	1.86	2.99
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad				1	

Kilde: Kommunal Rapport

Hasvik kommune scorer gjennomsnittlig bra på sosialtjenester, unntak er mottakere av kvalifiseringsstønad.

Kusek IKS vurdering

I 2024 skal statsforvalteren gjennomføre landsomfattende tilsyn som skal undersøke om Nav- kontorene tilbyr økonomisk rådgivning til personer som er i en vanskelig økonomisk situasjon. Den totale karakteren på området tilsier at det ikke er nødvendig å gjennomføre risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.7 Kultur

Tabell 7: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Kultur 291 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
KUL01 Besøk i folkebibliotek per innbygger	1.38	1.44	1.59	1.56	1.78
KUL02 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ¹⁹	1.31	1.57	1	2.48	1.19
KUL03 Utlån per innbygger	1.35	1.39	1	1	1.71
KUL04 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	3.19	2.89	3.31	2.92	2.48
KUL05 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	1.23	1.05	1.05	2.25	1
KUL06 Kinobesøk per innbygger	2	1.79	2.08	2.14	1.75
KUL07 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger ¹⁹	1.85	1.67	1.23		3.5
KUL08 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	2.26	2.09	1.89	2.58	1.85
KUL09 Antall timer i kulturskolen, per elev ¹⁹	2.38	2.17	1.87	2.54	3.53
KUL10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år					
KUL11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	6	6	6	3.86	4.01

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer jevnt over lavt på kultur-sektoren. Unntaket der de har høy score er andel av kulturutgifter som er overført til frivillige.

Kusek IKS vurdering

De mange lave karakterene i kommunebarometeret på dette området tilsier at området burde ses nærmere på. I folkehelseinstituttets oppvekstprofil og folkehelseprofil for 2023 foreligger det ikke noen data for indikatorer for fritid og nærmiljø. I økonomiplan for 2023-2026 er det budsjettet med årlige beløp på kr. 279.500 i en 4 årsperiode for å legge til rette for lek, aktiviteter, kulturtilbud, naturopplevelser og fritidstilbud, både på kulturmidler og støtte til idrettslag/frivillighet.

Vi vil derfor ikke gjøre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.8 Klima og natur

Tabell 8: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Klima og natur 258 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
KLNO1 Formålsbygg, energibruk per kvm	1	1	1	1	1
KLNO2 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ²⁷	3.54	3.32	3.49	3.72	4.15
KLNO3 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ²⁷	2.74		5.69	3.71	4.07
KLNO4 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra Klimasats ²⁸					
KLNO5 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb.					
KLNO6 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	1	1	1	1	1
KLNO7 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	2.02	2.16	1.07	3.26	2.78
KLNO8 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand ²⁹	6	6	6	6	6
KLNO9 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial ²⁹	4.68	4.68	4.68	4.68	4.68
KLNO10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ³⁰		5.32	3.21	4.94	
KLNO11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ³¹		6	6		
KLNO12 Vernet areal km2 på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ³²			1	1	3.98
KLNO13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	6	6	6	5.78	5.75
KLNO14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	4.18	4.28	5.68	5.57	5.67
KLNO15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	3.44	3.52	2.9	3.33	2.77

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer jevnt over godt på området med unntak på områdene: areal formålsbygg per innbygger, avfallsgjenvinning og andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende.

Kusek IKS vurdering

At kommunen har jevnt over gode score og det tilsier at området ikke bør ses nærmere på. Kusek IKS vil derfor ikke gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.9 Saksbehandling

Tabell 9: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Saksbehandling 318 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid		6	5.79		
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist			4.44		
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	5.15				
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn		1	1		
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	5.43	5.45	5.77	5.46	5.45
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan				6	
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner				1	
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	5.88	5.88	6	5.89	5.9

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune har jevnt over gode karakterer på områdene som er besvart, men Hasvik kommune har ikke innrapportert/mangler data for plan- og byggesaksbehandling for de siste årene.

Kusek IKS vurdering

Karakterene på nøkkeltall som er innrapportert indikerer en jevnt over tilfredsstillende tilstand på saksbehandlings-området. Nøkkeltall om saksbehandlingstid og oppfølging av byggesaker er ikke oppgitt, men ifølge SSB⁶, behandles det om lag 6-10 byggesøknader i året i perioden 2020-2022 og det er ikke behandlet noen dispensasjonssøknader i perioden. Ingen byggesøknader er avslått eller at klage er sendt videre til Statsforvalteren i Trom og Finnmark ut fra innrapporterte tall.

Kusek IKS vil derfor ikke gjennomføre en risiko- og vesentlighetsvurdering av det spesifikke områdene.

⁶ SSB tabell 12676

3.1.10 Vann, avløp og renovasjon

Tabell 10: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Vann, avløp og renovasjon 139 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	3.81	3.93	4.39	4.09	4.12
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	6	6	6	6	6
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	6	6	6	6	6
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	6	6	3.09	6	6
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	6	3.22	3.23	3.22	3.21
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	6	3.48	1	5.86	6
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	4.88	4.89	4.89	4.89	4.87
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år					
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder					
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp		3.84		2.18	1.77
VA11 Alder på spillvannsnett	2.59	2.56	2.63	2.6	2.55
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekra	6	6	4.96	4.89	4.98
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett		1	3.12	3.28	1
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	6	6	1	1	6

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer jevnt over godt på dette området. Unntakene er spillvann og antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett.

Kusek IKS vurdering

Karakterene på området indikerer en jevnt over tilfredsstillende tilstand på området. Samtidig har det vært flere medieoppslag på oversvømmelse av kloakk og vannkvalitet i Hasfjorden. Hasvik kommune har 5 forskjellige vannverk ifølge Helseoversikt 2023-2027.

I årsmelding 2022 sies følgende:

«Hasvik vannverk driftes uten driftsforstyrrelser og produserer drikkevann av høy kvalitet. Breivikbotn vannverk produserer drikkevann av god kvalitet. Sørvær vannverk har stabil produksjon av drikkevann med god kvalitet. Kommunen eier i tillegg to små vannforsyningsanlegg på Breivik og i Hasfjord. Disse anleggene tilfredsstill ikke dagens krav».

I økonomiplan for 2023-2026 skal det i 2023 gjøres utbedringer ved Breivikbotn renseanlegg for å bedre vannkvaliteten. I Økonomiplan 2024-2027 kan vi ikke se at det er planlagt utbedringer ved vannforsyningsanlegg i Hasfjord.

4.2 Drikkevannskvalitet

Andelen personer tilknyttet vannverk (vannforsyningssystem) med ulik kvalitet på drikkevannsforsyningen med hensyn til E. coli og leveringsstabilitet (ikke-planlagte avbrudd i vannforsyningen) i prosent av befolkningen tilknyttet vannverk som forsyner minst 50 personer.

	2017	2018	2019	2020	2021
hygienisk kvalitet	100	100	100	100	100
leveringsstabilitet	100	100	82	82	100

Kilde: [Kommunehelsa statistikkbank](#)

Tallene er årlige og omfatter både private og kommunale vannverk. I vurderingen av befolkningens drikkevannskvalitet, må det derfor tas hensyn til hvor stor andel av befolkningen som er tilknyttet slike vannverk og som man da har informasjon om.

I Hasvik kommune har man fem forskjellige vannverk:

1. Sørvær vannverk → Dekker alle helårsboliger på Sørvær.
2. Breivik vannverk → Dekker alle helårsboliger på Breivik. Ikke renset vann.
3. Breivikbotn vannverk → Dekker alle helårsboliger i Breivikbotn.
4. Hasvik vannverk → Dekker alle helårsboliger utenom boliger på Skippernes.
5. Hasfjord vannverk → Dekker alle helårsboliger med ett unntak. Ikke renset vann.

Vi vil derfor ikke gjennomføre en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av de spesifikke områdene under forutsetning av at kommunene jobber med å utbedre/tilfredsstille dagens krav til drikkevann. I tillegg føres det statlig tilsyn med vannkvalitet av Mattilsynet.

3.1.11 Økonomi

Tabell 11: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Økonomi 69 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3.58	3.01	2.21	3.83	2.37
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	3.46	3.52	2.31	3.49	3.68
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3.65	2.33	1.77	3.32	3.73
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ⁴⁰	3.98	3.85	3.79	3.79	3.86
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	3.69	3.13	3.29	3.65	4.03
ØK06 Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	4.46	4.33	4.85	4.88	4.17
ØK07 Endring i netto renteesponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	3.65	3.21	3.4	3.66	3.2
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, eksl. avdrag	3.86	3.83	3.94	3.57	4
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	4.56	4.33	5.05	5.32	4.94
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	4.84	5.41	5.56	4.94	4.63
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	3.42	3.42	2.69	3.53	2.64

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen for Hasvik kommune viser tilfredsstillende karakterer på de fleste nøkkeltall. Unntakene er driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter og oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter.

Kusek IKS vurdering

Kommunedirektøren skriver i årsmeldingen for 2022 at kommunen har god økonomi. Kommunedirektøren påpeker i årsmeldingen for 2023 at driftsresultatet i 2023 viser hvor raskt økonomien kan endre seg, fra et mindreforbruk i 2022 til et negativt netto driftsresultat i 2023.

Finansielle nøkkeltall på området viser at Hasvik var godt innenfor på vedtatte måltall i 2022, men utviklingen i 2023 viser en negativ tendens. Kusek IKS mener derfor det ikke er grunn til å gjøre en risiko- og vesentlighetsvurdering av området.

3.1.12 Kostnadsnivå

Tabell 12: Kommunebarometeret, Hasvik kommune, Kostnadsnivå 277 plass

	2018	2019	2020	2021	2022
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.48	3.22	3.02	3.24	3.2
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.2	2.96	1	2.98	3.16
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4.04	4.15	6	5.56	4.62
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.19	1	1	2.88	3.13
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.39	3.23	3.04	3.45	3.17
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2.55	2.58	1	2.82	3.05
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.36	3.28	3.29	3.86	3.9

Kilde: Kommunal Rapport

Tabellen viser at Hasvik kommune scorer gjennomsnittlig bra for kostnadsnivå.

Kusek IKS vurdering

Dette området er etter vårt syn lite hensiktsmessig å overføre direkte til en risiko- og vesentlighetsvurdering. Vi anser det mer formålstjenlig å trekke kostnadsnivået inn i vurderingen av risiko på de respektive tjenesteområdene.

3.2 Andre områder med mulig risiko

Andre områder med mulig risiko knyttet til blant annet sektorovergripende funksjoner er vurdert av Kusek IKS, og følgende områder og tema fremheves:

Område og tema	Risikofaktorer	Aktuelt
Rekruttering, bemanning og kompetanse	Vanskelig å rekruttere fagfolk til de ulike sektorene	X
Folkehelse	Stor andel unge mellom 15-24 år som faller utenfor Stor andel unge som får stønad til opphold Stor andel barn på barnevernstiltak	X
Bosetning av flyktninger	Lærer i voksenopplæring	X

	Manglende vedtak om bosetning av flyktninger i 2023 og 2024	
Politisk og administrativ – Saksbehandling og effektivering av politiske vedtak	Risiko for at manglende realisering av vedtak fattet i folkevalgte organer	X
Åpenhet, innsyn og informasjon – offentlighet	Hasvik kommune scorer veldig lavt i åpenhetsindeksen	X

3.3 Andre innspill

3.3.1 Forslag fra kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Hasvik kommune er opptatt av **bruker perspektivet** i de kommunale tjenestene, og at dette vektlegges i kommende forvaltningsrevisjoner:

- Leveres de lovpålagte tjenestene
- Kvalitet på tjenestene
- Ressursbruk og effektivitet
- Helse og omsorg

Dette er områder, temaer og perspektiv som alt er vurdert som risiko-områder av sekretariatet.

3.3.2 Forslag fra revisor

Område og tema	Aktuelt	Vurderinger
Anskaffelser	IA	Dette området er vurdert som ikke aktuelt i forvaltningsrevisjon, men bør vurderes inn i etterlevelseskontroll for 2024/og i løpende bilagskontroll i interimfasen i 2024
Oppfølging av politiske vedtak	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet
Grunnskole-elevenes psykososiale skolemiljø	X	Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet
Barnehage	IA	Området er vurdert av sekretariatet til å ikke være aktuelt da det er planlagt statlig tilsyn i 2024
Helse og omsorg/pleie og omsorg		Området er alt vurdert som risiko-område av sekretariatet

3.3.3 Andre forslag

Vi har den 19. mars 2024 mottatt innspill fra Ordfører på følgende områder og tema:

Område og tema	Aktuelt	Vurderinger
Pleie- og omsorgstjenesten generelt, praktisk bistand og institusjonsplasser	X	Vi vurderer at risiko bildet tilsier at dette prosjektet bør gjennomføres og tas med i analysen for området. (prosjekt på plan fra forrige periode som ikke er gjennomført)
Bemanning, rekruttering og kompetanse	X	Vi vurderer at risiko bildet tilsier at dette prosjektet bør gjennomføres og tas med i analysen for området. (prosjekt på plan fra forrige periode som ikke er gjennomført)

3.4 Prioriterte områder for risiko og vesentlighetsvurdering

Prioriteringer er basert på innspill og vurdering av områdene ut fra innhentet informasjon/faglige vurderinger og er grunnlag for valg av områder det skal gjøres risiko- og vesentlighetsvurdering av.

ROV avgrenses til kun å gjelde prioriterte områder som det er definert middels eller høy risiko på. Det betyr at områder det ikke eksplisitt er knyttet risiko ikke er omtalt.

Prioriterte områder presenteres under analysedelen fra kapittel 4. Når det gjelder selskaper kommunen har eierinteresser i framgår det av kapittel 5-6 hvilke av selskapene det gjøres en risiko- og vesentlighetsvurdering av.

4. FORVALTNINGSREVISJON – ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET

4.1 SEKTOROVERGRIPENDE OMRÅDER

Sektorovergripende områder er kommunes virksomhet som berører flere deler av kommunen organisering, virksomhet, forvaltning og tjenesteproduksjon.

Reformer:

- *Tillitsreformen- utvikle tjenester til beste for brukerne for hele sektoren. Hovedgrepene er mindre detaljstyring og økt handlingsrom for de som jobber ut mot brukerne. (16.05.23)*

Sentrale sektorovergripende funksjoner i Hasvik kommune ligger plassert i direkte linje under kommunedirektøren som stabsområde. Område omfatter Personal/lønn, Økonomi og IKT, Plan og næring og Servicetorg/arkiv.

Administrasjonen er ansvarlig for organisering, koordinering, ledelse, drift, forvaltning og iverksettelse av vedtak fra politiske organer. Herunder organisasjonsutvikling, personalbehandling, kvalitetssikring, drift og støtte.

Administrasjonen er også saksbehandler og sekretariat for kommunestyret, formannskap og andre ulike utvalg.

Kilde: hasvik.kommune.no

4.1.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til sektorovergripende funksjoner og tema.

Tabell 13: Identifiserte risikoområder knyttet til sektorovergripende områder

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Rekruttering, bemanning og Kompetanse	Vanskelig å rekruttere fagfolk til de ulike sektorene Folkehelse oversikten⁷ viser at en økende andel unge faller utenfor arbeidslivet, og at det er en stor andel unge som får stønad fra Nav. Bosetning av flyktninger kan bidra til å få ansatt i de ulike sektorene og befolkningsvekst. Kommunen har en del tilflyttere fra Polen og Litauen 11,6 % av befolkningen.⁸ Men det er hovedsakelig menn som jobber i fiskerinæringen. Sykefraværet i 2022 var på 7,2%⁹ Sykefraværet i 2023 var på 6,8 %¹⁰ Merforbruket knytter seg i all hovedsak til kjøp av vikartjenester	- Omdømmeperspektiv-at kommunen ikke fremstår som en attraktiv arbeidsgiver/godt arbeidsmiljø - Høye kostnader og mindre kontinuitet/stabilitet i tjenesten - Manglende gjennomføring av arbeid og oppgaver - Befolkningsperspektiv/ Befolkningsnedgang og fraflytting, ikke lykkes med integrering - Manglende effektivitet og måloppnåelse - Økt risiko for uønskede hendelser	Delmål for mer inkludering og reduksjon av sykefraværet.¹¹ Planlegging av kompetansetiltak Personalpolitiske retningslinjer Rekrutteringstiltak-Stipendordninger Bolystfond Bygdevektavtale	

⁷ [Helhetlig folkehelseoversikt 2020-2023.pdf \(custompublish.com\)](#)

⁸ Kommuneplanstrategi 2020-2023, utviklingstrekk befolkning s. 10

⁹ Årsmelding 2022 s. 4

¹⁰ Årsmelding 2023, s. 4

¹¹ Årsmelding 2022 s. 3

	som følge av vakanser og sykefravær, spesielt innenfor helsesektoren Varslersaker Kan ikke se at det er gjennomført medarbeiderundersøkelser			
<i>Politisk og administrativt Saksbehandling og effektivering av politiske vedtak</i>	Bosetning av flyktninger, mangler vedtak om bosetning i 2023 og 2024 Folkehelse oversikt 2020-2023, manglende planverk. Dispensasjoner som følge av ikke oppdatert planverk Folkevalgtopplæring per mars 24 er ikke gjennomført	• Brudd på regelverk • Omdømme • Manglende gjennomføring av arbeid og oppgaver • Manglende realisering av vedtak fattet i folkevalgte organer	Arealplan er ute på høring Reglement for politiske styrer, råd og utvalg er behandlet i november 2023 Delegasjonsreglement	
<i>Åpenhet, innsyn og informasjon-Offentlighet</i>	Lav score i åpenhetsindeksen¹² Offentlig postjournal i perioden 21.3.23-20.3.24 viser 86 innsynsbegjæringer, herav er det 3 klager på avslag om innsyn, purringer på sent svar	• Brudd på regelverk • Omdømme	Offentlig postjournal tilgjengelig- og hjemmesiden til kommunen har opplysninger/regelverk/lenker til å søke om innsyn	

¹² [Resultater-landsoversikt.pdf \(presse.no\)](#)

4.2 HELSE OG OMSORG

4.2.1 Generelt

Overordnet rammeverk for helse og omsorg

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det skal sikres likeverdige helse- og sosialtilbud til hele befolkningen, uavhengig av geografisk, språklig og kulturell bakgrunn.

Pasientrettighetsloven § 3-5 påpeker at pasienter har krav på informasjon, som er tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn. Sameloven gir innbyggere i samiske forvaltningsområder rett til å bruke samisk i møte med helsevesenet og rett til å bli betjent på samisk.

Kommunens ansvar omfatter blant annet:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
 - a. helsetjeneste i skoler og
 - b. Helsestasjonstjeneste
2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
 - a. legevakt,
 - b. heldøgns medisinske akuttberedskap,
 - c. medisinsk nødmeldetjeneste, og
 - d. psykososial beredskap og oppfølging.
4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
 - a. helsetjenester i hjemmet,
 - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt og
 - c. plass i institusjon, herunder sykehjem.
7. Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.

For å oppfylle ansvaret skal kommunen ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og psykolog.

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- *den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud*
- *den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud*
- *helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter*
- *tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene*

Kilde: Lov om kommune helse- og omsorgstjenester m.m., Lov om pasient- og brukerrettigheter, Lov om sametinget og andre samiske rettigheter, Meld. St. 31 (2018-2019)

Reformer:

Helse og omsorg er et område som er gjenstand for flere reformer. Eksempler på dette er blant annet:

- *Fremtidens primærhelsetjeneste (2014-2015), Nærhet og helhet*
- *Folkehelsemelding (2018-2019), Gode liv i eit trygt samfunn. Tidlig innsats for barn og unge.*
- *Kvalitetsreform for eldre (2017-2018), Leve hele livet*
- *Samhandlingsreformen (2012)*
- *Tillitsreformen- utvikle tjenester til beste for brukerne for hele sektoren. Hovedgrepene er mindre detaljstyring og økt handlingsrom for de som jobber ut mot brukerne. (16.05.23)*

4.2.2 Hasvik kommune

Beskrivelse av området¹³

Kommunens helse- og omsorgstjenester er organisatorisk delt mellom Legestasjonen, Pleie- og omsorg, og Familie, forebygging og rehabilitering (FFR). Pleie- og omsorg omfatter sykehjemsavdelingen ved Hasvik helsesenter, Soltun omsorgsboliger og hjemmebaserte tjenester.

FFR omfatter tjenestene innenfor rus, psykiatri, helsestasjon, fysioterapi, ergoterapi, folkehelse og barnevern. Det er vår ambisjon at virksomheten i FFR skal ha høy faglighet og benytte moderne arbeidsmetoder med utstrakt bruk av tverrfaglige team.

Legetjenesten er dimensjonert slik at det skal være en kommuneoverlege i 100 % stilling, en kommunelege i 100 % stilling og to kommuneleger i 50 % stilling. Det har dessverre blitt stadig vanskeligere å rekruttere kommuneleger. Kommunen mangler for tiden leger til en 100 % og to 50 % stillinger. Inntil videre kompenseres det i nødvendig grad med å innleie vikarleger.

Hasvik kommunes sosiale tjenester ivaretas gjennom NAV-Hasvik. Kontoret har to statlige og en kommunal stilling. NAV-leder er kommunalt ansatt.

¹³ Årsmelding 2022, s. 5->

4.2.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til Helse og omsorg

Tabell 14: Identifiserte risikoområder knyttet til Helse og omsorg

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Helse, hjemmetjenester/praktisk bistand og institusjoner - Kapasitet og kompetanse - Sykefravær - Endret demografi (Eldre bølgen) - Omsorgstrappen (helhetlig tilbud)	I årsmeldingen for 2022 pekes det på utfordringer med å rekruttere ansatte i helsesektoren. Andel ansatte med fagutdanning ifølge kommunebarometer for pleie og omsorg er 59,4 i 2023. Helse sine tall er ikke oppgitt, men i årsmeldingen for 2022 nevnes utfordringer med å ansette kommuneleger. Terskel for å få hjemmetjenester er blitt høyere, samtidig får vi flere pasientgrupper som ønsker tilrettelegging for å kunne bo lengst mulig hjemme, samt at det er en nedgang i andel innbyggere med institusjonsopphold, men de har et økende/omfattende bistanndsbehov når de har behov for institusjonsopphold. 42,1 % i 2023 (KOSTRA-tall/kommunebarometeret) Hasvik kommune har et totalt sykefravær i 2022 på 7,2 %	- Brudd på regelverk - Manglende måloppnåelse - Mangelfullt tjenestetilbud - Økt risiko for uønskede hendelser - Høye kostnader/høyt tjenestenivå og at tjenester på andre områder må reduseres - Budsjettoverskridelser - Ikke tilrettelegges for tverrfaglig koordinerte og sammenhengende tjenester - At innbyggere med behov for hjemmetjeneste/institusjonsplass ikke blir innvilget det - At ikke alle vedtak blir iverksatt innen rimelig tid - At personellressursene ikke utnyttes godt nok - Kvaliteten på tjenesten blir dårligere - Mye innleie av vikarer og merforbruk i tjenesten	Flere råd og utvalg for området. Forsterket med å ansette nye ledere ved Soltun omsorgsboliger og hjemmesykepleien fått nye ledere ifølge årsmeldingen 2022. Det jobbes med sykefravær og kompetansehevning, årsmelding 2022. Elektronisk HMS-system for å registrere hendelser 2022 er samtlige sykepleierstillinger i pleie og omsorg besatt	

Hjemmetjenesten har om lag 8,7 timer i uken per bruker. Til sammenligning har Loppa 5,4 timer i uken.

KOSTRA-Tall:¹⁴

Utgifter per innbygger for helse og omsorgstjenester er langt lavere enn sammenlignbare kommuner. Kan skyldes at antall årsverk også er lavere enn sammenlignbare kommuner. Det samme gjelder for årsverk med fagutdanning

¹⁴ [12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter statistikkvariabel, region og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#).

4.3 OPPVEKST OG KULTUR

4.3.1 Grunnskole

Overordnet rammeverk for grunnskolen

Grunnskolen er en obligatorisk skolegang for barn i alderen 6–16 år. Det er kommunen som har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Opplæringen er gratis, og eleven får nødvendige læremidler på skolen. Grunnskolen er delt i to nivåer, det vil si barnetrinn (1.-7. trinn), og ungdomstrinn (8.-10. trinn).

Elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt norskopplæring slik at de kan følge den vanlige opplæringen i skolen. Om nødvendig har slike elever også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Elever i grunnskolen i Troms og Finnmark har rett til opplæring i finsk som andrespråk hvis minst tre elever med kvensk-finsk bakgrunn krever det. Minoritetsspråklige elever har rett til særskilt norskopplæring, og kan ha rett til morsmålsopplæring og innføringstilbud. Tilbudet skal være tilpasset det enkelte barnet og eleven, og ta utgangspunkt i deres språklige og faglige forutsetninger.

Tilsatte som skal undervise, må ha relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i. Opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lærekandidaten (tilpasset opplæring). På 1. til 4. trinn skal skolen sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt får egne intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd (tidlig innsats). Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider på skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering dersom det er mulig. Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken.

Skolene skal i løpet av høstsemesteret gjennomføre Elevundersøkelsen på 7. og 10. trinn. Dette er en undersøkelse hvor elevene får si sin mening om læring og trivsel i skolen. I undersøkelsen er det spørsmål om eleven utsettes for mobbing av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere. Resultatene vil av personvern hensyn ikke være offentlig tilgjengelig hvis 1-4 elever har svart at de opplever mobbing. Elevundersøkelsen for 2023 viser en stor økning i hvor mange elever som opplever at de blir mobbet. Det er også færre elever som er motiverte for å gå på skolen. Samtidig sier elevene i stor grad at de trives godt på skolen.

Kilde: Lov om grunnskole og videregående skole, www.utdanning.no, udir.no, Statsforvalteren for Troms og Finnmark

4.3.2 Hasvik kommune

Grunnskolen er en del av tjenesteområdet under oppvekst og kultur. Det er tre grunnskoler i Hasvik kommune:¹⁵ Hasvik kommune har et regionalt samarbeid med Alta kommune.¹⁶

Hasvik med 1.-7.trinn og for skoleåret 2022/23 er det 35 elever og ca. 7 årsverk til undervisning. Breivikbotn med 1.-10. trinn. Skoleåret 2022/23 er det 41 elever og omtrent 8 årsverk til undervisning, og skolen i Sørvær med 1.-7.trinn. Skoleåret 2022/23 er det 14 elever og omtrent 3 årsverk til undervisning i Sørvær skole.

Det er foretatt en tilstandsvurdering av Hasvik skole i juni 2022 ¹⁷. Det er i februar 2023 vedtatt å starte forprosjektering av en ny skole i Hasvik, skisseprosjektet er ferdig i desember 2023, og administrasjonen skal gjøre en nærmere vurdering av prosjektet før det legges frem til kommunestyret.

¹⁵ [Grunnskole - Hasvik Kommune](#)

¹⁶ Kommuneplan samfunnsdel 2019-2031

¹⁷ [Tilstandsvurdering+Hasvik+skole.pdf \(custompublish.com\)](#) juni 2020

4.3.3 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til grunnskole.

Tabell 15: Identifiserte risikoområder knyttet til grunnskole

Område og tema	Observasjoner	Vurderinger/mulige konsekvenser	Risikoreduserende tiltak	Risiko
Grunnskoleopplæring - Kompetanse - Ivaretagelse av plikt og rett til grunnskoleopplæring for alle - Skolemiljø, språkopplæring og aktivitetsplikt	Lærertetthet ifølge helseoversikt 2023-2027 er på om lag 5-5,99 i Hasvik kommune. God lærertetthet i alle tre skolene.¹⁸ Samtidig viser kommunebarometeret at andel lærere som oppfyller kompetansekravet er lavt i Hasvik kommune på 1.-7. trinn.¹⁹ Hasvik kommune søker etter lærere og mangler lærere ved voksenopplæringen²⁰ Det er utfordrende å tiltrekke seg rett kompetanse. Elevundersøkelsen -mobbing for 7. trinn – viser at Hasvik kommune scorer mellom 4-4,6 på medvirkning, trivsel av høyeste mulige score som er 5.²¹ Planer og tilstandsrapporter er ikke offentlig tilgjengelig, eller at vi kan se at dette er behandlet i	- Brudd på regelverk og manglende måloppnåelse - Barn og unge ikke får tilfredsstillende grunnskoleopplæring - Dårlig skolemiljø - Arbeidspress på lærere - Økt sykefravær - Dårlig omdømme/bolyst - Økte utgifter og dårlig kvalitet på tjenesten	Samarbeid med grunnskole i Alta kommune Forsterket med å ansette mellomleder på Sørvær skole og oppvekstsenter Statlige tilsyn	

¹⁸ Helseoversikt 2023-2027 s.21

¹⁹ [12919: Lærere i grunnskole, etter kjønn, region, lærerkompetanse, statistikkvariabel og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#)

²⁰ [Søk etter ledige stillinger i Norge | Jobbnorge.no](#)

²¹ [Analysebrettet - Nøkkeltall for grunnskole \(udir.no\)](#)

kommunestyret i perioden 2023-mars
2024

Elevtallet i grunnskolene har gått ned
det siste tiåret, noe som gjenspeiler
seg i lave fødselstall og fraflytting av
barnefamilier.²²

Elever som får særskilt norsk
opplæring, er ikke publisert på SSB

Grunnskolepoeng er tilnærmet som
gjennomsnittet i landet 42,4 for
avgangsklassene. Hasvik skole har
42,7²³ Men på barnetrinnet ligger
signifikant dårligere enn landet og
fylket for øvrig både på lesing og
skriving.²⁴

Netto driftsutgifter i grunnskolen er
en del høyere enn sammenlignbare
kommuner som Loppa (KOSTRA-
Gruppe 15) i perioden 2020-2023²⁵

²² Kommuneplanstrategi 2020-2023-utviklingstrekk

²³ [Grunnskolepoeng | udir.no](https://udir.no/tema/grunnskolepoeng)

²⁴ Oppvekstprofil Folkehelseinstituttet

²⁵ [12255: Utvalgte nøkkeltall for grunnskole, etter statistikkvariabel, region og år. Statistikkbanken \(ssb.no\)](#)

5. FORVALTNINGSREVISJON -ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS FORETAK OG SELSKAPER

5.1 KOMMUNALE FORETAK

Overordnet rammeverk for kommunale foretak

Det er kommunestyret selv som skal treffe vedtak om opprettelse av kommunale foretak, velge styre og fastsette vedtekter for foretaket.

Kommunale foretak er ikke en egen juridisk enhet, men en del av kommunen som rettssubjekt. Kommunen hefter for foretakets forpliktelser. I motsetning til utskilling ved bruk av aksjeloven og lov om interkommunale selskaper, vil de ansatte fortsatt ha kommunen som arbeidsgiver.

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med lover og forskrifter, foretakets formål og vedtekter, kommunens økonomiplan og årsbudsjett og andre vedtak eller retningslinjer som er fastsatt av kommunestyret.

Styret er direkte underlagt kommunestyret.

Kilde: Lov om kommuner og fylkeskommuner

Organisasjonsformen *kommunale foretak* er beregnet for de deler av kommunens virksomhet som har et forretningsmessig preg, men som skal drives som en del av kommunen. Organisasjonsformen benyttes i de tilfeller hvor kommunen ønsker å gi virksomhetens ledelse noe større frihet enn det kommuneloven ellers gir rom for innenfor kommunen som juridisk person, men hvor kommunen ikke ønsker å gi virksomheten så stor grad av frihet som aksjeselskapsformen innebærer.

5.1.1 Hasvik kommune

Hasvik kommune har ingen kommunale foretak.

5.1.2 Øvrige kommunale selskap jf. Kap. 2.5

Det er ikke fremkommet innspill eller indikatorer i prosessen, på øvrige selskap som tilsier at vi skal gjøre en risiko og vesentlighetsvurdering av selskapene.

6. EIERSKAPSKONTROLLER-ANALYSE AV RISIKOOMRÅDER I KOMMUNENS UTØVELSE AV EIERINTERESSER

Oversikt over Hasvik kommunes eierskap i heloffentlige eide selskap er presentert i kapittel 2.5.

Overordnet rammeverk for selskaper og eierstyring

Kommuneloven stiller krav til kommunen om å føre kontroll med at kommunens interesser i selskap kommunen har eierskap i blir ivaretatt på en betryggende måte.¹ Kommuneloven gir videre kommunen anledning til å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskaper som kommunen har eierinteresser i.

I ny kommunelov er det nå lovfestet at kommunene skal ha utarbeidet eierskapsmelding for sin eierstyring.¹

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid, herunder som interkommunalt selskap.¹ Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelser svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet kommer frem av selskapsavtalen. En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren direkte for deltakerens andel av forpliktelsen. En deltaker som helt eller delvis har dekket en fordring på selskapet, kan straks søke tilbake sitt utlegg av selskapet.

Et aksjeselskap er et selvstendig rettssubjekt hvor eierne ikke personlig svarer for selskapets forpliktelser. Organisasjonsformen reguleres av aksjeloven.

Kilde: kommuneloven, Lov om aksjeselskap, Lov om interkommunale selskaper

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

6.1.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Fokuset i en eierskapskontroll er hvordan kommunen forvalter eierskapene sine, enten enkeltvis eller som en portefølje. Kriteriene som legges til grunne er blant annet regelverket knyttet til ulike typer selskap, eierskapsmeldinger, vedtak og retningslinjer.

Typiske risikoområder som blir undersøkt og vurdert i en eierskapskontroll inkluderer system og rutiner for oppfølging av eierskap, rutiner for valg til styret og representantskapet, opplæring av representantskapet og styret. Samt rapporteringsrutiner til kommunestyret.

I tabellen under vil vi gjennomgå identifiserte risikoer knyttet til selskaper.

Tabell 16: Identifiserte risikoområder knyttet til selskaper

Område/selskap	Observasjoner	Risikoområder	Risiko
Overordnet eierskapsforvaltning i eierkommunene	Kommunestyret skal vedta eierskapsmelding minst en gang i valgperioden. Det er ikke behandlet eierskapsmelding eller revidert eierskapsmelding i kommunestyret fra september 2019-april 2024 Det er observeres ikke rutiner for å sende ut eierskapsmeldingen eller vedtekter ved nyvalg av medlemmer til representantskapet Det er observeres ikke rutiner for å gjøre vurderinger av videre eierskap, og om selskapsformen er det riktige ut fra nåsituasjonen	- System og rutiner for oppfølging av eierskap på et overordnet nivå. - Opplæring av folkevalgte når det gjelder eierskapsoppfølging - Rapportering til kommunestyret - Valg av selskapsform sett i forhold til for eksempel økonomisk risiko, opprettelse av datterselskap uten medvirkning fra kommunestyret - Sentral målsetninger i kommunen for eksempel	

		planer for klima og miljø ikke er kjent i selskapene
<i>Hammerfest Energi AS</i>	Stor økning i pris ut til forbruker Utbetalt utbytte tidligere år til eierkommunen, Hasvik kommune har en liten eierandel i selskapet med 10% og en eierskapskontroll bør da samordnes med andre eierkommuner Medieoppslag, arbeidsrettssaker på montørsiden	• Brudd på regelverk • Ikke får kostnadseffektive energiløsninger • Samfunnsmessige og økonomiske perspektiv ikke etterleves • Miljøhensyn må vike for kostnadseffektive energiløsninger • Måloppnåelse

7. GJENNOMFØRTE OG FORVALTNINGSREVISJONER, EIERSKAPSKONTROLLER OG STATLIGE TILSYN

7.1 Gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Tabell 17 Gjennomførte FR og EK i perioden 2020-2024

	Forvaltningsrevisjoner / eierskapskontroll	Lever
Plan 2017-2020	Rus og psykiatri	2021
Plan 2021-2024	Sikkerhet og beredskap	2023
	Spesialundervisning	2023

I inneværende perioden er det vedtatt oppstart av *FR Avvik og varsling prosjektet* er ikke lever per mars 2024. I tillegg er det vedtatt *eierskapskontroll av VEFAS IKS* med oppstart i mars 2024.

7.2 *Prioriterte og ikke gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2021-2024*

Bemanning, rekruttering og kompetanse
Omprioritering i rekkefølge -kontrollutvalget valgte å starte Avvik og varsling

Pleie og omsorgstjenester, praktisk bistand og institusjonsplasser

Næringsarbeid

Vefik IKS
Vedtatt utsettelse i 2021 som følge av virksomhetsoverdragelse

7.3 Varslede statlige tilsyn ²⁶

Fagområde	Emne	Dato til	Status	Tilsynsetat	Hvem får tilsyn
Arbeidsmiljø	Tilsyn arbeidsvilkår - lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter	23.02.24	Gjennomført	ARBEIDSTILSYNET	SENTRALADMINISTRASJON
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	12.06.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	SOLTUN OMSORGSBOLIG
Arbeidsmiljø	Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - stedlig tilsyn	12.06.24	Planlegging	ARBEIDSTILSYNET	RUS-, PSYKIATRI-, OG FOREBYGG TJ
Miljø og klima	Kommunetilsyn med kommunens forsøplingsmyndighet (§ 28)	05.04.24	Samordnet	STATSFORVALTEREN	HASVIK KOMMUNE
Grunnopplæring	Barnehagemyndighetens veiledning og tilsyn	02.09.24	Planlegging	STATSFORVALTEREN	OPPVEKST OG KULTUR

I tillegg er det varslet følgende tilsyn på Helsetilsynet sine [nettsider](#):²⁷

I 2024 vil Statens helsetilsyn og Statsforvalterne føre landsomfattende tilsyn med følgende tjenesteområder:

- *Bruk av medisindispensere hos hjemmeboende eldre*
- *Folkehelsearbeidet til kommunen for å fremme god psykisk helse hos barn og unge*
- *Ansaret til Nav-kontoret for å tilby tjenesten økonomisk rådgiving til personer som er i en vanskelig økonomisk situasjon*
- *I tillegg vil det føres tilsyn med selvmordsforebygging i spesialisthelsetjenesten.*

²⁶ [Statsforvalterne-tilsynskalender \(statsforvalteren.no\)](#)

²⁷ [Dette skal statsforvalterne føre tilsyn med i løpet av året • Kommunal Rapport \(kommunal-rapport.no\)](#)

8. FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER

8.1 I PRIORITERT REKKEFØLGE

På bakgrunn de risikovurderinger som er gjennomført er det identifisert/indikatorer på flere områder som etter sekretariatets vurdering kan representere middels-/høy risiko, og hvor kontrollutvalget bør vurdere å gjennomføre forvaltningsrevisjon av områdene i Hasvik kommune.

Forslag til prioritering av følgende tema/områder forforvaltningsrevisjoner i perioden 2025 – 2028:

1. Helse, pleie og omsorg
2. Rekruttering, bemanning og kompetanse
3. Grunnskole
4. Åpenhet, innsyn og informasjon- offentlighetsloven
5. Vannkvalitet Hasfjorden

Forslag til prioritering av følgende tema/områder for eierskapskontroll 2025-2028:

1. Hammerfest Energi Holding As
2. Overordnet eierskap

8.2 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK I SAK 11/24

Kontrollutvalget viser til arbeidet med utarbeiding av planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

Kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i Plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028:

1. Rekruttering, bemanning og kompetanse
2. Helse, pleie og omsorg
3. Grunnskole
4. Åpenhet, innsyn og informasjon- offentlighetsloven
5. Vannkvalitet i kommunale anlegg

Kontrollutvalget prioriterer følgende tema/områder i Plan for eierskapskontroll 2025-2028:

1. Hammerfest Energi Holding AS
2. Overordnet eierskap

Kontrollutvalget ber sekretariatet fremme sak til kontrollutvalget med forslag til planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2025-2028.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01613

Sak 31/24

FORSLAG TIL PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL I PERIODEN 2025-2028 - HASVIK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Plan for eierskapskontroll i Hasvik kommune i perioden 2025- 2028 (vedlagt)
- Risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i Hasvik kommune 2025-2028 (vedlagt i sak 30/24)

Sekretariatets forslag til vedtak – innstilling til kommunestyret:

Kontrollutvalget oversender sak om forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2025- 2028 til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret i Hasvik kommune viser til oversendt sak 31/24 fra kontrollutvalget, med de fremlagte dokumenter «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 – Hasvik kommune» og «Plan for eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 for Hasvik kommune.

Kommunestyret godkjenner fremlagte plan for eierskapskontroll 2025- 2028 for Hasvik kommune, med følgende tema for eierskapskontroll:

- Hammerfest Energi AS

Vedtaket bygger på den forutsetning at hver enkelt forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll gjennomføres innenfor en timeramme på 200 - 300 timer, jf. kapittel 2.1. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner/eierskapskontroller som skal gjennomføre i denne planperioden.

Vedtaket bygger videre på den forutsetning at kontrollutvalget planlegger gjennomføring av eierskapskontrollen i løpet av planperioden, basert på tilgjengelige ressurser, tid og andre prioriterte revisjonsområder.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har i henhold til kommuneloven ansvar for å utarbeide en plan for gjennomføring av eierskapskontroll. For inneværende valgperiode skal plan for eierskapskontroll utarbeides innen utgangen av 2024.

I kommuneloven § 23-4 sies det følgende om eierskapskontroll:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Denne planen legger til grunn at kommunestyret delegerer slik myndighet til kontrollutvalget.»

Kontrollutvalget i Hasvik kommune vedtok i sak 26/23 å starte arbeidet med en risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planlegging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2025-2028. Sekretariatet har på vegne av kontrollutvalget koordinert prosessen og utarbeidet plandokumentene i henhold til risiko- og vesentlighetsvurderinger for områdene. Kontrollutvalget har aktivt deltatt i prosessen, kontrollutvalget har blant annet gitt innspill til valg av områder for risiko- og vesentlighetsvurderinger og innspill til prioritering av områder som skal inngå i planen. I planprosessen er det gjennomført to prosessmøter i kontrollutvalget, samt innhentet innspill fra kommunedirektøren og revisjonen.

I henhold til Hasvik kommunes avtale om revisjonstjenester med Komrev NORD IKS, har Hasvik kommune fått tildelt 580 timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024-2027. Planforslaget bygger på den forutsetning at hver enkelt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 200-300 timer, jf. kapittel 2.1 i plandokumentet. Det innebærer at det kan gjennomføres 2-3 prosjekter i en 4-års periode. Eventuelle avvik fra timerammen vil øke eller redusere antall revisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.

Kontrollutvalget har i sak 11/24 behandlet sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger og på bakgrunn av det foreslått følgende prioritering av områder for eierskapskontroll i perioden 2025-2028:

- Hammerfest Energi AS

Planforslaget er basert på kontrollutvalgets vurderinger og prioriteringer gjennom planprosessen.

Kontrollutvalget har fleksibilitet til å justere prioriteringene, og kan legge til nye eller fjerne forvaltningsrevisjoner/eierskapskontroll i planforslaget. Dette gjelder også for kommunestyret.

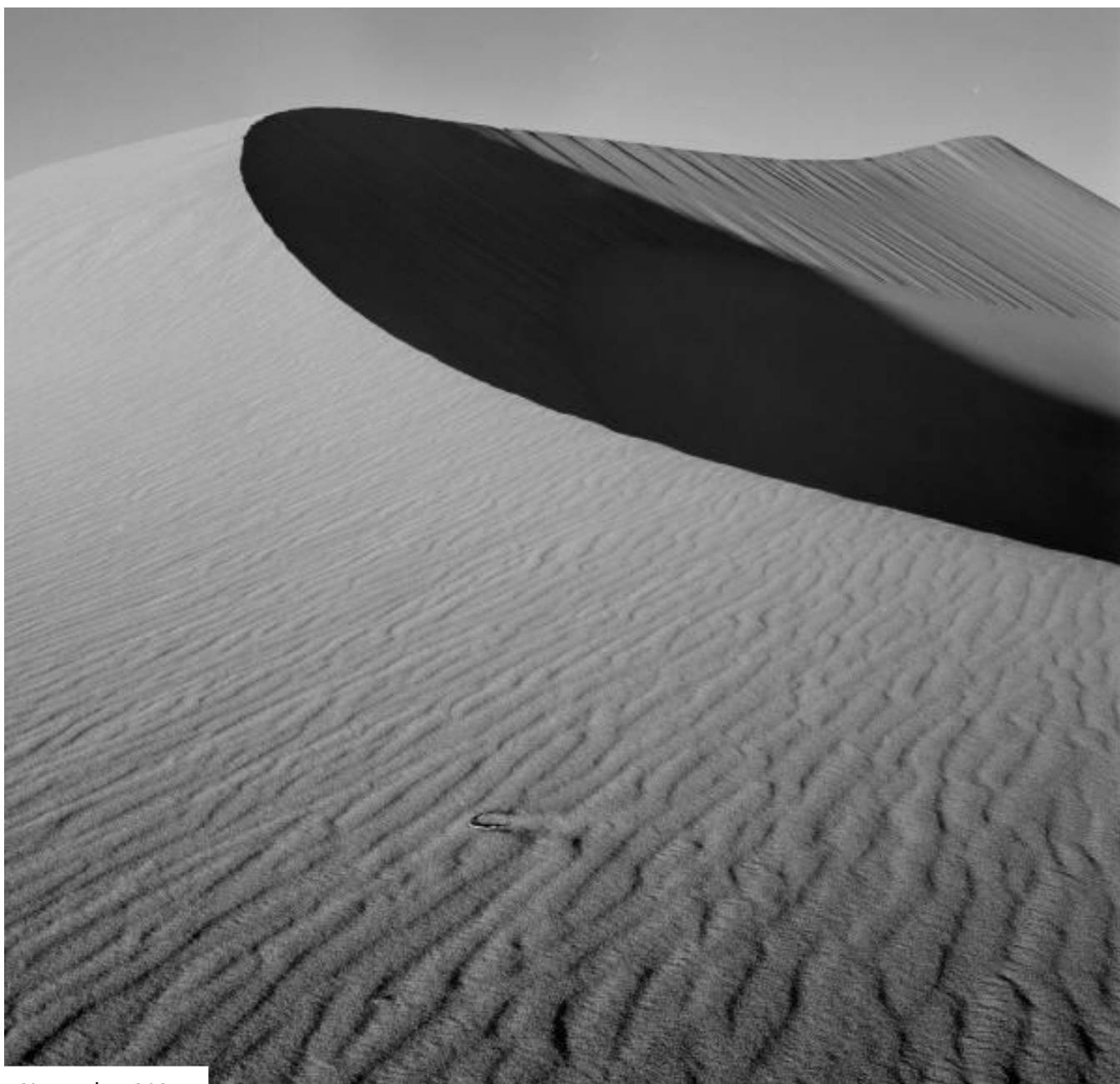
De prioriteringene som vedtas av kontrollutvalget vil bli innarbeidet i plandokumentet og oversendt til kommunestyret for behandling. Endelig oppdatering av planen vil bli gjort i henhold til kommunestyrets vedtak. Kommunestyret kan også gjøre endringer i planen før den vedtas, og disse endringene vil bli inkludert i det endelige plandokumentet.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet viser til gjennomført planprosess, og viser til dokumentene «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2025 – 2028 Hasvik kommune» og «Plan for eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 for Hasvik kommune», utarbeidet av sekretariatet (KUSEK IKS).

Sekretariatet har lagt kontrollutvalgets prioriteringer i sak 11/24 til grunn for prioriteringene i forslaget til plan for eierskapskontroll. Sekretariatet understreker at gjennomføring av eierskapskontroll må planlegges i forhold til tilgjengelige ressurser, tid og andre prioriterte revisjonsområder.

Den foreslåtte planperioden varer ett år lenger enn perioden ressursene er tildelt for, og det forutsettes at det tildeles ressurser som tilsvarer årsgjennomsnittet også for 2028. Dette forholdet kan skape en usikkerhet i forhold til ressurstilgangen i 2028, og som vil kunne påvirke gjennomføring av planen. Det er tatt høyde for det i forbeholdet om at kontrollutvalget kan gjøre endringer i planen. Det gir en viss fleksibilitet og rom for justeringer, dersom tildelingene for 2028 ikke blir som forventet. Kontrollutvalget vil kunne vurdere situasjonen og tilpasse ressursbruk eller aktiviteter deretter for å sikre at planen kan gjennomføres på en realistisk og ansvarlig måte. I henhold til kommuneloven § 23-3 oversender kontrollutvalget saken til kommunestyret for endelig behandling, med innstilling om vedtak i tråd med det som er beskrevet innledningsvis i saksfremlegget.

November 2024

PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL 2025-2028

HASVIK KOMMUNE

Vedtatt av kommunestyret i Hasvik kommune i sak xx/24, den ...2024

Behandlet i kontrollutvalget i sak 31/24, den 20 november 2024

Innhold

1. OM EIERSKAPSKONTROLL	3
<i>1.1 Formålet med eierskapskontroll</i>	3
<i>1.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering</i>	3
<i>1.3 Plan for eierskapskontroll</i>	3
<i>1.4 Gjennomføring av eierskapskontroll</i>	4
<i>1.5 Rapportering om gjennomført eierskapskontroll</i>	4
<i>1.6 Oppfølging av gjennomført eierskapskontroller</i>	4
2. RAMMER FOR PLANEN	5
<i>2.1 Tidshorisont og ressurser</i>	5
<i>2.2 Behandling i kontrollutvalget</i>	5
<i>2.3 Behandling i kommunestyret</i>	5
3. PRIORITERTE OMRÅDER	6
<i>3.1 Forslag til prioritering av eierskapskontroll</i>	6
<i>3.2 Kommunestyrets vedtatte prioriteringer av eierskapskontroll</i>	6

1. OM EIERSKAPSKONTROLL

1.1 Formålet med eierskapskontroll

Hensikten med eierskapskontroll er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv eierstyring.

1.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering

Det fremgår av kommuneloven at plan for eierskapskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med vurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll

Kontrollutvalget i Hasvik kommune vedtok i sak 26/23 på møte 7.desember 2023 å igangsette arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2025-2028. Sekretariatet har gjennomført planprosessen i tråd med vedtaket, og kontrollutvalget har vært aktivt involvert i hele prosessen og blant annet gitt innspill til områder for risiko- og vesentlighetsvurdering og innspill til prioritering av temaer og områder som skal inngå i planen for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

I planprosessen er det gjennomført:

1. To prosessmøter i kontrollutvalget

- Kontrollutvalget har hatt to møter med risiko- og vesentlighetsvurdering som tema, og har blant annet har gitt innspill til prioritering og valg av områder og valg.

2. Innspill fra kommunedirektør og revisjonen

- Både kommunedirektøren og kommunens revisjon har gitt innspill i planprosessen.

1.3 Plan for eierskapskontroll

Det fremgår av kommuneloven at det er kontrollutvalget som har ansvar for at det blir utarbeidet en plan for gjennomføringen av eierskapskontroll. For planperiode 2025-2028 vil det si innen utgangen av 2024.

I kommuneloven § 23-4 sies det følgende om eierskapskontroll:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv.

*Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.
Denne planen legger til grunn at kommunestyret delegerer slik myndighet til kontrollutvalget.»*

1.4 Gjennomføring av eierskapskontroll

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven § 23-2 et påseansvar med at det gjennomføres eierskapskontroll.

Kontrollutvalget bestiller eierskapskontroll fra kommunens revisor, basert på vedtatte plan for eierskapskontroll. Kontrollutvalget velger tema og definerer formål og problemstillinger i bestillingen.

1.5 Rapportering om gjennomført eierskapskontroll

Kontrollutvalgets innstilling i behandling av sak om rapporter etter eierskapskontroll sendes fortløpende til kommunestyret i Hasvik for behandling der, og rapporteres også til kommunestyret gjennom kontrollutvalgets årsmelding.

1.6 Oppfølging av gjennomført eierskapskontroller

Det fremgår av kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om eierskapskontroll følges opp.

Det er ikke tidsbestemte lovkrav til når gjennomførte eierskapskontroller skal oppfølges, men det naturlige vil være 1 til 1 ½ år etter kommunestyrets behandling av den aktuelle eierskapskontrollen som skal følges opp.

2. RAMMER FOR PLANEN

2.1 Tidshorisont og ressurser

Tidshorisont

Denne planen for eierskapskontroll har en tidsramme på fire år, og gjelder for planperiode 2025- 2028.

Ressurser

I henhold til Hasvik kommunes avtale om revisjonstjenester med KomRev Nord IKS, har Hasvik kommune fått tildelt 580 timer til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll for fireårsperioden 2024–2027. Dette utgjør et gjennomsnitt per år på 145 timer. Med en gjennomsnittlig timeramme på 200–300 timer per forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, innebærer det mellom 2-3 prosjekter i denne planperioden. Planperioden varer ett år lenger enn perioden ressursene er tildelt for, og det forutsettes i denne planen at det tildeles ressurser i 2028 som tilsvarer nåværende årsgjennomsnitt.

Forventet ressursbruk i antall timer til hvert prosjekt, fastsettes i revisjonens overordnede prosjektskisse. Prosjektskissen legges frem for kontrollutvalget før igangsettelse av prosjektet, og eventuelle avvik meldes til kontrollutvalget. Det gir kontrollutvalget en oversikt over tids- og ressursbruken for de enkelte prosjektene, og i forhold til gjennomføring av planlagte prosjekter i planperioden.

Det legges opp til gjennomføring av én eierskapskontroll i denne planperioden, og kontrollutvalget vil selv tilpasse gjennomføringen. Kontrollutvalget vurderer når og hvordan eierskapskontrollen skal gjennomføres i løpet av planperioden, basert på tilgjengelige ressurser, tidsrammer og andre prioriterte revisjonsområder

2.2 Behandling i kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide plan for eierskapskontroll.

Forslag til plan for eierskapskontroll skal i denne valgperioden (2023-2027) behandles i kontrollutvalget innen utgangen av 2024.

2.3 Behandling i kommunestyret

Plan for eierskapskontroll skal vedtas av kommunestyret selv etter innstilling fra kontrollutvalget.

3. PRIORITERTE OMRÅDER

3.1 Forslag til prioritering av eierskapskontroll

Sekretariats forslag til plan for eierskapskontroll 2025- 2028 er basert på kontrollutvalgets vurderinger og prioriteringer i planprosessen (sak 11/24).

Kontrollutvalget har behandlet forslag til plan for eierskapskontroll i perioden 2025- 2028 i sak 31/24 og sender saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret i Hasvik kommune viser til oversendt sak 31/24 fra kontrollutvalget, med de fremlagte dokumenter «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 – Hasvik kommune» og «Plan for eierskapskontroll for planperioden 2025-2028 for Hasvik kommune.

Kommunestyret godkjenner fremlagte plan for eierskapskontroll 2025- 2028 for Hasvik kommune, med prioritering av følgende tema for eierskapskontroll:

- Hammerfest Energi AS

Vedtaket bygger på den forutsetning at hver enkelt forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll gjennomføres innenfor en timeramme på 200 - 300 timer. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner/eierskapskontroller som skal gjennomføre i denne planperioden.

Vedtaket bygger videre på den forutsetning at kontrollutvalget planlegger gjennomføring av eierskapskontroll i løpet av planperioden, basert på tilgjengelige ressurser, tid og andre prioriterte revisjonsområder

3.2 Kommunestyrets vedtatte prioriteringer av eierskapskontroll

Kommunestyret fattet i sak xx / xx følgende vedtak om plan for eierskapskontroll i perioden 2025-2028:

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01615

Sak 32/24

RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHETS BESØK I HASVIK KOMMUNE

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget vedtar de foreslåtte rutinene som rammeverk for kontrollutvalgets virksomhetsbesøk i Hasvik kommune, med de endringene som ble besluttet i møtet.

Saksopplysninger:

I henhold til kommuneloven har kontrollutvalget ansvar for å utøve kontroll på vegne av kommunestyret. Lovpålagte oppgaver inkluderer behandling av saker knyttet til regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt den løpende kontrollen med kommunens forvaltning og virksomheter.

Kontrollutvalgsboken¹ fremhever at kontrollutvalget bør ta opp saker både på eget initiativ og gjennom innspill fra andre, for å sikre en grundig og relevant kontroll. Virksomhetsbesøk anses som en effektiv og lite ressurskrevende metode for å få innsikt i driften og måloppnåelsen i kommunal forvaltning og kommunale virksomheter. Kontrollutvalgsboken² anbefaler at kontrollutvalget utarbeider prosedyrer for slike besøk, slik at det etableres fast praksis og tydelige rammer for gjennomføringen av virksomhetsbesøk.

Kontrollutvalget har i sak 21 /24 drøftet virksomhetsbesøk som metode for innhenting av informasjon om kommunal forvaltning og kommunale virksomheter. Leder i kontrollutvalget har på bakgrunn av det, satt rammer for virksomhetsbesøk på sakslista.

Sekretariatets vurdering:

¹ Kontrollutvalgsboka - regjeringen.no i kap. 4

² Kontrollutvalgsboka - regjeringen.no, s. 33

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget vedtar interne rutiner for virksomhetsbesøk av kontrollutvalget i Hasvik kommune, og har utarbeidet et forslag til rutiner.

Formålet med virksomhetsbesøk er å gi kontrollutvalget innsikt i kommunal forvaltning og kommunens virksomheter, som tjenesteproduksjon, drift, mål, utfordringer og etterlevelse av lovverk og retningslinjer. Besøket skal bidra til at kontrollutvalget får et helhetlig bilde av virksomheten og kan følge opp på en konstruktiv måte.

Sekretariatets forslag til rutiner for virksomhetsbesøk i Hasvik kommune

1. Formål og målsetting

- a. Virksomhetsbesøk skal gi kontrollutvalget en grunnleggende forståelse av virksomhetens funksjon og rolle i kommunen.
- b. Gjennom virksomhetsbesøk får kontrollutvalget innsikt i hvordan virksomheten drives, samt hvordan den sikrer kvalitet, effektivitet og etterlevelse av relevante lover og retningslinjer.
- c. Slike besøk gir kontrollutvalget et solid grunnlag for å identifisere viktige fokusområder og mulige problemstillinger som kan være aktuelle for fremtidige kontrolltiltak.

2. Forberedelser

- a. Kontrollutvalget fastsetter virksomhetsbesøk i årsplan for kontrollutvalget.
- b. Sekretariatet planlegger virksomhetsbesøk i forhold til vedtatt årsplan og fastsetter dato og tidspunkt i samarbeid med virksomhetsledelsen.
- c. Sekretariatet kan bestille relevant dokumentasjon fra virksomheten, som årsplaner, budsjett, rapporter og eventuelle tidligere tilsynsrapporter. Eventuell dokumentasjon sendes til medlemmer i kontrollutvalget.
- d. Kontrollutvalget definerer spesifikke temaer kontrollutvalget ønsker å sette søkelys på under besøket.

3. Rammer for besøket

- a. **Introduksjon:** Presentasjon av kontrollutvalget og formålet med besøket.
- b. **Orientering og samtale:** Ledelsen orienterer om virksomhetens hovedoppgaver, organisering, ressursbruk, oppnådde resultater og utfordringer.
- c. **Eventuell omvisning:** Ledelsen viser kontrollutvalget rundt i virksomheten, og gir en innføring i daglig drift.
- d. **Spørsmål og dialog:** Kontrollutvalget stiller spørsmål og drøfter temaer med virksomhetsledelsen.

4. Generelle fokusområder for virksomhetsbesøk

- a. **Organisering og ressursbruk:** Hvordan er virksomheten organisert, og hvordan fordeles ressursene?
- b. **Mål og resultater:** Hva er virksomhetens viktigste mål, og i hvilken grad oppnås de?

- c. **Kvalitet og brukertilfredshet:** Hvordan sikres kvalitet i tjenesten, og hvordan måles brukertilfredshet?
- d. **Utfordringer:** Hvilke utfordringer møter virksomheten, og hvilke tiltak vurderes for å håndtere disse?
- e. **Samsvar med lov og retningslinjer:** Hvordan sikrer virksomheten at drift og tjenester oppfyller lover, forskrifter og kommunens retningslinjer?

5. Etterarbeid

- a. Sekretariatet utarbeider en kort oppsummering av besøket.
- b. Kontrollutvalget gjennomgår og behandler oppsummeringen i et møte, og sender deretter sin oppsummering fra besøket til virksomheten og kommunen.
- c. Eventuelle spørsmål eller funn som oppstår, følges opp videre i kontrollutvalgets arbeid og settes på saklisten til et kommende møte i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01606

Sak 33/24

KONTROLLUTVALGETS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I 2025 - HASVIK KOMMUNE

Sekretariatets tilrådning:

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalget viser til foreslått budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2025 med en netto ramme på kr 1 161 600,-

Saksopplysninger:

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret. Kontrollutvalgets budsjettforslag følger uendret saken. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Kommunestyret skal vedta et samlet budsjett for kontrollarbeidet i kommunen, blant annet utgifter til kontrollutvalget, sekretariatsbistand og revisjon.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Tilstrekkelige budsjetttrammer er en forutsetning for at kontrollutvalget skal kunne utføre alle oppgavene utvalget har ansvaret for.

Budsjettets utgiftsposter kan generelt sett deles inn i tre hovedområder: kontrollutvalgets interne drift, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Intern drift

Budsjettet for kontrollutvalgets interne drift er for 2025 foreslått med utgangspunkt i erfaringstall, forskrift om godtgjørelse til folkevalgte og planlagte aktiviteter. De postene som justeres med antatt prisøkning, økes med kommunal deflator, som av KS foreløpig er anslått til å bli på 4,3 %.

Sekretariatstjenester

Kusek IKS bistår blant annet med følgende sekretariatstjenester til kontrollutvalget i Hasvik kommune:

- Forsvarlig utredning av saker som skal til behandling i kontrollutvalget
- Praktiske og faglige oppgaver tilknyttet kontrollutvalgenes møtevirksomhet
- Oppfølging av vedtak i kontrollutvalg/kommunestyre
- Risiko- og vesentlighetsvurderinger (RVV)
- Utarbeidelse av forslag til Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Oppfølging av Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- Økonomi- og budsjettarbeid for kontrollarbeidet i kommunen
- Bistå ved valg av revisjonsordning og valg av revisjonsenhet
- Bistå kontrollutvalgene i ivaretagelse av påse-ansvar med forvaltningen og revisjonen
- Ivareta kontrollutvalgenes arkiv

Budsjettanslaget for kjøp av sekretariatstjenester i 2025 er på kr 362 351,- noe som utgjør en økning på 8,7 %.

Revisjonstjenester

Hasvik kommunes kjøp av revisjonstjenester framgår av inngått avtale mellom KomRev NORD IKS og Hasvik kommune.

I avtalen framgår det at avtalen omfatter kommunens behov for lovpålagte revisjonsoppgaver:

- Oppmøte i kommunestyret og kontrollutvalget hvor revisjonssaker blir behandlet
- Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (avtalte revisjonsprosjekter iht. plan fra kontrollutvalget)
- Revisjon av kommunens hovedregnskap
- Særattestasjoner
- Eksisterende legater

Andre tjenester som også inngår i avtalen, er følgende:

- Rådgivning i regnskapsspørsmål og løpende rådgivning vedrørende fortolkning av lovverk, forskriftsverk
- Kommunikasjon mot ledelsen

KomRev NORD IKS har oversendt budsjettanslag for 2025. For både kommunene og KF-ene har KomREV NORD brukt anslått deflator på 4,3 %. For Hasvik kommune vil dette utgjøre anslåtte utgifter til revisjonstjenester på kr. 691 000,- i 2025.

Følgende tjenester vil bli fakturert særskilt basert på timepris i henhold til de enhver tid gjeldende timesatser i selskapet dersom Hasvik kommune bestiller disse:

- Granskninger
- Underslag/misligheter
- Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll utover kommunens andel av ressursene skissert ipkt. 3

- Utarbeidelse av økonomiske analyser
- Rådgivning i forbindelse med organisasjonsomlegginger
- Gjennomføring av brukerundersøkelser
- Rådgivning i forbindelse med utarbeidelse av styringssystemer
- Revisjon av kommunale foretak
- Nye legater

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet Hasvik kommune i 2025 er som følger:
 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2025 er som følger:

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2025 er som følger:

Funksjon 110 Kontroll og revisjon		Budsjett 2024	Budsjett 2025
10800	Godtgjørelse folkevalgte	27 800	29 000
10800	Møtegodtgjørelse	5 500	18 000
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	5 500	5 500
11003	Faglitteratur/aviser / tidsskrifter (NKRF)	2 800	2 700
11156	Beverting personell, møter, kurs mv.	1 200	0
11505	Kurs/konferanser/opplæring	44 500	25 000
11600	Utgiftsgodtgjørelse for reiser, oppgavepliktig	500	2 000
11703	Reiseutgifter til fly	0	22 000
11950	Avgifter , gebyrer , lisenser (FKT)	0	4 000
13800	Kjøp tjenester fra IKS (revisjon)	668 000	691 000
13800	Kjøp av tjenester fra IKS (sekretariat)	333 400	362 400
1375x	Kjøp av undersøkelser, granskninger etc utover lovpålagt revisjon		
14290	Merverdiavgift som gir rett til kompensasjon	0	1 600
17290	Merverdiavgiftkompensasjon i driftsregnskapet	0	-1 600
		1 089 200	1 161 600

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01610

Sak 34/24

ÅRSPLAN OG MØTEPLAN 2025 FOR KONTROLLUTVALGET I HASVIK KOMMUNE

Sekretariatets tilråkning:

1. Kontrollutvalget i Måsøy kommune vedtar årsplan for 2025, som inneholder lovpålagte og planlagte oppgaver og aktiviteter. Utvalget vil også behandle andre aktuelle saker som vurderes fortløpende og innarbeides i årsplanen ved behov. Årsplanen gjennomføres innenfor rammen av budsjett for kontrollarbeid i 2025 vedtatt av kommunestyret. Kontrollutvalgets arbeid gjennom året rapporteres i utvalgets årsmelding og kan i også sendes som egne saker til kommunestyret.
2. Kontrollutvalget i Hasvik kommune vedtar foreløpig møteplan for 2025:
 - Onsdag 5. februar 2025
 - Onsdag 7. mai 2025
 - Onsdag 3. september 2025
 - Onsdag 12. november 2025

Kontrollutvalgets leder har fullmakt til å gjøre nødvendige endringer i møteplanen i samråd med sekretariatet dersom det er behov for justeringer.

Saksopplysninger:

For å planlegge aktivitetene til kontrollutvalget anbefales¹ utvalget å utarbeide en virksomhetsplan eller årsplan hvor også viktige aktiviteter legges inn.

¹ Kontrollutvalgsboka kap. 4 Arbeid i kontrollutvalget-Planlegging s. 27

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og skal ha et ansvar for løpende kontroll med forvaltningen i kommunen og samt å se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalgets oppgaver er regulert i lov og forskrifter.

Etter kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget påse at:

- kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser
- det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalget skal også:

- Gjennomføre risiko - og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av mulige forvaltningsrevisjonsprosjekter i perioden
- Avgi uttalelse til årsregnskapet
- Følge opp merknader fra revisor (i nummererte brev, eller i årsregnskapet)
- Rapportere resultatene av sin virksomhet til kommunestyret
- Følge opp kommunestyrets vedtak i saker som er rapportert

Kontrollutvalget kan følge opp andre saker ut fra sitt mandat for kontrollarbeid. I løpet av året bør kontrollutvalget planlegge ulike kontrolloppgaver for å etterleve sitt kontrollansvar:

- Orientering fra kommuneledelsen
- Orienteringer fra revisor
- Gjennomgang av møtebøker
- Gjennomgang av KOSTRA rapporteringer, andre rapporter og statistikk
- Virksomhetsbesøk

I tillegg til de pålagte og planlagte oppgavene, kan kontrollutvalget få

- innspill eller pålegg fra kommunestyret om tilsyn og kontroll
- innspill fra medlemmer i kontrollutvalget, kommunaldirektør og ansatte i kommunen,
- henvendelser fra innbyggere
- saker i media
- orientering om statlige tilsyn
- varslinger

Slike innspill og henvendelser vurderes fortløpende av sekretariatet i forhold til kontrollutvalgets mandat. Saker som skal behandles av kontrollutvalget håndteres i tråd med vanlig saksforberedelse og legges til behandling i kontrollutvalget.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet foreslår at det lages en årsplan for kontrollutvalget i Hasvik kommune som med utvalgets pålagte og planlagte oppgaver. Aktivitetene/ oppgavene i planen planlegges med

utgangspunkt i vedtak fra kommunestyret, lovfestede frister og revisors overordnede strategi. Det legges opptil at kontrollutvalget i Hasvik avholder fire møter i året, og slik at utvalgets aktiviteter kan tilpasses kontrollutvalgets møtefrekvens.

Møtedatoer tilpasses til kommunestyremøter med tanke på tidsmarginer for oversendelse av saker fra kontrollutvalget som skal behandles i kommunestyret.

Sekretariatet forslår følgende møtedatoer i 2025

Onsdag 5. februar 2025
Onsdag 7. mai 2025
Onsdag 3. september 2025
Onsdag 12. november 2025

Sekretariatet foreslår følgende strukturering av kontrollutvalgets lovpålagte og planlagte aktiviteter og oppgaver:

Kontrollutvalgets interne virksomhet og kompetanseheving:

Kontrollutvalgets oppgaver knyttet til sitt overordnede kontrollansvar planlegges med utgangspunkt i utvalgets mandat, lov- og forskriftsfestede oppgaver, rapporteringer fra revisor, og rapporteringskrav til kommunestyret. Kontrollutvalget bør informere om og synliggjøre arbeidet sitt.

Kontrollutvalget kan planlegge intern opplæring av relevante temaer etter behov, i tilknytning til kontrollutvalgets møter. Sekretariatet foreslår kursbolker på 1- 2 timer. Temaer som kan være aktuelle for intern opplæring:

- Roller og samspill
- Gjennomføring av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll
- Økonomiforvaltning
- Kontrollutvalgets påseansvar
- Kontrollutvalgets håndtering av henvendelser

Kontrollutvalgets medlemmer anbefales også delta på eksterne kurs / opplæring. Aktuelle eksterne kurs/ fagseminarer i 2025:

- o FKT Fagkonferanse 3. og 4. juni 2025 på Gardermoen arrangert av Forum for kontroll og tilsyn
- o Kontrollutvalgslederskolen del 3, 15. og 16. oktober 2025 på Gardermoen arrangert av Forum for kontroll og tilsyn.
- o NKRF Kontrollutvalgskonferanse 2025, 29. 01 til 30.01 25 på Gardermoen (Ikke medlemspris kr. 9200, påmelding 17.12.2024)
- o NKRF tilbyr nettbaserte kurs og e- kurs som kan være aktuelle for medlemmer i kontrollutvalget. Kursavgift mellom 3000- 4000 pr. deltaker

Regnskapsrevisjon og kontroll av økonomiforvaltning

Aktiviteter innen økonomiforvaltning og regnskapsrevisjon planlegges i tråd med revisors overordnede strategi og lovpålagte oppgaver og frister som er fastsatt i lover og forskrifter.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

Bestilling, behandling og oppfølging av prosjekter innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll gjennomføres i samsvar med kommunestyrets vedtatte planer for 2025-2028.

Dette inkluderer vedtak om oppstart, bestilling av rapporter, behandling av rapport, rapportering til kommunestyret, og oppfølging av kommunestyrets vedtak.

Informasjonsinnhenting og orienteringer:

Kontrollutvalget planlegger og igangsetter kontrollaktiviteter basert på kunnskap og tilgjengelig informasjon om kommunens forvaltning og virksomheter som kommunen eier. Utvalget skal holde seg oppdatert og kan be om særskilte orienteringer fra ordfører, kommunedirektøren og/ eller andre relevante aktører, delta på møter, gjennomføre virksomhetsbesøk, lese årsmeldinger til kommunen, selskap og regionråd eller gjennomføre høringer. I tillegg kan kontrollutvalget be om orientering om rapporter fra statlige tilsyn og andre dokumenter som belyser områder med behov for oppfølging. Sekretariatet har ikke foreslått spesifikke fokusområder i 2025. Kontrollutvalget kan definere spesifikke fokusområder for kontrollarbeidet i 2025.

Uplanlagte oppgaver

I tillegg til de lovpålagte og planlagte oppgavene og aktivitetene kan kontrollutvalget ta opp saker som blir foreslått av kommunestyret, kommer som henvendelser fra innbyggere, eller får oppmerksomhet i media. Disse sakene vurderes fortløpende og innpasses i årsplanen etter behov.

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til årsplan for 2025 som viser lovpålagte oppgaver og planlagte oppgaver innenfor rammen av foreslått budsjett for 2025. Denne årsplanen vil være et utgangspunkt for planlegging av møter i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Forslag til årsplan 2025 for kontrollutvalget Hasvik kommune

Møte	Kontrollutvalgets interne arbeid	Påseansvar kommunens økonomiforvaltning	Regnskapsrevisjon	Forvaltningsrevisjon / Eierskaps-kontroll	Orienteringer/ Besøk
Møte 1- 25 Jan/ febr	Årsmelding 2024 Reglement for kontrollutvalgets arbeid Rutiner for bestilling av forvaltningsrevisjoner/ eierskapskontroll Vedtak om deltakelse i FKT fagkonferanse 3.-4. Juni 2025 på Gardermoen Vedtak om deltakelse i årsmøte i FKT 3. Juni			Oppstartsvedtak Forvaltnings-revisjon – bestilling av prosjektskisse iht plan 2025-2028	Orientering fra kommunedirekøren om barnevernet. Orientering fra kommunedirektøren om arbeidsmiljøutvalg
Møte 2 - 25 Mai	Kontrollutvalgets kommunikasjons-strategi Intern kurs /opplæring	Uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning 2024	Revisjonsberetning 2024, årsoppgjørnotat Evt. Nummerert brev	Overordnet prosjektskisse	Orientering fra politiske og/ eller administrativ ledelse Andre orienteringer

Møte 3-25 Sept	Forslag til budsjett for kontrollarbeid i 2026 Vedtak om deltakelse i kontrollutvalgsleder skolen del 3, 15.- 16. oktober 2025 på Gardermoen Intern kurs/ opplæring	Rapport fra forenklet etterlevelses kontroll 2024	RevirOppsummeringsbr ev revidering av årsregnskap Vurdering av revisors uavhengighet	Oppfølging av FR-sikkerhet og beredskap Vurdering av revisors uavhengighet	Referater fra representantskapsmøter / årsmøter i selskap som kommunen er medeier i . Orientering fra politisk og/ eller administrativ ledelse Andre orienteringer
Møte 4 - 25 Nov	Årsplan /Møteplan 2026 Intern kurs/ opplæring	Innspill til risiko og vesentlighetsvurdering av økonomiforvaltning og plan for etterlevelseskontroll, 2025	Revisjonsplan revisjonsstrategi 2025 ,	Rapport forvaltningsrevisjon Oppfølging av FR – spesialundervisning	Orientering fra politisk og/ eller administrativ ledelse Andre orienteringer
Møte 1- 26 Jan/ febr	Årsmelding 2025		Oppsummering Interimsrapport 2025	Oppfølging av FR – avvik og varsling	Orientering fra politisk og/ eller administrativ ledelse Andre orienteringer

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

S A K S F R A M L E G G

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	4. desember 2024	J.nr:	KUSEK01616

Sak 35/24: REFERATSAKER

Saksopplysninger og sekretariatets tilrådninger:

Følgende referatsaker foreligger til møtet:

- Referatsak 13/24**
Representantskapsmøte i Vefas IKS 25.10.24

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 13/24 tas til orientering.
- Referatsak 14/24**
Presentasjon Tor Dølvik på kurs Hasvik kontrollutvalg den 1.11.24

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 14/24tas til orientering.
- Referatsak 15/24**
Oversendelse av presentasjoner fra FKT den 1.11.24

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 15/24 tas til orientering.
- Referatsak 16/24**
Oversendelse av budsjettforslag fra kontrollutvalget til kommunedirektøren 11.11.24

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 16/24 tas til orientering.
- Referatsak 17/24**
Ny anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene – orienteringer fra kommunedirektøren, datert 08.11.24

Sekretariatets tilrådning:

Referatsak 17/24 tas til orientering.

.

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Amtmannsnesveien 101
9515 Alta
Telefon 78 44 47 50
Org. nr. 977079404
E-post: firmapost@vefas.no
www.vefas.no

MØTEPROTOKOLL

Behandlingsorgan: Representantskapet i Vefas IKS
Behandlede saker: 7-13/24
Sted: Stengelsmoen Alta
Dato: 25.oktober 2024
Tid: 09.00 – 13.00

Til stede:

Alta kommune: Monica Nielsen
Tore Grøtte
Claus Jørstad
Lena Johansen
Tommy Heggernes

Loppa kommune: Stina Beathe Lorentzen Pedersen

Hasvik kommune: Lars A. Hustad

Vefas IKS styret: Monika Olsen

Fra Adm: Jørgen Masvik, adm.dir. Vefas IKS
Raymond Kames, adm.dir. Vefas Retur as
Dagfinn Nilsen, adm.sjef
Linn Knudsen, sekretær

Forfall: Anders S. Buljo, Kautokeino
Ellen Inga Kristine Hætta, Kautokeino
Jan Martin Rishaug, Alta
Bengt Rune Strifeldt, Alta
Gøril Rydheim Henriksen, Loppa

Referent: Linn Knudsen

Representantskapet er beslutningsdyktig i henhold til Lov om interkommunale selskap § 9.

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Amtmannsnesveien 101
9515 Alta
Telefon 78 44 47 50
Org. nr. 977079404
E-post: firmapost@vefas.no
www.vefas.no

Sak 7/24 Godkjenning innkalling og saksliste

Vedtak:

Representantskapet godkjenner innkalling og saksliste.

(Enstemmig)

Sak 8/24 Valg av to representanter til å underskrive protokollen
I tillegg til møteleder velges to representanter til å underskrive protokollen.

Forslag fra møteleder:

- 1.Lars Adler Hustad
- 2.Tore Grøtte

Vedtak:

- 1.Lars Adler Hustad
- 2.Tore Grøtte

(Enstemmig)

Sak 9/24 Orientering fra styreleder

Adm. direktør informerer om:

- Sidelaster er innført og under prøve kjøring i Kautokeino.
- Poser leveres kun ut i butikk i Kautokeino
- Informasjon om Vefas konferansen, som ble en suksess.
- Bærekraftspris 2024
- Nedstrøms løsninger – nøkkelen til suksess.

- Møte lukkes ihht. § 11-5 i kommuneloven. Dette i forbindelse med orientering vedr. pågående personalsak.

Orienteringen tas til orientering.

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Amtmannsnesveien 101
9515 Alta
Telefon 78 44 47 50
Org. nr. 977079404
E-post: firmapost@vefas.no
www.vefas.no

Sak 10/24 Revisjon av selskapets strategiplan

Styret i Vefas IKS har i sak 46/24 vedtatt strategiplanen for 2024-2030. Denne ble lagt frem i møtet.

Vedtak:

Representantskapet vedtar revidert strategiplan 2024-2030

(enstemmig)

Sak 11/24 Revisjon av kommunal avfallsforskrift

Revidert kommunal forskrift foreligger som et utkast, og er til høring hos den kommunale arbeidsgruppen. Det er ønskelig at eierkommunene vedtar den reviderte forskriften med retningslinjer med samme ordlyd i de respektive kommunene.

Vedtak.

Fremdriftsplan.

Dato:	Handlinger:
03.10.2024	Møte mellom arbeidsgruppen og Deloitte Advokatfirma for gjennomgang av forskrifter og retningslinjer
15.10.2024	Deloitte Advokatfirma oversender oppdaterte forskrifter og retningslinjer
31.12.2024	Styret i VEFAS fatter vedtak om fastsettelse av forskrifter og retningslinjer
15.02.2025	Representantskapet behandler forskrifter og retningslinjene. Møte gjennomføres på teams.
1.6.2025	Representantskapet oppfordrer eierkommunene å gjennomføre vedtak om fastsettelse av forskrift og retningslinjene.

(Enstemmig)

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Amtmannsnesveien 101
9515 Alta
Telefon 78 44 47 50
Org. nr. 977079404
E-post: firmapost@vefas.no
www.vefas.no

Sak 12/24 Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028

Budsjett 2025 og Økonomiplan 2025-2028 ble gjennomgått i møte.

Vedtak:

Representantskapet vedtar:

1. Budsjett 2025 som fremlagt
2. Låneopptak for 2025 på kr. 14.000.000 i Kommunalbanken.
3. Nedbetalingstid settes til 7 år på maskiner og utstyr.
4. Nedbetalingstid settes til 10 år på mindre kjøretøy.
5. Nedbetalingstid settes til 20 år på bygg.
6. Investeringsplan 2025-2028 som fremlagt
7. Økonomiplan 2025-2028 som fremlagt
8. Renovasjonsavgiften for 2025 som fremlagt øker med 14,8 %
9. Slamavgiften for 2025 som fremlagt øker med 6,5%

(Enstemmig)

Sak 13/24 Eiersamling og årsmøte 2025.

Årsmøte der representantskapet vedtar årsregnskapet og årsberetning skal holdes før 30. juni.

Vedtak:

Representantskapet vedtar å gjennomføre årsmøte 26.mai 2025 kl. 10.00 – 14.00.

(enstemmig)

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Amtmannsnesveien 101
9515 Alta
Telefon 78 44 47 50
Org. nr. 977079404
E-post: firmapost@vefas.no
www.vefas.no

Møte ferdig kl. 12.00.

Underskrifter:

Alta, 25,10.2024

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Linn Knudsen".

Linn Knudsen, sekretær

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Monica Nielsen".

Monica Nielsen, leder

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Tore Grøtte".

Tore Grøtte

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Lars Adler Hustad".

Lars Adler Hustad

Etikk og habilitet

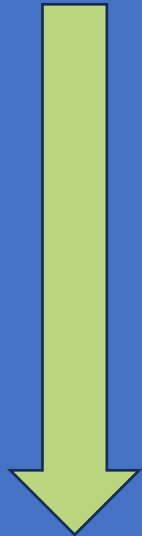
Seminar for Hasvik kontrollutvalg

Spesialrådgiver Tor Dølvik

1. november 2024

Temaer for dagen

- Hvorfor er fokus på etikk viktig?
- Etske spørsmål og etske dilemmaer
- Åpenhet og habilitet
- Ytringskultur

Alt dette står sentralt i arbeidet med å:

Etiske retningslinjer i Hasvik kommune

Mål

- Virksomheten i Hasvik kommune skal være basert på strenge krav til redelighet, forretnings- og forvaltningsmoral.
- Forholdet til innbyggerne og kollegaer og mellom over- og underordnede skal være basert på etiske grunnverdier som gjelder for offentlig forvaltning og for Hasvik kommune spesielt.
- Organisasjonen skal gjennom verdistyring være preget av kvalitet, profesjonalitet og effektivitet med evne til utvikling og vilje til å tilpasse seg endringer i samfunnet.
- Fundamentet skal være et arbeidsmiljø basert på åpenhet og trygghet hvor den enkelte stimuleres til å søke utfordringer og personlig utvikling.

Hverdagskorrupsjon

Ressurssterke med innflytelse

Illustrasjon: Sven Tveit

Infiltrasjon

Hvor kan det gå galt i kommunen?

- Politiske beslutningsprosesser
- Myndighetsutøvelse
- Tjenesteyting
- Lokale og regionale utviklingsoppgaver
- Eierstyring av kommunale foretak og selskaper
- Anskaffelser

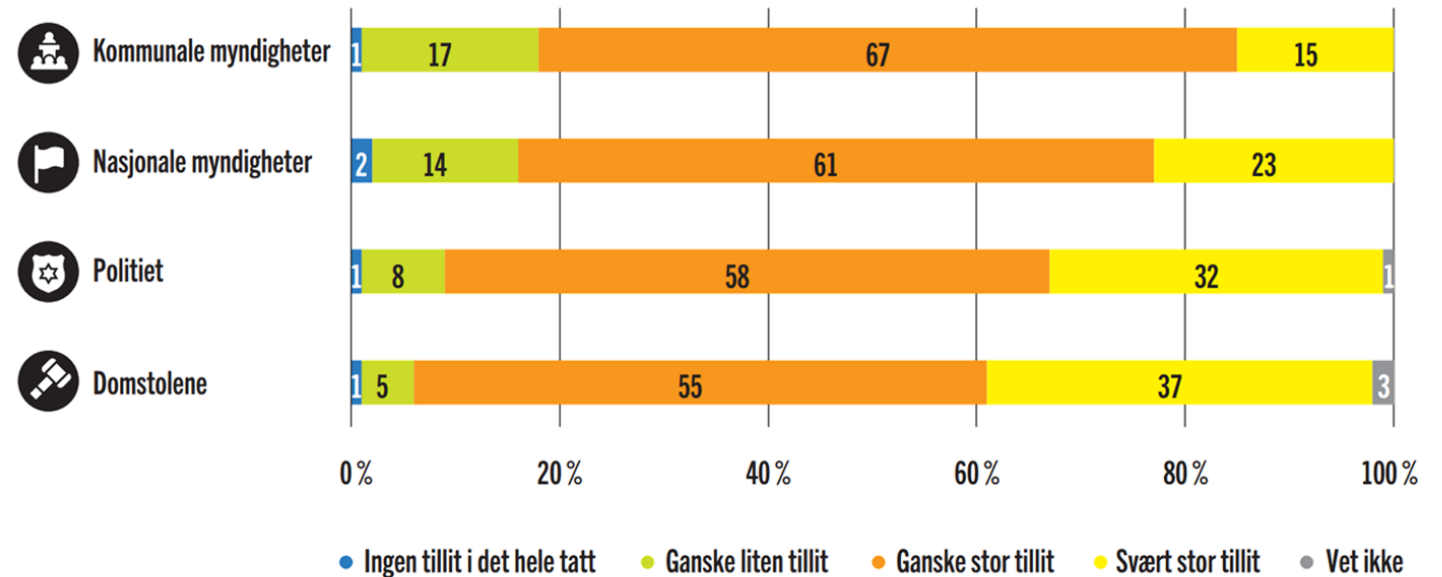

Høy tillit til institusjonene og best i klassen, men ikke fri for korrupsjon

Global Corruption Barometer i Norge
sammenlignet med EU-landene

Hvor stor tillit og tiltro har du til at følgende institusjoner gjør en god jobb i Norge?

Hva er korrupsjon?

TIs visjon

En verden hvor myndigheter, næringsliv og sivilsamfunn og den enkeltes liv er fri for korrupsjon

TIs definisjon

Korrupsjon er misbruk av makt i betrodde stillinger for privat gevinst.

Straffeloven

§ 387 Korrupsjon

«...for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag,

eller

gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag. (....)»

§ 388 Grov korrupsjon

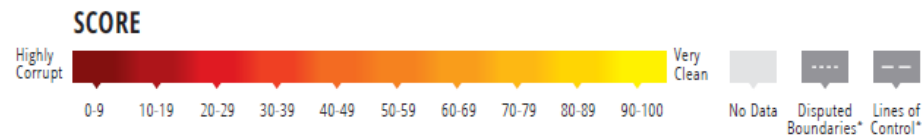
§ 389 Påvirkningshandel

Både den som tilbyr en utilbørlig fordel (aktiv korrupsjon) og den som aksepterer et slikt tilbud (passiv korrupsjon), kan straffes.

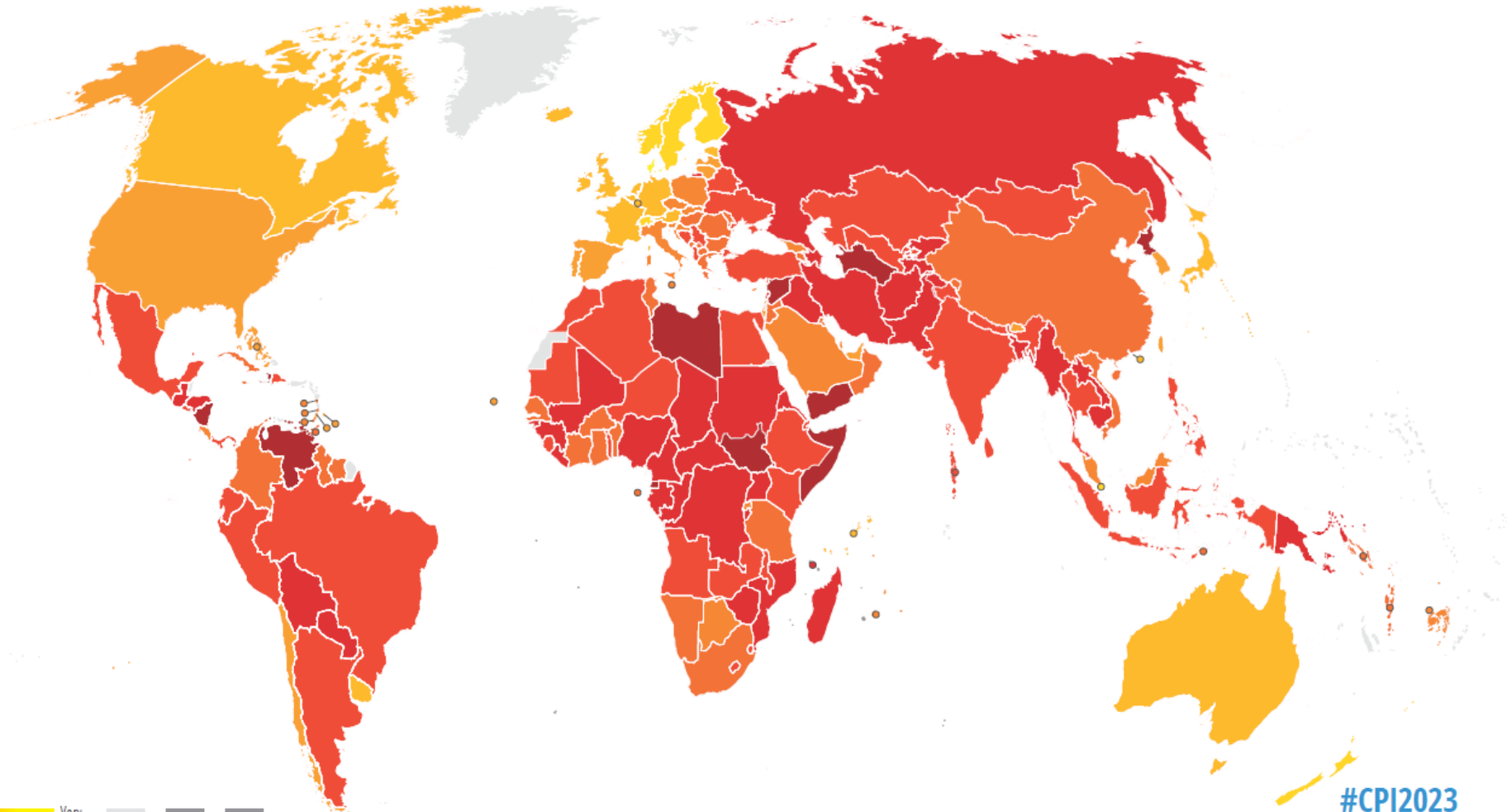

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2023

The perceived levels of public sector corruption in 180 countries/territories around the world.

*The designations employed and the presentation of material on this map follow the UN practice to the best of our knowledge and as of January 2024. They do not imply the expression of any opinion on the part of Transparency International concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

#CPI2023
www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2024) is licensed under CC BY-ND 4.0

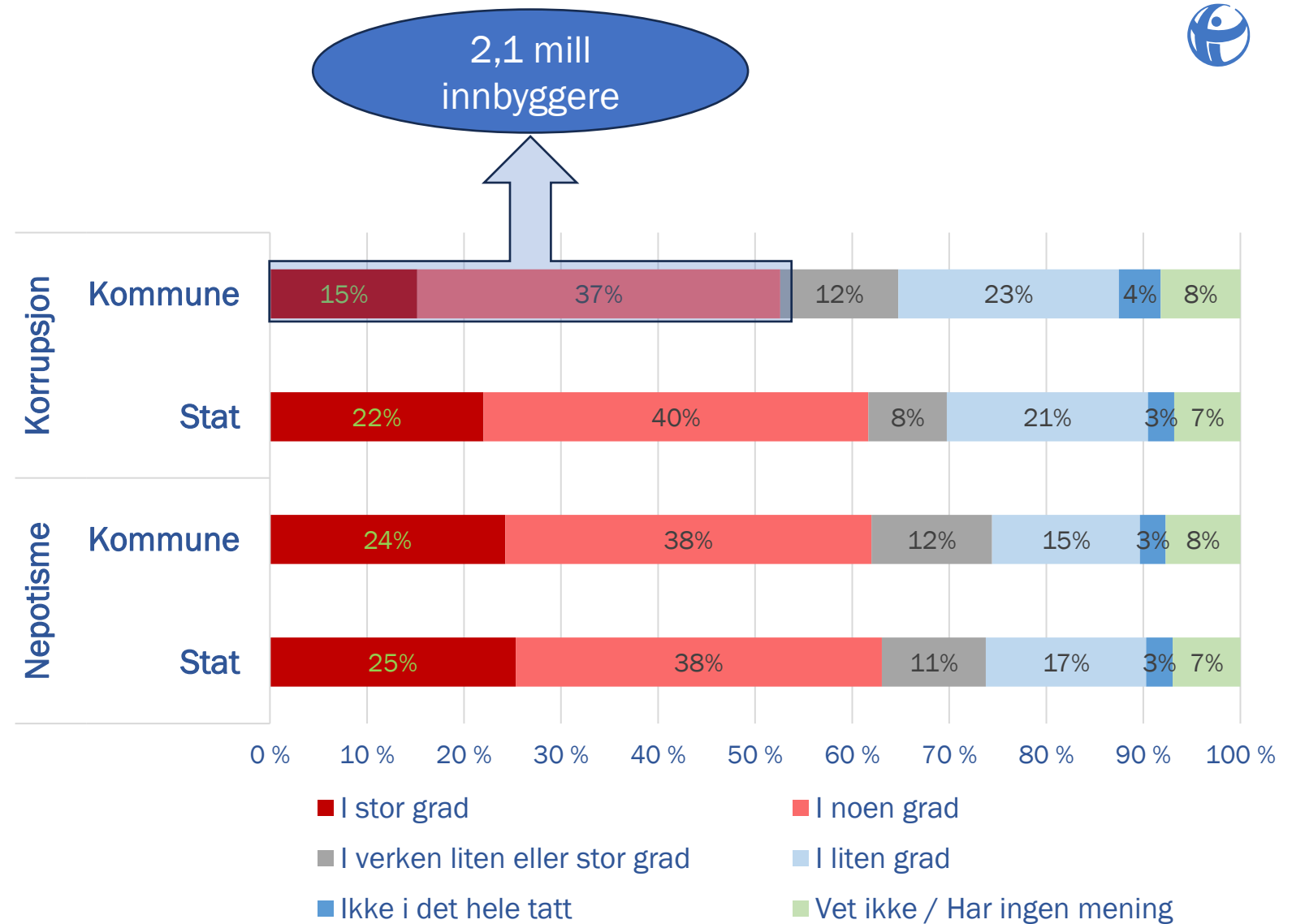
Innbyggerundersøkelsen 2024

Korrupsjon

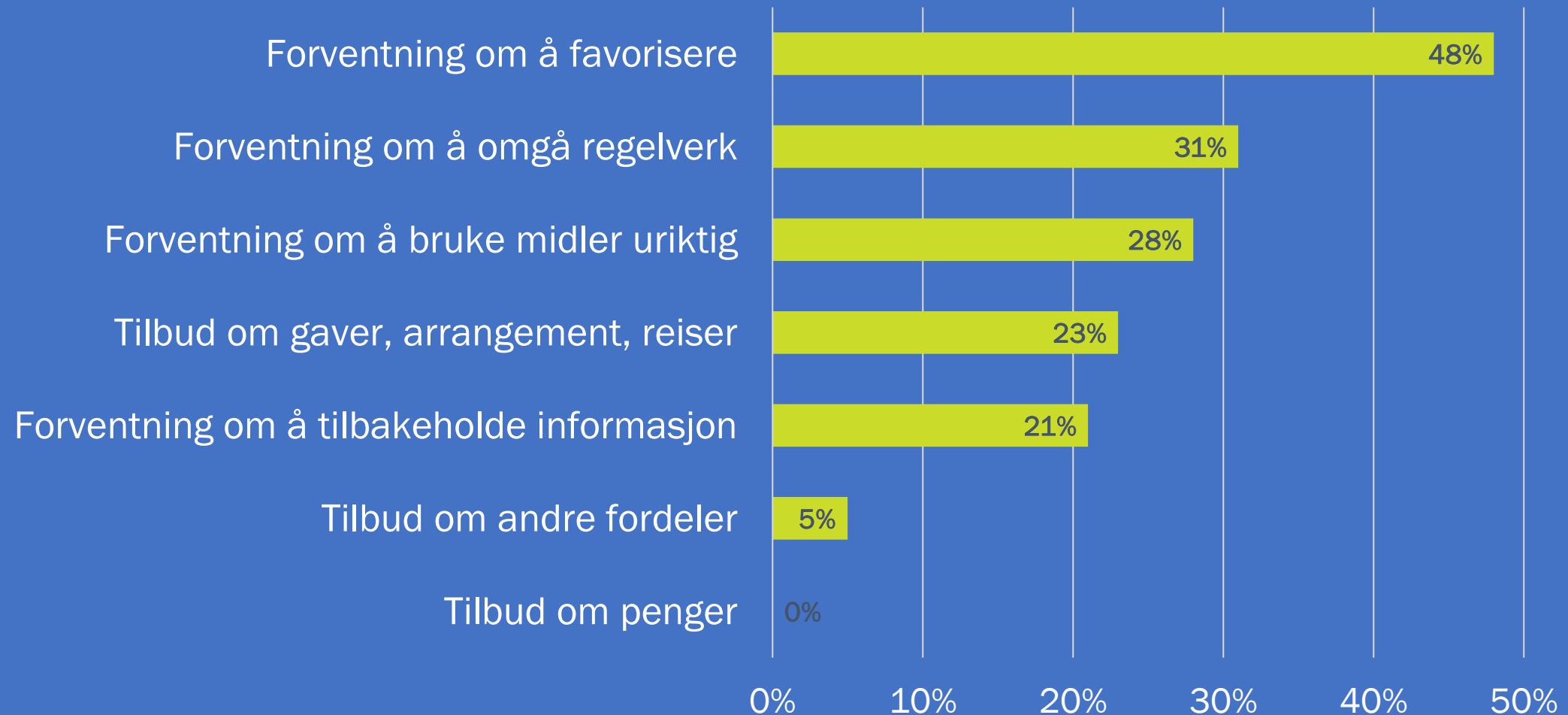
I hvilken grad tror du ulike former for korrupsjon, slik som bestikkelser/«smøring» skjer i staten/kommunen din?

Nepotisme

I hvilken grad tror du offentlig ansatte favoriserer familie og venner når saker behandles i staten/i kommunen din?

Kommunedirektørene har opplevd mange forsøk

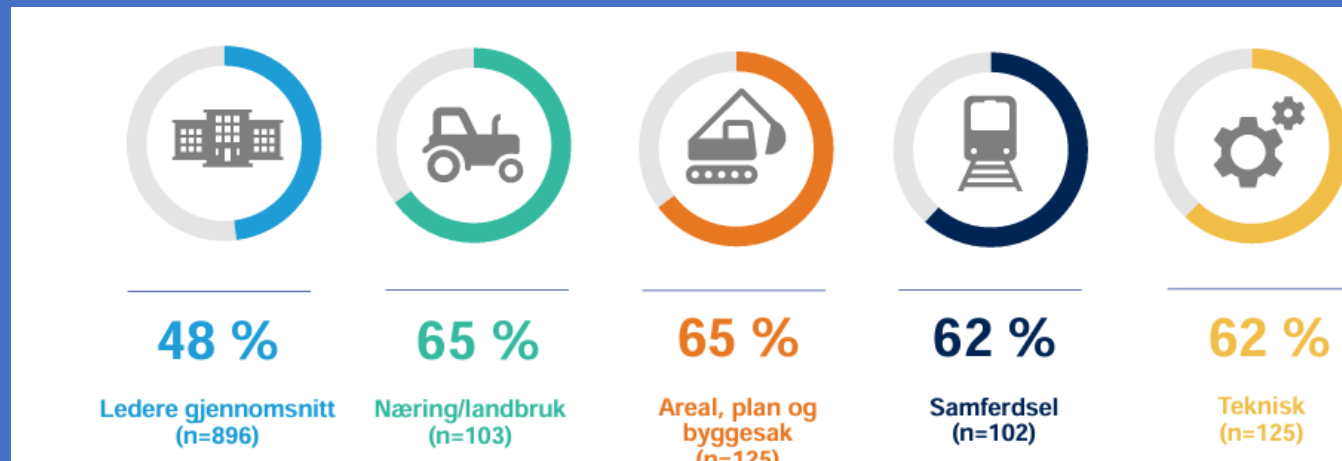

Forsøk på utilbørlig påvirkning på kommunale ledere

Hvor kommer forsøkene fra?

1. Grunneiere/privatpersoner
2. Næringsdrivende i bygg og anlegg
3. Organisasjoner og foreninger i lokalsamfunnet

Hvilke kommunale ledere har opplevd minst ett forsøk?

Tjøme-saken

Ulovlig bygging i strandsonen

Korrupsjonssaken gjaldt tette bånd og vennetjenester mellom arkitekt og lokal byggesaksleder.

- Tingretten: Skyldig
- Lagmannsretten: Frikjent.
- Høyesterett: Frikjenningen opphevet
- Lagmannsretten: Skyldig. Begge har anket.
- Høyesterett forkastet anken.

Firmaer bygget uten tillatelse i strandsonen – får tilsammen 1,1 millioner kroner i bot

Tre firmaer har fått bøter på til sammen 1,1 millioner kroner etter bygging av svømmebasseng i strandsonen. Økokrim mener det skulle vært søkt om først.

Rune Christoffer Holm
Journalist

Publisert 5. jan. kl. 14:06
Oppdatert 5. jan. kl. 16:48

NRK

Færder kommune går i dag gjennom en rekke saker der det har vært bygget ulovlig i strandsonen.

FOTO: PER-KÅRE SANDBAKK / NRK LUFTFOTO

Gave med påvirkning?

- Kan ressurssterke kjøpe innflytelse?
- Hvordan påvirkes kommunestyrets innstilling til framtidige saker fra giveren?
- Hvordan påvirkes kommunens egne lokaliserings- og investeringsbeslutninger?

Laksemilliardær gir milliongave viss kommunen gjer som han vil

Ein av Noregs rikaste tilbyr 40 millionar til ny symjehall, men berre om den blir bygd i den vesle heimbygda hans. – Problematisk å takka ja, meiner ekspert.

✉ Eli Bjelland
Journalist

✉ Oddgeir Øystese
Journalist

Vi rapporterer frå Tysnes

Publisert 28. apr. kl. 08:48
Oppdatert 28. apr. kl. 11:14

Dobbeltroller?

Ordfører i Øyer, Jon Halvor Midtmageli (Sp) sier at (*representanten, NN*) alltid har vært svært nøye med å melde fra om egne forretningsinteresser.

– *Han sier gjerne fra en gang for mye enn en gang for lite, sier han.*

Forsker Gro Sandkjær Hansen ved Oslo Met mener det ikke er nok at politikere med dobbeltroller kun avstår fra å delta i behandlingen.

– *De er en del av beslutningsmiljøet og har store muligheter til å påvirke utenom selve behandlingen og avstemningen, sier hun.*

Lokalpolitiker og Hafjell-investor meldte seg inhabil 31 ganger på to år

Partiene bør forebygge uheldige dobbeltroller i Hytte-Norge, sier forskere.

Utbyggingsfelt på Mosetertoppen i Hafjell.

Dag Kessel
Journalist

Reidar Gregersen
Dronefotograf

Publisert 15. feb. kl. 12:04
Oppdatert 15. feb. kl. 12:34

NRK

Kunne ikke delta i politisk møte på grunn av dobbeltroller – møtte som utbyggere

«Rent informasjonsmøte» svarer de to utbyggerne.

Diskusjon om dobbeltroller i Hafjell splitter nå det politiske miljøet i Øyer.

Dag Kessel
Journalist

Publisert 28. feb. kl. 18:21
Oppdatert 1. mars kl. 13:58

– Inhabilitetsreglane vil berre kunne fange opp toppen av dette isfjellet, altså dei klaraste eksempla på eigeninteresser og klare band til private aktørar i næringslivet. Vi må få eit sterkare etisk medvit om farane ved stolskifte frå engasjement for private interesser, noko som gjeld både på vegen inn og når ein forlèt offentlege verv. Og vi må stille krav om at alt rundt dette, er heilt ope, og vi må ha eit kritisk søkjelys på slike rolleskifte og nettverk.

DAG OG TID

(6. oktober 2023)

Habilitet

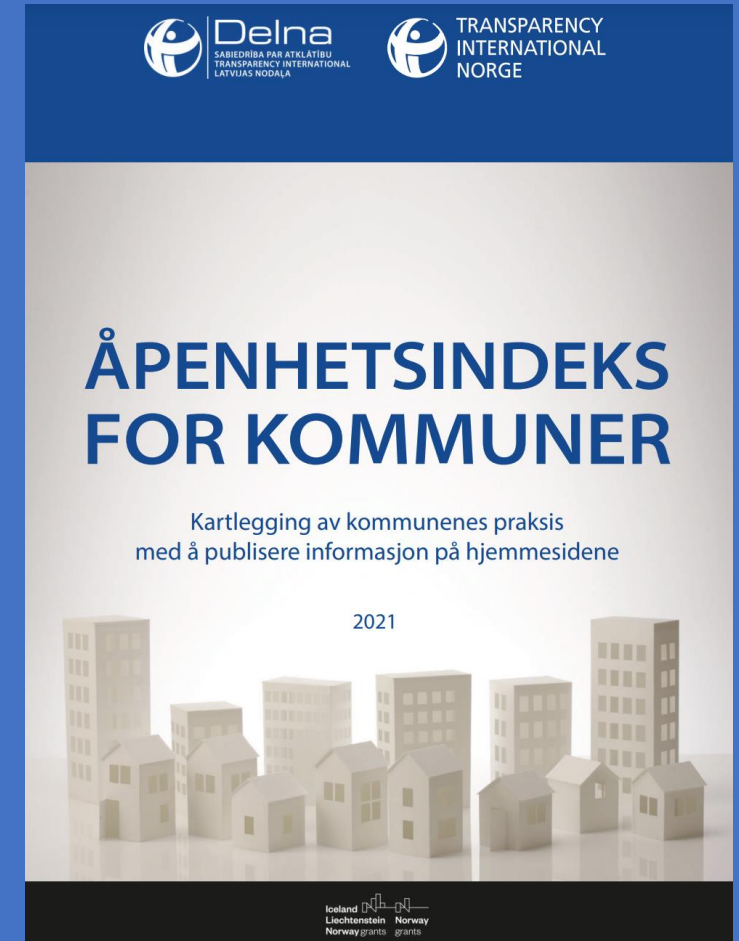
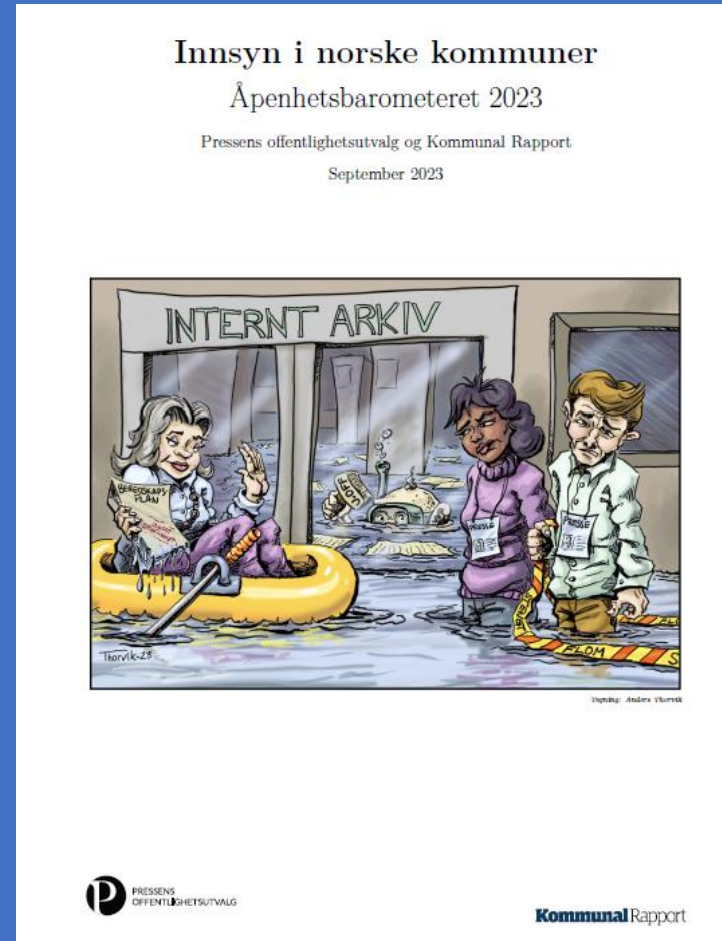
Når er inhabilitet
korrupsjon?

*«Dersom en inhabil person lar være å melde fra om de grunnene som gjør ham eller henne inhabil, og likevel behandler saken og oppnår eller gir en utilbørlig fordel, kan det etter omstendighetene rammes av reglene om gave i tjenesten eller om korrupsjon.»
(NOU 2019:5 Kap 16.1)*

Kommunenes åpenhet kan bli bedre

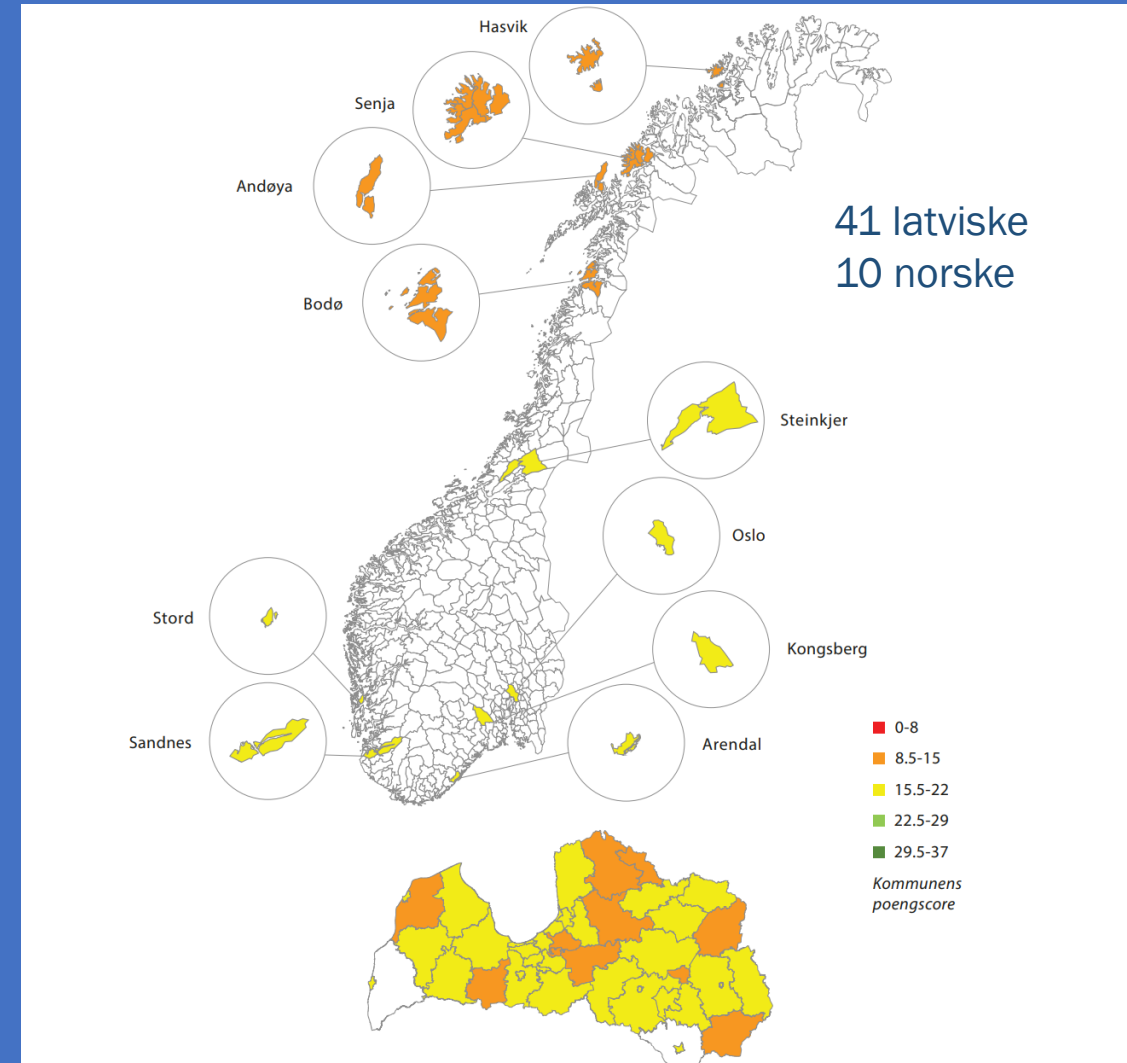

En norsk-latvisk kartlegging av åpenhet

37 indikatorer

- 1) Politikk og beslutningsprosesser (5)
- 2) Organisasjonsstruktur og forvaltning (3)
- 3) Økonomi og finans (5)
- 4) Innbyggerdeltakelse og medvirkning (4)
- 5) Etikk og antikorrupsjon (10)
- 6) Anskaffelser (5)
- 7) Kommunalt eide selskaper (5)

Maks score: 37 poeng
(tildelte poeng pr indikator: 0 – 0,5 – 1)

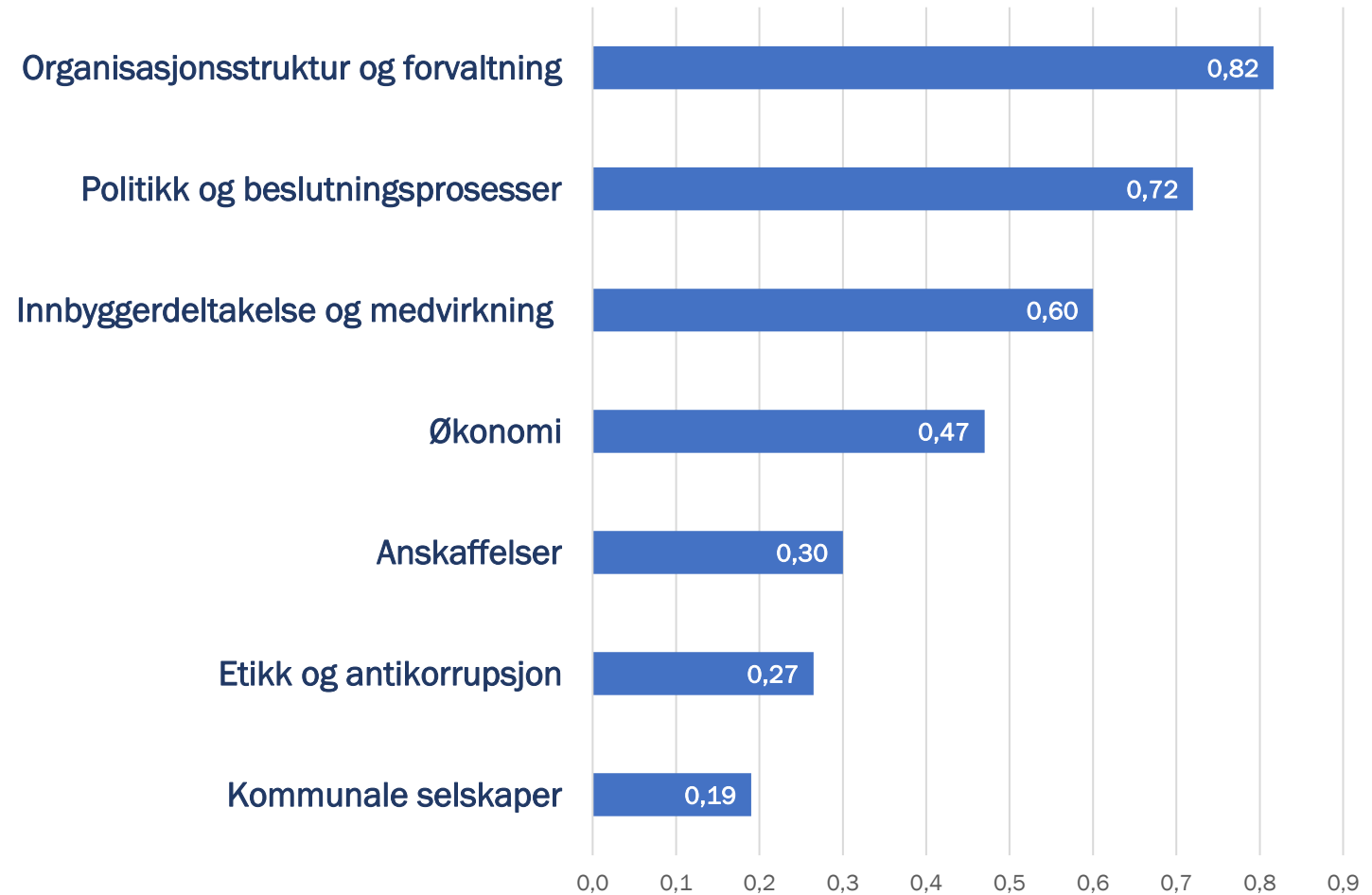

Norske resultater

Bra: Organisering,
beslutninger og
medvirkning

Dårlig: Anskaffelser,
antikorrupsjon,
kommunale selskaper

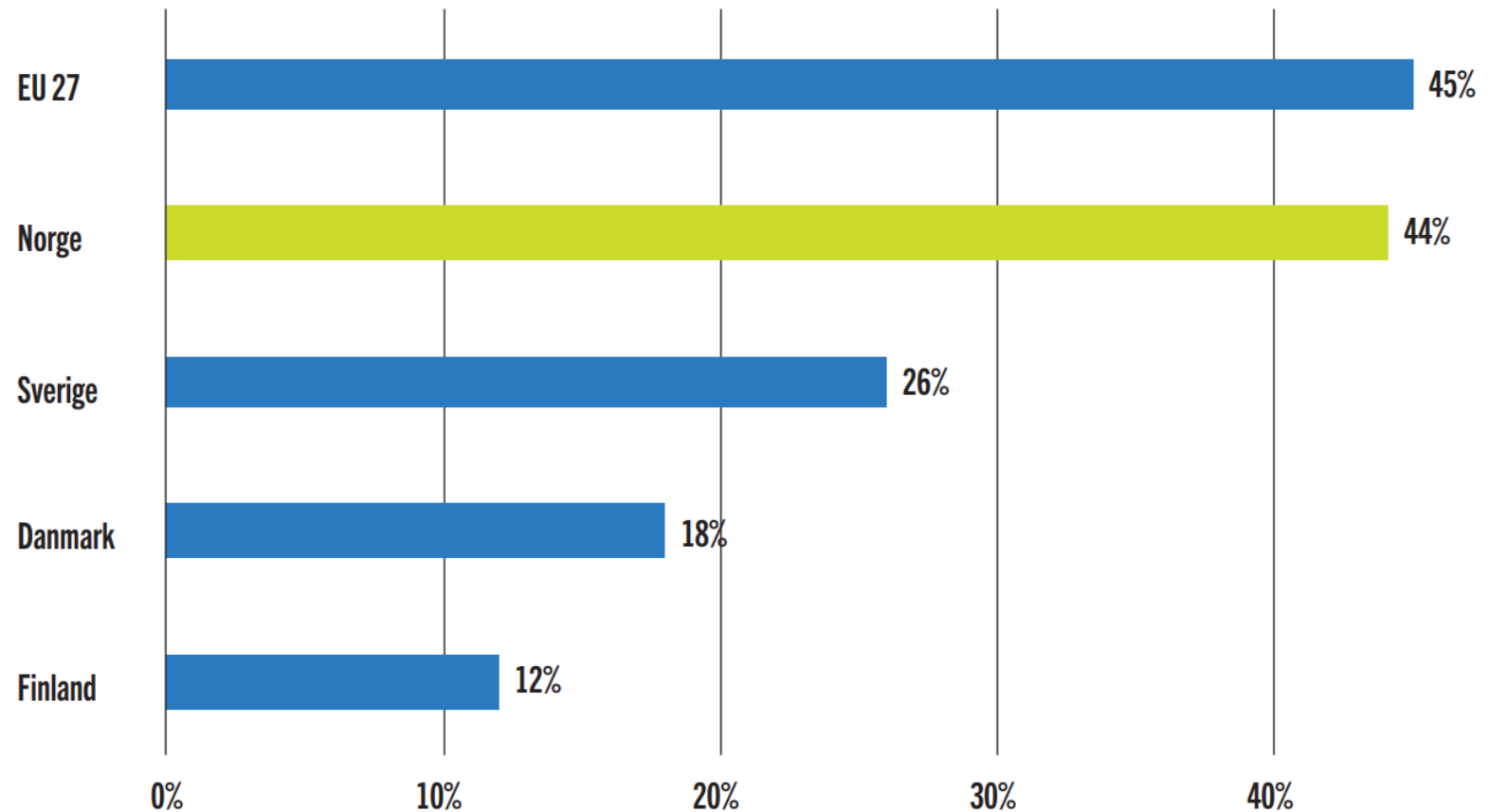
Gjennomsnitt for hvert tema (maks=1 min=0)

Utrygt å varsle om korrupsjon

Frykt for
gjengjeldelse er
like utbredt i
Norge som i EU

Viktig å drive dilemmatrening

Dilemmatrening er et **EFFEKTIVT VERKTØY** som kan hjelpe ansatte med å navigere i etiske avveininger.

ILLUSTRASJON: SVEN TVEIT

Kronikk
Guro
Slettemark

lins- og kunnskapsbehov i din kommune/ditt selskap?

Helt i tet av svaralternativene troner «Risikoanalyser for å avdekke sårbare områder og prosesser», der hele 41 prosent av respondentene mener det er størst kunnskapsbe-

realistiske scenarier som avdekker ulike former for korrupsjon, som for eksempel bestikkelser, smøring og urettferdige anbudsprosesser.

Ved å simulere konkrete situasjoner kan ansatte lettere gjenkjenne

3. Forberede beslutningstaking under press.

Mange korrupsjonstilfeller handler om beslutninger under press. Ansatte kan føle seg tvunget til å bøyne reglene på grunn av økonomisk, politisk eller sosialt press.

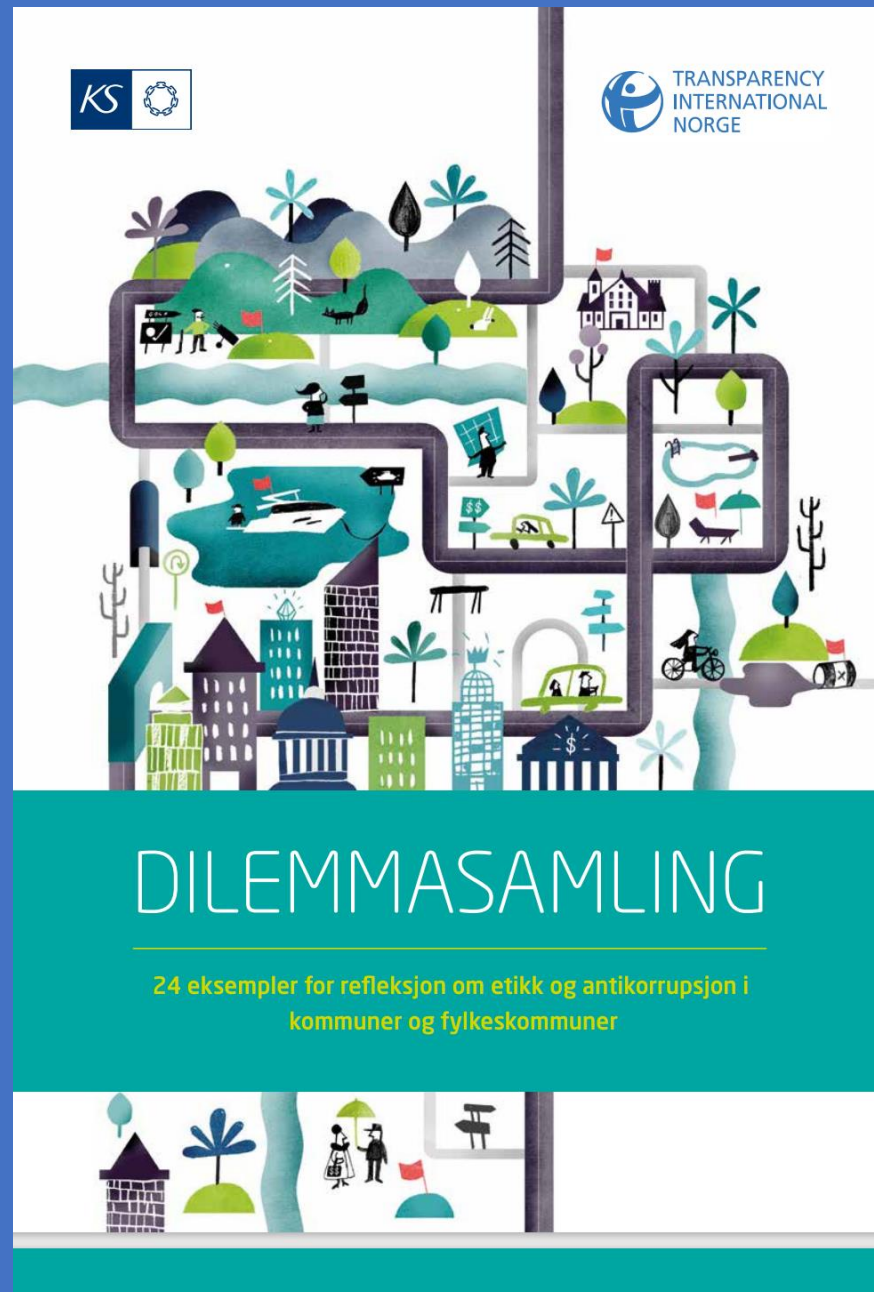
bidra til en dypere forpliktelse til å følge regler og retningslinjer som hindrer korrupsjon.

5. Fremme åpen kommunikasjon og varslingskultur.

En av de viktigste fordelene med

Gjennom å utforske virkelige eksempler på korrupsjon som har rammet andre kommuner, kan deltakerne få innsikt i hvilke konsekvenser feilaktige handlinger kan ha for kommunens omdømme, økonomi og troverdighet.

Diskusjon – utvalgte case

- Varsel om folkevalgt i etisk gråsone
- Fotballpatriot i lokalpolitikken
- Gruppeleder og lobbyist
- Kommunal bolig på billigsalg uten budrunde
- Oppdrag på si

Varsel om folkevalgt i etisk gråsone

Kommunestyret har tidligere vedtatt etiske retningslinjer som skal gjelde både for ansatte og folkevalgte. Formannskapssekretæren i kommunen mottar et varsel fra en kommuneansatt som mener at en av de folkevalgte har opptrådt i strid med de etiske retningslinjene.

Under en innbyggerhøring om ulike alternativer for ny riksvegtrasé gjennom kommunen, arrangert av Statens vegvesen, skal den folkevalgte ha deltatt svært aktivt som pådriver for ett av alternativene, og fått innbyggermøtet med seg i en klar anbefaling overfor Vegvesenet. Varsleren mener at den folkevalgte har utnyttet sin autoritet som lokalpolitiker til å påvirke innbyggermøtet slik at det gikk inn for et trasévalg som var i hans egeninteresse som privatperson.

Resultatet av innbyggerhøringen skal inngå som ett av flere premisser for Vegvesenets endelige forslag til trasévalg og regulering overfor kommunen, som til slutt skal endelig vedtas av kommunestyret.

Varsel om folkevalgt i etisk gråsoner

- Hvilke bestemmelser, verdier eller prinsipper i kommunens etiske retningslinjer eller antikorrupsjonsprogram settes i spill her?
- Hvilke aktører er involvert og berørt i denne situasjonen?
- Hva kan eventuelt være problematisk i at en folkevalgt gjennom et innbyggermøte påvirker premissene i en sak som senere skal behandles i kommunestyret der den folkevalgte selv er medlem?
- Hvordan bør formannskapssekretæren håndtere varselet?

Fotballpatriot i lokalpolitikken

En av kommunens sentrale politikere har tidligere vært styreleder i idrettslaget til byens eliteserielag i fotball.

Idrettslaget eier en nybygd stadion, men sliter med økonomien etter overskridelser i byggeprosessen.

Kommunen eier et tilgrensende friareal inntil stadion og skal nå regulere dette arealet til utbyggingsformål. Ildsjeler i fotballmiljøet har foreslått at idrettslaget skal overta arealet vederlagsfritt og disponere eventuell verdigevinst på å utvikle arealet.

Spørsmålet skal opp til politisk behandling i kommunestyret.

Fotballpatriot i lokalpolitikken

1. Hvilke bestemmelser, verdier eller prinsipper i kommunens etiske retningslinjer eller antikorrupsjonsprogram settes i spill her?
2. Hvilke aktører er involvert og berørt i denne situasjonen?
3. Ved vurdering av habilitet i en sak som beskrevet her, hvilke elementer er relevante å drøfte nærmere?

Gruppeleder og lobbyist

Kommunens planutvalg er på befaring i en byggesak for å vurdere en søknad om å bygge et leilighetsbygg i et etablert boligområde. Naboene til det foreslåtte leilighetsprosjektet er imot nybygget som de mener vil forringe egne bokvaliteter.

En av naboene er gruppeleder for et av partiene i kommunestyret. Gruppelederen fører ordet på vegne av naboene under planutvalgets befaring og argumenterer sterkt imot prosjektet. Han er ikke selv medlem av planutvalget, men partifellene – som er vurdert å være habile – stemmer imot prosjektet når det behandles i utvalget.

Leilighetsprosjektet godkjennes med et knapt flertall i planutvalget og skal nå legges ut på høring før det endelig skal opp til behandling i kommunestyret.

Etter planutvalgets befaring og behandling har det oppstått debatt om relasjonen mellom gruppelederen og hans partifeller i planutvalget. Partifellene i planutvalget har varslet at de vil be om en ny habilitetsvurdering når saken skal behandles i kommunestyret.

Gruppeleder og lobbyist

1. Hvilke bestemmelser, verdier eller prinsipper i kommunens etiske retningslinjer eller antikorrupsjonsprogram settes i spill her?
2. Hvilke aktører er involvert og berørt i denne situasjonen?
3. Hvordan kan en situasjon som beskrevet her, best håndteres? Er det for eksempel noe gruppelederen burde ha gjort annerledes?
4. I hvilke situasjoner kan forholdet mellom en gruppeleder og medlemmer i et politisk utvalg med samme partitilhørighet vurderes som et «særegent forhold som er egnet til å svekke tilliten til disses upartiskhet», jfr forvaltningslovens bestemmelser om habilitet?

Kommunal bolig på billigsalg uten budrunde

BESKRIVELSE

Boligkontoret i kommunen hadde en uhensiktsmessig leilighet som stod ubenyttet og bestemte seg for å leie den ut i det åpne markedet. Før boligen ble annonsert til leie på Finn, tipset en ansatt på kundesenteret en boligsøkende venn om at leiligheten snart ville bli annonsert. Vennen var raskt ute da annonsen ble offentliggjort og fikk tilslaget på leiekontrakt. Nå er det gått fem år og leietakeren har bodd der i hele denne

perioden. Kommunens salgsinstruks åpner for direktesalg til leietakere når de har bodd der i fem år, uten utlysning i markedet. Slike leiligheter selges ofte betydelig under markedspris. Vennen til den ansatte på kundesenteret får dermed mulighet til å kjøpe leiligheten etter å ha vært leietaker i fem år, uten at leiligheten har vært tildelt ut fra sosiale kriterier og uten budrunde i markedet.

Kommunal bolig på billigsalg uten budrunde

OPPGAVER

- 1 Hvilke bestemmelser, verdier eller prinsipper i kommunens etiske retningslinjer eller antikorrupsjonsprogram settes i spill her?
- 2 Hvilke aktører er involvert og berørt i denne situasjonen?
- 3 Diskuter hvorvidt den ansatte på kundesenteret opptrådte i tråd med din kommunes etiske retningslinjer.
- 4 Hvordan bør kommunens salgsinstruks praktiseres for å forhindre usaklig forskjellsbehandling mellom boligkjøpere i kommunen?

Oppdrag på si

Du er rektor på en ungdomsskole og mottar en henvendelse fra en far som opplyser at sønnens mattelærer tilbyr privatundervisning mot betaling på fritiden. Faren er opprørt og mener skolen legger til rette for ulovlig forskjellsbehandling og at læreren misbruker sin stilling til å tjene penger privat. Faren sier at han vil varsle kommunens ledelse for å få stoppet praksisen.

- *Hvilke bestemmelser, verdier eller prinsipper i kommunens etiske retningslinjer eller antikorrupsjonsprogram settes i spill her?*
- *Hvilke aktører er involvert og berørt i denne situasjonen?*
- *Er det i orden at lærerne gir privatundervisning på fritiden?*
- *Under hvilke omstendigheter vil det være problematisk av læreren å gi privatundervisning?*
- *Hva bør du som rektor gjøre?*

Fra: [Anne-Karin Femanger Pettersen](#)
Til: [Forum for Kontroll og Tilsyn](#)
Emne: Presentasjoner med mer fra webinar 1. november - Kontrollutvalgets møter og det som skjer mellom møter
Dato: mandag 4. november 2024 10:48:57
Vedlegg: [Presentasjoner FKT webinar 1. november.pdf](#)
[Bernt svarer – Selvsagt nyttig for beg...pdf](#)
[Huskeliste for kontrollutvalgsleder.pdf](#)
[Huskeliste for møter i kontrollutvalg.pdf](#)

Til påmeldte og deltakere på FKT sitt webinar 1. november

Vedlagt er

- samlefil med presentasjonene til Bjørn Halvor Wikasteen, Ketil Solbrækken og Yngve Haugstvedt
- Jan F Bernt sin artikkel i Kommunal Rapport 8. april: "Selvsagt nyttig for begge parter å ha en plan for kontrollutvalgets virksomhet"
- «Huskeliste for møter i kontrollutvalg»
- «Huskeliste for kontrollutvalgsleder»

Huskelistene er ment som eksempler på hvordan prosessen i forbindelse møter kan være. Praksis kan variere, for eksempel hvordan protokollen godkjennes og når i møtet orienteringssaker behandles.

Opptaket fra webinaret får dere i en egen e-post.

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

Forum for kontroll og tilsyn / Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / fkt@fkt.no / +47 414 71 166 / www.fkt.no

[Hold deg oppdatert med vårt nyhetsbrev](#)

Annebb

From: Annebb@kusek.no
Sent: 11 November 2024 10:21
To: radmann@hasvik.kommune.no
Cc: th90988708@hotmail.com
Subject: Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2025 - Hasvik kommune [KUSEK01606]
Attachments: Saksframlegg-KU-Hasvik Budsjettforslag 2025.pdf

Hei !

Som avtalt sender jeg budsjettforslaget som legges til behandling i kontrollutvalget den 20. november.

med vennlig hilsen

 logo Invo.jpg Anne Berit Bæhr

Rådgiver

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS

Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO

Altaveien 97, pb. 80, 9501 Alta

Annebb@kusek.no

Tlf: 48308377

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Hasvik kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	20. november 2024	J.nr:	KUSEK01606

Sak 33/24

KONTROLLUTVALGETS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I 2025 - HASVIK KOMMUNE

Sekretariatets tilråkning:

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Hasvik kommunestyre med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalget viser til foreslått budsjett for kontrollarbeidet i Hasvik kommune for 2025 med en netto ramme på kr 1 161 600,-

Saksopplysninger:

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret. Kontrollutvalgets budsjettforslag følger uendret saken. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Kommunestyret skal vedta et samlet budsjett for kontrollarbeidet i kommunen, blant annet utgifter til kontrollutvalget, sekretariatsbistand og revisjon.

Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til dette er at kontrollutvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Tilstrekkelige budsjetttrammer er en forutsetning for at kontrollutvalget skal kunne utføre alle oppgavene utvalget har ansvaret for.

Budsjettets utgiftsposter kan generelt sett deles inn i tre hovedområder: kontrollutvalgets interne drift, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Intern drift

Budsjettet for kontrollutvalgets interne drift er for 2025 foreslått med utgangspunkt i erfaringstall, forskrift om godtgjørelse til folkevalgte og planlagte aktiviteter. De postene som justeres med antatt prisøkning, økes med kommunal deflator, som av KS foreløpig er anslått til å bli på 4,3 %.

Sekretariatstjenester

Kusek IKS bistår blant annet med følgende sekretariatstjenester til kontrollutvalget i Hasvik kommune:

- Forsvarlig utredning av saker som skal til behandling i kontrollutvalget
- Praktiske og faglige oppgaver tilknyttet kontrollutvalgenes møtevirksomhet
- Oppfølging av vedtak i kontrollutvalg/kommunestyre
- Risiko- og vesentlighetsvurderinger (RVV)
- Utarbeidelse av forslag til Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Oppfølging av Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- Økonomi- og budsjettarbeid for kontrollarbeidet i kommunen
- Bistå ved valg av revisjonsordning og valg av revisjonsenhet
- Bistå kontrollutvalgene i ivaretagelse av påse-ansvar med forvaltningen og revisjonen
- Ivareta kontrollutvalgenes arkiv

Budsjettanslaget for kjøp av sekretariatstjenester i 2025 er på kr 362 351,- noe som utgjør en økning på 8,7 %.

Revisjonstjenester

Hasvik kommunes kjøp av revisjonstjenester framgår av inngått avtale mellom KomRev NORD IKS og Hasvik kommune.

I avtalen framgår det at avtalen omfatter kommunens behov for lovpålagte revisjonsoppgaver:

- Oppmøte i kommunestyret og kontrollutvalget hvor revisjonssaker blir behandlet
- Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (avtalte revisjonsprosjekter iht. plan fra kontrollutvalget)
- Revisjon av kommunens hovedregnskap
- Særattestasjoner
- Eksisterende legater

Andre tjenester som også inngår i avtalen, er følgende:

- Rådgivning i regnskapsspørsmål og løpende rådgivning vedrørende fortolkning av lovverk, forskriftsverk
- Kommunikasjon mot ledelsen

KomRev NORD IKS har oversendt budsjettanslag for 2025. For både kommunene og KF-ene har KomREV NORD brukt anslått deflator på 4,3 %. For Hasvik kommune vil dette utgjøre anslåtte utgifter til revisjonstjenester på kr. 691 000,- i 2025.

Følgende tjenester vil bli fakturert særskilt basert på timepris i henhold til de enhver tid gjeldende timesatser i selskapet dersom Hasvik kommune bestiller disse:

- Granskninger
- Underslag/misligheter
- Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll utover kommunens andel av ressursene skissert ipkt. 3

- Utarbeidelse av økonomiske analyser
- Rådgivning i forbindelse med organisasjonsomlegginger
- Gjennomføring av brukerundersøkelser
- Rådgivning i forbindelse med utarbeidelse av styringssystemer
- Revisjon av kommunale foretak
- Nye legater

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet Hasvik kommune i 2025 er som følger:
 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2025 er som følger:

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2025 er som følger:

Funksjon 110 Kontroll og revisjon		Budsjett 2024	Budsjett 2025
10800	Godtgjørelse folkevalgte	27 800	29 000
10800	Møtegodtgjørelse	5 500	18 000
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	5 500	5 500
11003	Faglitteratur/aviser / tidsskrifter (NKRF)	2 800	2 700
11156	Bevertning personell, møter, kurs mv.	1 200	0
11505	Kurs/konferanser/opplæring	44 500	25 000
11600	Utgiftsgodtgjørelse for reiser, oppgavepliktig	500	2 000
11703	Reiseutgifter til fly	0	22 000
11950	Avgifter , gebyrer , lisenser (FKT)	0	4 000
13800	Kjøp tjenester fra IKS (revisjon)	668 000	691 000
13800	Kjøp av tjenester fra IKS (sekretariat)	333 400	362 400
1375x	Kjøp av undersøkelser, granskninger etc utover lovpålagt revisjon		
14290	Merverdiavgift som gir rett til kompensasjon	0	1 600
17290	Merverdiavgiftkompensasjon i driftsregnskapet	0	-1 600
		1 089 200	1 161 600

Fra: [Kate M. Larsen](#)
Til: [Anne Berit Bæhr](#); [Tom Øyvind Heitmann](#)
Emne: Fw: Ny anbefalingen for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene - orienteringer fra kommunedirektøren
Dato: fredag 8. november 2024 18:19:54

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Fra: Anne-Karin Femanger Pettersen <anne-karin@fkt.no>
Sendt: Friday, November 8, 2024 1:06:56 PM
Til: Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>
Emne: Ny anbefalingen for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene - orienteringer fra kommunedirektøren

Til FKT sine medlemmer v/daglig leder sekretariat og kontrollutvalgsleder

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF) har samarbeidet om å utarbeide anbefalingen, som har vært på [ekstern høring](#). Det er nedsatt en felles styringsgruppe for dette arbeidet, og det er ulike arbeidsgrupper – sammensatt av medlemmer fra begge organisasjonene, som utarbeider forslagene til anbefalinger.

Følgende anbefaling er nå fastsatt av styrene i FKT og NKRF:

- [Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene – orienteringer fra kommunedirektøren](#)

Formålet med anbefalingene er å gi relevant veiledning til kontrollutvalgssekretariatene om hvordan kontrollutvalget kan bestille og behandle orienteringer fra kommunedirektøren som ledd i kontrollarbeidet. Anbefalingene skal bidra til god praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

Samarbeidet om utarbeidelse av anbefalinger fortsetter videre, og det igangsettes nå et arbeid med å utarbeide anbefalinger for tilrettelegging og gjennomføring av virksomhetsbesøk for kontrollutvalget.

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

Forum for kontroll og tilsyn / Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / fkt@fkt.no /
+47 414 71 166 / www.fkt.no

[Hold deg oppdatert med vårt nyhetsbrev](#)

